

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสออบเลื่อนฐานะ:

ปีที่ 3 ฉบับที่ 7 กรกฎาคม 2501

อธิบายภาพปก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๗๖ มีหน้าที่จัดการศึกษา วิชาจิตรกรรม ปฏิมากรรม ศึกษาศาสตร์ นาฏศิลป์ วิชาโบราณคดี และวิชาช่างศิลป์อย่างอื่น ๆ เวลานั้นได้เปิดการศึกษาเป็นประเภทวิชาชั้น รวม ๔ คณะ คือ

๑. คณะจิตรกรรมและปฏิมากรรม
๒. คณะสถาปัตยกรรมไทย
๓. คณะโบราณคดี
๔. คณะมัณฑนศิลป์

การศึกษาเพื่อรับปริญญาตรีในคณะที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีหลักสูตร ๕ ปี ส่วนคณะที่ ๔ มีหลักสูตร ๔ ปี ผู้ที่สอบได้ได้ชั้นปีที่ ๓ ได้รับอนุปริญญา สำหรับคณะจิตรกรรมและปฏิมากรรมนั้นมีการศึกษาทางจิตรกรรมและปฏิมากรรมตั้งแต่ปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓ ต่อจากนั้นแยกศึกษาในทางจิตรกรรมหรือปฏิมากรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตั้งแต่ทางเดียวจนถึงปีที่ ๕

ปริญญาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

๑. ผู้ได้ปริญญาตรี เรียกว่า "ศิลปบัณฑิต" ใช้อักษรย่อ ส.บ. และได้ปริญญาทางประเภทวิชาใด ให้เติมประเภทวิชานั้นไว้ท้ายปริญญาในวงเล็บ
๒. ผู้ได้ปริญญาโท เรียกว่า "ศิลปมหาบัณฑิต" ใช้อักษรย่อ ส.ม. และได้ปริญญาทางประเภทวิชาใด ให้เติมประเภทวิชานั้นไว้ท้ายปริญญาในวงเล็บ
๓. ผู้ได้ปริญญาเอก เรียกว่า "ศิลปคหวิธานบัณฑิต" ใช้อักษรย่อ ส.ค. และได้ปริญญาทางประเภทวิชาใด ให้เติมประเภทวิชานั้นไว้ท้ายปริญญาในวงเล็บ

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

กรรมการดำเนินงาน

รองเลขาธิการ ก.พ.
ประธานกรรมการ

ผู้อำนวยการกอง
และหัวหน้ากองต่างๆในสำนักงาน ก.พ.

กรรมการ
นายประวณ ฒ นคร
ผู้จัดการ

ระเบียบการ

คำบำรุง

ปีละ ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การบอกรับ

แจ้งความจำนงเป็นต้นมาชิก พร้อม
 مبلغเงินคำบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
ประวณ ฒ นคร ผู้จัดการวารสาร
ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระลาน (สำหรับตามกระทรวง
ทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัทพ์
๒๒๘๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินคำ
บำรุงที่ท่านก็ได้)

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๐๕๐

สารบัญ

ภาคความรู้ในทางปฏิบัติงาน

หน้า

กฎ ก.พ.	๓
การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน...	๘
ประมุขศิลป์	๓๔
สาระสำคัญของระบบ Merit System ...	๓๘
ประสิทธิภาพของราชการ	๒๗
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	๓๒
ปัญหาคลัง... ..	๔๗

ภาคความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ

ภาษาอังกฤษ	๕๒
ภาษาไทย	๖๕
ย่อประวัติศาสตร์ไทย	๗๐
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๗๓
เก่งข้อสอบ... ..	๗๔
ข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๗๗
เฉลยสอบเขางานฉบับก่อน ... ปกหลังค้ำใน	
สอบเขางาน	หลังปกใน

ท้อถอย

สมาชิกเลขที่ ๕๒๘ เสนอว่า

“วารสารข้าราชการ^๕ ผมได้ทราบจากเพื่อนๆ ทาง ก.ท. ว่า เท่าที่จดทำอยู่เวลานี้^๕ ดูเหมือนจะขาดทุนเอา ผมจึงรู้สึกเห็นใจวารสารมาก เกรงว่าหนังสือที่เป็นค่าวารและแนวทางปฏิบัติของเพื่อนข้าราชการที่ดีเช่นนี้จะต้องเลิกกิจการไป ผมจึงได้คิดเห็นว่าเพื่อวารสารข้าราชการจะได้ยืนยงคงอยู่เป็นคู่มือของบรรดาเพื่อนข้าราชการและผู้ تربีไว้ตลอดไปนานๆ จึงสมควรจะได้เพิ่มค่าบำรุงออกสักเล็กน้อย คือปัจจุบันมีละ ๓๐ บาท ควรจะเป็นมีละ ๕๐ บาท เพราะหนังสือดีๆ เช่นวารสารข้าราชการ ผมเห็นว่ามีละ ๕๐ บาทนั้นคงไม่แพงสำหรับข้าราชการแน่นอน ผมจึงได้เสนอมา”

ขอแถลงดังนี้

ขอขอขอบคุณอย่างยิ่งที่คุณเป็นห่วงและแนะนำวิธีแก้ปัญหามา เพื่อให้วารสารข้าราชการทรงอยู่ได้ เป็นความจริงที่วารสารข้าราชการปี ๒๕๐๑ จะขาดทุน เพราะเหตุผล ๒ ประการคือ ประการหนึ่งเพิ่มหน้าเพิ่มเรื่องขึ้นไป ทำให้ต้องเพิ่มรายจ่ายประมาณทั้งปีราว ๑๐,๐๐๐ บาท ประการที่ ๒ สมาชิกเก่ายังสมัครต่อไม่หมด ต้องได้สมาชิกเพิ่มอีก ๑๐๐๐ คนจึงจะคุ้มทุน แต่เราเกรงว่าจะได้สมาชิกเพิ่มอีกราว ๖๐๐ คนเท่านั้น เพราะฉะนั้นเงินขาดทุนราว ๑๒,๐๐๐ บาท เว้นแต่ท่านสมาชิกทั้งหลายจะกรุณาหาสมาชิกเพิ่มให้อีกบ้าง จนครบจำนวนที่ต้องการจึงจะไม่ขาดทุน

อย่างไรก็ตาม ขอยืนยันว่าวารสารข้าราชการจะไม่ล้มเลิกไปเพราะเหตุขาดทุนเช่นนี้เป็นแน่ เพราะการขอมให้หนังสือต้องล้มเลิกเพราะเหตุขาดทุน ข้อมแสดงถึงการหย่อนสมรรถภาพของผู้จัดการ ผู้จัดการที่สามารถจะต้องพยายามหาวิธีแก้ไขสถานการณ์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้ไว้เสมอ การแก้การขาดทุนโดยวิธีเพิ่มราคานั้น ควรจะเป็นวิธีสุดท้ายที่จะพึงนำมาใช้ เพราะเป็นวิธีที่โน้มเอียงไปในทางที่จะทำให้เกิดผลเสีย ไม่ต่างอะไรกับการที่รัฐบาลเพิ่มภาษี ข้อมเป็นผลสะท้อนสะท้อนมาถึงเสถียรภาพของกิจการด้วย เราจึงยังไม่ใช้วิธีนี้ แต่เรามีวิธีอื่นที่จะพ้องนำมาใช้ได้ เช่น (๑) โฆษณาหาสมาชิกเพิ่มขึ้น (๒) พิมพ์หนังสืออย่างอื่นจำหน่ายเอากำไรมาชดเชย (๓) หาโฆษณาทางช่วยทุนพิมพ์บ้าง เหล่านี้เป็นต้น ขณะนี้เราใช้วิธีที่ (๑) และที่ (๒) อยู่แล้ว

อย่างไรก็ดี ขอขอบคุณสมาชิกผู้ห่วงใยนี้เป็นอย่างยิ่ง

“ผู้จัดการ”

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๖๕ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ทบวง
คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร สำนักคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และ
ให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง	หัวหน้ากอง	
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	รองปลัดทบวง	
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	ปลัดทบวง	ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ในฐานะปลัดทบวง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

(ลงชื่อ) พล. อ. ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประชาคม ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๖๖ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๒ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานบัญชีจตุรา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานวิทยาศาสตร์จตุรา	..	
พนักงานบัญชีตรี	ประจำแผนก	
นักบัญชีตรี	..	
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	..	
นักวิทยาศาสตร์ตรี	..	
พนักงานวิทยาศาสตร์โท	หัวหน้าแผนก	
นักวิทยาศาสตร์โท	..	
นักวิทยาศาสตร์เอก	หัวหน้ากอง	
เลขานุการ	..	ตำแหน่งเลขานุการกรมใน ฐานะหัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

(ลงชื่อ) พล. อ. ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประชาชน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๔๕ วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๐๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๖๗ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ออื่นในกรมบัญชีกลาง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ออกตามความในพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ออื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และ
ให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ออื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ช่างเครื่องเรือ	เสมียนพนักงาน	
นายท้ายเรือ	"	
พนักงานคลังเงินค่า	"	
พนักงานคลังเงินตรี	ประจำแผนก	
ผู้ช่วยคลังอำเภอ	"	
ผู้ช่วยคลังจังหวัดตรี	"	
คลังอำเภอตรี	"	ส่วนราชการคลังประจำอำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ตำ แหน่งหน้าแผนก
ผู้ช่วยคลังจังหวัดโท	หัวหน้าแผนก	
คลังอำเภอโท	"	ส่วนราชการคลังประจำอำเภอใน ฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยคลังเขต	"	
คลังจังหวัด	"	ส่วนราชการคลังประจำจังหวัดใน ฐานะหัวหน้าแผนก
นักวิชาการคลัง	"	
คลังจังหวัดเอก	หัวหน้ากอง	ส่วนราชการคลังประจำจังหวัดใน ฐานะหัวหน้ากอง

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>	
ผู้ช่วยผู้อำนวยการคลังเขต	หัวหน้ากอง		
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง	„		
ผู้ช่วยผู้อำนวยการส่วน	„		
คลังเขต	„	ตำแหน่งคลังเขต	ในฐานะ
		หัวหน้ากอง	
ผู้ชำนาญการบัญชี	„		
ผู้ชำนาญการคลัง	„		
เดชาบุการ	„	ตำแหน่งเดชาบุการกรม	ใน
		ฐานะหัวหน้ากอง	
ผู้อำนวยการคลังเขต	ผู้อำนวยการกอง	ตำแหน่งคลังเขต	ในฐานะ
		ผู้อำนวยการกอง	
ผู้อำนวยการส่วน	„	ส่วนในฐานะผู้อำนวยการกอง	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) พล. อ. ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๖๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทบวง
คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร สำนักงานคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และ
ให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ผู้ช่วยกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	หัวหน้าแผนก	
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินชั้น ๒	”	
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินชั้น ๓	หัวหน้ากอง	
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินชั้น ๓	”	ส่วนราชการสำนักงานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน ในฐานะหัวหน้า กอง
-หัวหน้าสำนักงาน	”	สำนักงานเลขานุการ สำนักงาน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ใน ฐานะหัวหน้ากอง
เลขาธิการคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รองอธิบดี		
ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อธิบดี		สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน ในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

(ลงชื่อ) พล. อ. ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๔๕ วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๒๕๐๑

การจัดองค์กร และ วิทยาภิวัตน์ Organization & Management

โดย.... บุณชนะ อัครถาวร เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)
 อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

๕) กระบวนการจัดงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณนั้น ย่อมเริ่มตั้งแต่หัวหน้างานต่ำสุดจนถึงสูงสุดในแต่ละกระทรวง เดิมนั้นจึงส่งไปยังกระทรวงการคลัง เสนอคณะรัฐมนตรี ผ่านไปให้สภาอนุมัติ เมื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วก็กลับเป็นหน้าที่ของกระทรวงเจ้าสังกัด จะเบิกจ่ายผ่านกระทรวงการคลังซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบก่อนจ่าย (Pre-Audit ยกเว้นกรมทาง และชลประทาน) ต่อจากนั้นก็จะมีการตรวจสอบหลังจ่าย (Post-Audit) โดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอีก

ขณะงบประมาณของเรากำหนดงบประมาณเป็นรายจังหวัดเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ แล้ว ในระยะแรกคงจะชุลลิด เพราะข้าราชการที่โยกย้ายสับเปลี่ยนมีระดับเงินเดือนไม่เท่ากัน การที่คำริแยกงบประมาณไปตั้งทางจังหวัดนั้น เป็นความคิดที่จะกระจายอำนาจ (Decentralization) แต่ผู้เขียนยังสงสัยว่า ถ้ามุ่งจะกระจายอำนาจอธิปไตยแล้วก็ไม่ควรใช้วิธีนี้ ซึ่งดูเหมือนความจริงจะเป็นเรื่องการมอบอำนาจ (Delegation of Power) มากกว่า

แนวปรัชญาของงบประมาณมีสองอย่าง คือแบบประเพณีใช้วิธีกำหนดเป็นประเภท ๆ ที่เรียกว่า Line Item แต่สมัยนี้มีผู้เสนอให้ใช้วิธีใหม่ (Performance) คือ กำหนดรายจ่ายแยกเป็นรายการกิจการตามแผนหรือรายการ (Program) ที่จะทำ เจ้าหน้าที่งบประมาณจะต้องทราบราคาเป็นรายหน่วย (Unit Cost) เช่นจะตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูทั่วประเทศ ก็ต้องหาตัวเลขออกมาว่า เมื่อคำนวณค่าก่อสร้าง ตึกเรียน, ห้องเรียน, โต๊ะเก้าอี้, เครื่องใช้ ในการดำรงชีพ, เงินเดือนครู ฯลฯ และคำนวณนักเรียนที่จะรับแล้ว คิดเป็นเงินจ่ายตกหัวละเท่าใด แล้วก็กำหนดโครงการรวม เสนอต่อสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติ สภาก็จะพิจารณาเทียบเคียงได้ง่าย

ในประเทศเรา รัฐบาลกำลังดำริจะตั้งกรมงบประมาณเป็นอิสระ เงินรายได้รายจ่ายทุกประเภทดำริจะให้เข้างบประมาณ ดำริจะให้มุ่งลงทุน (Capital Budget) เป็นส่วนตัด และอาจจะมีโครงการกำหนดแบบ Performance Budget ที่ก้าวหน้าแล้ว ทั้งนี้ก็นับว่าเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบงบประมาณของประเทศไทย

บทความหลักวิชา เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ ที่มีวงเขตซึ่งวางไว้เพื่อประกอบการพิจารณาและวินิจฉัยดังนี้ :-

(๑) การกำหนดเงินงบประมาณ ให้พึงพิจารณาถึงปริมาณแห่งความจำเป็นของประชาชนซึ่งอยู่ในท้องถิ่นที่จะต้องใช้เงินนั้นในการนั้นอาจจะต้องใช้วิธีประเมินผลเปรียบเทียบและต้องทำการวิเคราะห์ที่เทียบเคียงกับประชาชนในท้องถิ่น ๆ ด้วย

(๒) ในระหว่างความจำเป็นหลาย ๆ อย่างนั้น ผู้รับผิดชอบในการกำหนด เงินงบประมาณพึงต้องเลือกกำหนดให้เฉพาะกิจกรรมที่จำเป็นตามลำดับ

(๓) ผู้รับผิดชอบในการกำหนดเงินงบประมาณ ก่อนที่จะกำหนดเงินในงบใดพึงพิจารณาถึงทรัพยากรต่าง ๆ ในทางการคลังที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ ประกอบไปด้วย

(๔) ผู้รับผิดชอบในการงบประมาณ จะต้องหยั่งรู้และใช้ดุลพินิจในการกำหนดงบต่าง ๆ การแบ่งสรรปันส่วนรายจ่ายตามประเภทเงินจ่าย ให้พอเหมาะในระหว่างบรรดา กิจกรรมและรายการทั้งหลาย

(๕) ผู้รับผิดชอบ ใน การงบ ปรมาณ จำ ต้อง ใช้ คุด พินิจวินิจฉัย เงินรายจ่าย เกี่ยวกับ "ฝ่ายบริหารงาน" ตามแผนและรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณนั้นตามควร

(๖) ผู้รับผิดชอบในการงบประมาณจำต้องใช้ คุด พินิจวินิจฉัยเกี่ยวกับการทำบัญชีแสดงถึงกิจการที่ทำ ตลอดจนความควรหรือไม่ควรของงบประมาณ

ในขณะนี้ ในประเทศไทย สถานที่อันควรนับว่าเป็นสำนักงานการคลัง ย่อมประกอบด้วยกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง (กรมงบประมาณ) ธนาคาร สภาเศรษฐกิจ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สถานที่เหล่านี้ย่อมมีส่วนรับผิดชอบในการคลังของชาติในทุกกรณี

๖) กระบวนการจัดบุคคล

การเลือกบุคคลเข้ารับราชการนั้น ถือว่า เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการ บริหาร ราชการ

แผ่นดิน กระบวนการในการจัดบุคคลนั้น มีสาระสำคัญหลายประการ ซึ่งจะได้อธิบาย เป็นข้อ ๆ โดยสังเขป

ก. การหาและการเลือกบุคคล ควรจะพิจารณาในเรื่องสำคัญๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

(๑) ควรประกาศให้ทราบทั่วไปเมื่อราชการต้องการคนเข้าทำงาน

(๒) การสอบแข่งขันเพื่อเลือกบุคคลเข้ารับราชการควรให้สอดคล้องกับการมีค่านิยม ของโรงเรียน

(๓) ควรบอกให้ทางโรงเรียนและมหาวิทยาลัยทราบถึงความต้องการของราชการ เกี่ยวกับจำนวนบุคคลที่ต้องการว่า ต้องการบุคคลที่จบวิชาไหนอย่างไร

(๔) ควรบอกให้สมาคมอาชีพและบริษัทธุรกิจการค้าทราบ ถึงความต้องการบุคคลของ ราชการด้วย

(๕) การสอบไล่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้นนั้นเหมาะสมเพียงใด

(๖) มีการประเมินผลวิธีคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการหรือไม่

ข. การแบ่งชั้นและเงินเดือน

ในเรื่องนี้ขอที่นำค่านั่งอยู่สองประการ คือ :-

(๑) รายละเอียดต่างๆ ที่ใช้ในการแบ่งชั้นข้าราชการนั้นมีเพียงพอหรือไม่

(๒) รายการตำแหน่ง (Position Descriptions) ที่มีอยู่ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่ เสมอหรือไม่ ?

ค. การบรรจุคนในตำแหน่งที่เหมาะสม

(๑) อาศัยมูลฐานอย่างไรในการบรรจุคนในตำแหน่งนั้น ๆ ในชั้นแรก

(๒) ก่อนที่จะบรรจุบุคคลนั้น ๆ ในตำแหน่งครั้งสุดท้าย ได้บอกกล่าวให้บุคคลนั้น ทราบลักษณะขององค์การที่จะบรรจุหรือไม่

(๓) หลังจากการบรรจุคนในตำแหน่งในชั้นแรกแล้ว จะมีบุคคลอื่นสมัครเข้ามาใหม่ อีกเพียงใดหรือไม่

ง. การฝึกอบรม

ทางราชการพึงจัดให้มีโครงการการฝึกอบรมข้าราชการ เพื่อช่วยให้ข้าราชการทุกคน มีฝีมือ มีปัญญา และมีความรับผิดชอบ การฝึกอบรมควรจะวางแผนดังต่อไปนี้

- (๑) โครงการนั้นต้องมุ่งผูกข้าราชการให้รู้จักหน้าที่ได้รับการอบรมไปใช้ในการทำงาน
- (๒) โครงการนั้นต้องสามารถทำให้ผู้รับการอบรมทราบว่าเหตุใดจึงตั้งองค์การนั้น ๆ ขึ้น
- (๓) โครงการนั้นต้องช่วยให้ผู้รับการอบรม มีความเข้าใจและสนใจเรื่องมนุษยสัมพันธ์
- (๔) โครงการนั้นต้องช่วยให้ผู้รับการอบรม มีความเข้าใจและสนใจในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การต่าง ๆ

(๕) โครงการนั้นต้องสอนให้ผู้รับการอบรมเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ ของรัฐบาล เหตุที่โครงการฝึกอบรมไม่ประสบผลสำเร็จนั้น มีเหตุอยู่หลายประการ คือ:—

- (๑) ไม่มีเงินทุนพอ
- (๒) ไม่มีบทกฎหมายสนับสนุน
- (๓) หัวหน้าบริหารไม่แสดงท่าทีสนับสนุนจริงจัง
- (๔) โครงการอบรมไม่ดีพอ
- (๕) ผู้รับการอบรมไม่ดีพอ

จ. การเลื่อนตำแหน่งและการโยกย้าย

ปัญหาเรื่องนโยมนอกกรอบเห็นอัตรภาพของงานด้วย ดังนั้นจึงมีผู้เสนอว่าควรมี หน่วยราชการเฉพาะตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาในเรื่องนี้ให้ทำหน้าที่ดังนี้:—

- (๑) ให้มีการตรวจสอบเป็นรายปีถึง การเลื่อน ตำแหน่ง และ โยกย้าย เฉพาะ ตำแหน่งใหญ่ ๆ เพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับผลและความเหมาะสมต่าง ๆ
- (๒) ให้มีทะเบียนแสดงการเลื่อนตำแหน่งภายในแต่ละหน่วยราชการ ทั้งนี้อาจช่วยให้ แต่ละกระทรวงหรือกรมระมัดระวังในการพิจารณาเลื่อนเมื่อตำแหน่งว่าง

ฉ. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลชั้นหัวหน้าและผู้ร่วมงาน

มีข้อที่น่าพิจารณาคือ

- (๑) ผู้ร่วมงานได้มีส่วนในการเสนอความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายหรือเปลี่ยนแปลงนโยบายเพียงใดหรือไม่ ?
- (๒) เมื่อมีความไม่พอใจเกิดขึ้นในวงงาน มีทางที่ช่วยให้ผู้น้อยคิดต่อรายงานให้ผู้ใหญ่ทราบโดยเร็วและโดยยุติธรรมเพียงใด ?
- (๓) เมื่อมีเรื่องอะไรเกิดขึ้น ได้มีการบอกกล่าวให้ทราบทั่วกันหรือไม่ ?

- (๔) เมื่อผู้นอมนำข้อเท็จจริงมาให้ทราบ มีภาระช่วยเหลือแนะนำบ้างหรือไม่ ?
- (๕) เมื่อผู้นอมนำข้อเท็จจริงมาให้ทราบ มีข้อสงสัยหรือข้อขัดข้องอะไรบ้างที่จะสนับสนุนให้ยิ่งขึ้นไป
- (๖) มีระเบียบอะไรที่จำกัดกิจการอย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่โดยตรงบ้างหรือไม่

ซ. การออกจากราชการ

เรื่องนี้เป็นข้อสุดท้ายเกี่ยวกับการที่จะให้ข้าราชการออก ซึ่งจะต้องมีกฎหมายระบุไว้ชัดแจ้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องลาออกหรือให้ออกเพราะทำผิดวินัย หรือเพราะเกษียณอายุ จะต้องมีการกำหนดเงินบำเหน็จ บำนาญ ไว้ให้ชัดและแน่นอน กฎหมายของประเทศเรานั้นว่าด้วยการลาออกในเรื่องนี้ มีข้อที่นักคิดเห็นว่าเงินงบประมาณจำนวนหนึ่งเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งถึงวันหนึ่งอาจจะเป็นภาระใหญ่ยิ่ง รัฐบาลจึงนำความคิดว่าระบบภาษีการประกันสังคมมาใช้ให้เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการบรรเทาภาระรายจ่ายประเภทนี้ลงไปได้มาก ภาษีประกันสังคมนั้น โดยหลัก รัฐบาลมีหน้าที่ เก็บ เงินก่อนนั้นไว้ เพื่อช่วยเหลือ และเป็นบำนาญ โดยเฉพาะเขาไปใช้ อย่างอื่นไม่ได้ ถ้ารัฐบาลเขาไปใช้ ก็ต้องกู้เดี่ยดอกเบีย รัฐบาลสหรัฐเองต้องเดี่ยดอกเบียแก่เงินสะสมประเภทนี้มาหลายพันล้านเหรียญ

๗) กระบวนการทำงาน

การทำงานจะได้ผลดียิ่งขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องมีการตรวจตราอยู่เสมอและเป็นการใหญ่เป็นรายปี (Operations Audit) ด้วย กล่าวคือไม่ใช่เฉพาะการตรวจเงินอย่างเดียว ประเพณีการตรวจสอบที่ดีของเรานั้นเข้ากันได้กับวิธีการดังกล่าวนี้

ในการทำงานนั้น หลักใหญ่ที่มีอยู่ว่าผู้ทำจะต้องคอยถามตัวเองอยู่เสมอว่า ทำอะไร, ทำทำไม, ทำแก้ไข, ทำอย่างไร, ใครทำ, ทำที่ไหน และทำเมื่อไร? รายละเอียดเกี่ยวกับคำถามเหล่านี้มีอยู่เป็นอันมาก ผู้บรรยายจะขอยกตัวอย่างมาให้ดูเพียงข้อเดียว คือ

ทำอะไร ?

(๑) จุดประสงค์ทางยาวขององค์การนั้นคืออะไร ? มีใครนำไปศึกษาใหม่หรือยัง ควรจะแก้ไขอะไรบ้างหรือยัง ?

(๒) นโยบาย ทางปฏิบัติ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ทางไกลหรือไม่, ถ้าไม่ จะแก้ไขอะไรบ้าง ?

(๓) จุดประสงค์ทาง โทด นั้น สอดคล้อง กับ นโยบาย ใหญ่ ของ รัฐบาล หรือ ของ สภา หรือไม่ ?

(๔) องค์การนั้น ๆ มีความสัมพันธ์กับองค์การอื่น ๆ อย่างไรบ้าง มีการประสานงานกันเพียงใด มีทาง แกไขการ ทับซ้อน และ การ ขัดแย้ง เพียงใด มีข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ อย่างไรบ้าง ?

(๕) มีแผนผังรายการที่ค้พอจะนำจุดประสงค์ขององค์การไปสู่ความสำเร็จหรือไม่ ถ้าไม่ จะมีทางแกไขอย่างไรบ้าง ?

(๖) บุคคลที่สำคัญ ๆ ในองค์การและในหน่วยสาขาขององค์การนั้น เข้าใจนโยบายทั่ว ไปและ เข้าใจ ในความ รับผิดชอบ ที่จะปฏิบัติ ตามนโยบายให้ เป็นผลสำเร็จ ได้เพียงใดหรือไม่ ถ้าไม่ จะแกไขสถานการณ์นี้อย่างไร ?

(๗) บุคคลที่มีความรับผิดชอบต่าง ๆ นั้น มีอำนาจหน้าที่พอจะทำงานที่มีความรับผิดชอบหรือไม่ และทำงานได้ผลอย่างไรหรือไม่ ถ้าไม่ จะแกไขอย่างไร ?

(๘) ถ้ามีการ แกไข ขอบเขต ของความ รับผิดชอบ ในหน้าที่ บุคคลเหล่านั้นทราบถึงการแกไขแล้วหรือยัง ถ้ายังควรแกไขอย่างไร ?

คำถามข้างต้นเพื่อจะชี้ให้ท่านทั้งหลายทราบว่า ตามความรู้สึกรู้สึกของฝรั่งนั้น เมื่อมี ปัญหาอะไร ก็พยายามแยกแยะต่อไปอีกเป็นอย่างไรที่ได้บอกท่านไว้แล้วว่าเป็นการ “จักเส้นผม” ดังนั้น ขอให้ท่านเข้าใจด้วยว่า ถ้าจะทำงานอะไรแล้ว ก็พยายามคิดค้นให้ละเอียดต่อไป ตาม ตัวเองในแง่ต่าง ๆ อยู่เสมอ จะเป็นการทำให้เรามีใจอย่างชนิดที่เรียกว่า Analytical Mind

(ยังมีต่อ)

ประมุขศิลป์ LEADERSHIP

โดย.... พลตรีจรัสญ วัฒนคุปต์
รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

เทคนิคของหลัก ข้อ ๕

ทำตนเป็นตัวอย่าง

การทำตนเป็นตัวอย่าง เป็นลักษณะการปกครองที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง เพราะคนเราย่อมคอยจะดูเยี่ยงอย่างอยู่แล้ว ถ้าเราทำเยี่ยงอย่างที่ดี เขาย่อมจะพยายามทำตาม ฉะนั้น ผู้บังคับบัญชาที่ดีย่อมจะกระทำตนในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์การของท่านในทางก้าวหน้า เป็นดังนี้ :-

๑. กระทำตนให้เป็นคนคล่องแคล่ว (Active) เราจงพิจารณาผู้นำชั้นแนวหน้าของโลกปัจจุบัน เช่น เซอร์ฮิล, ทรูแมน ไฮเซนเฮอว์, แมคอาเธอร์ บุคคลเหล่านี้ยังดกระปรกระเปล่า ทั้ง ๆ ที่อายุล่วงเข้า ๗๐-๘๐ แล้ว การที่ผู้นำมีความปราดเปรียวฉับไว ย่อมทำให้ทุกคนในองค์การพากันไหวตัวรวดเร็วตามไปด้วย ถ้าผู้นำเป็นคนเฉื่อยชา ผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะไม่ค่อยรวดเร็วตามไปด้วย การที่จะให้เป็นคนคล่องแคล่วนั้น ผู้นำจะต้องรักษาสุขภาพให้ดียิ่งเสมอ ถ้าสุขภาพไม่ดี ก็ไม่สามารถแสดงตนให้ปราดเปรียวฉับไวได้ ดังที่มักกล่าวกันว่า จิตใจที่เข้มแข็ง ย่อมอยู่ในร่างกายที่แข็งแรง

๒. ต้องสามารถบังคับจิตตารมณ์ได้ ผู้นำที่ดีย่อมไม่แสดงตนออกตามจิตตารมณ์ของตน ต้องฝืนบังคับจิตตารมณ์ของคนให้อยู่ เมื่อถึงไม่พอใจ ไม่สมหวัง ผู้นำที่ดีจะไม่แสดงออก ผู้บังคับบัญชานิยามที่แสดงอาการหัวเสียหรือท้อแท้ออกมาในเมื่อเกิดความพลาตพลดังนั้น ย่อมจะทำให้หน่วยของเขาพากันเป็นไปเช่นเดียวทั่วถึงกันหมด ฉะนั้น ผู้นำจะต้องบังคับดีหน้าของตนไว้ อย่าให้ผู้ย่อยจับได้ว่า เรามีกความตกใจหรือท้อถอยเป็นอันขาด ขอยกตัวอย่างคนสำคัญที่มัก

บังคับจิตตารมณ์ได้อย่างวิเศษ บุคคลผู้นั้น คือ อับราฮัม ลินคอล์น ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ผู้เลิกทาสในระหว่างการสงครามกลางเมืองในสหรัฐอเมริกา นั้น ฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายเหนือ ได้ เพื่อยุติสงคราม ๒ ปีเศษ จนใคร ๆ พากันท้อถอยไปหมดทุกคม แต่ลินคอล์นคนเดียวที่ยืนหยัดไม่ ยอมท้อถอย แต่พอถึงหลังบุคคลอื่นในเวลานั้น เขาก็เดินอยู่ตลอดคืนไม่หลับได้ แต่ค่อน หน้าที่บุคคลอื่นเขาจะแสดงตนว่า ต้องต่อสู้ไป ถ้าแม่ลินคอล์นแสดงตนออกมาในทางอ่อนแอเด็ก เล็กน้อย คนอื่นก็จะพากันตั้งความมอดทนไปหมด จึงเห็นได้ว่า ผู้นำเป็นตัวอย่างที่สำคัญมาก

๓. ทำตนให้ตรงต่อเวลาอยู่เสมอ การรักษาเวลาเป็นดังสำคัญมากสำหรับการทำงาน เพราะเป็นคล้ายบทเรียนคนต้นที่ทุกคนควรปฏิบัติได้ ภาษิตชาวตะวันตกกล่าวไว้ว่า " การตรงต่อ เวลาเป็นนโยบายที่ดีที่สุด " (Punctuality is a best Policy) ไม่ใช่เป็นดังยากเลยที่จะปฏิบัติ แต่ค่าของมันมีมากมาย เฉพาะอย่างยิ่งในการประชุม หรือการนัดหมาย ถ้าเราไปสายบ่อยๆ ย่อมจะทำให้คนอื่น ๆ มองเห็นเราเป็นคนอ่อนแอไปด้วย ฉะนั้นถ้าท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีแล้ว ท่านจะต้องเป็นคนตรงต่อเวลา เช่น ลอร์ด เบลล์ แมททีเรียผู้ยิ่งใหญ่ของอังกฤษ ซึ่งชนะ กองทัพเรือของพระเจ้าโปเลียน ที่ทราฟัลการ์ เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ ในชีวิตของเขาไม่เคยสาย เลย การตรงต่อเวลา ย่อมแสดงว่า มีความเคารพคนอื่นด้วย

๔. ไม่แสดงตนเป็นผู้รู้มาก ผู้นำที่ดีจะต้องไม่แสดงตนเองเป็นผู้มีความรู้ไปเสียทุกอย่าง ทุกอย่าง ควรจะแสดงความรู้ในเมื่อถึงโอกาสจะใช้ เพราะถ้าเราแสดงว่าเรารู้มาก คนอื่นๆ เขาก็ไม่อยากจะแสดงภูมิของเขาออกมาให้เราเห็น เขาก็ไม่สามารที่จะรู้ได้ว่า เขามีความรู้ความ สามารถอย่างไร ฉะนั้นถ้าเราไปแสดงว่าเรารู้มากแล้ว คือไปเราจะไม่ได้รู้ะไรอีกเลย เราต้อง พังผู้ใดบ้างกับบัญชาพูดแสดงความคิดเห็นออกมา หรือหาทางให้เขาพูดออกมาให้ได้ ขณะที่เขาพูด เราคิด เราย่อมเป็นฝ่ายได้เปรียบเหมือนกับเราอยู่ในที่กำบังอย่างดี ส่วนเขานั้นเดินมาในที่โล่ง แฉ่ง เราย่อมมีโอกาสยิงเขาได้ง่าย ผู้นำที่ดีต้อง " ไม่แสดงตนว่ารู้มาก "

๕. ไม่ตำหนิผู้บังคับบัญชาเหนือตนต่อหน้าผู้น้อย การกล่าวถ้อยคำถึงผู้บังคับบัญชา เหนือตน ในสิ่งที่ไม่เป็นมงคล โดยเฉพาะเมื่อมีผู้ใดผู้บังคับบัญชาของตนอยู่ด้วยนั้น ย่อมเป็น เครื่องแสดงถึงความไม่นับถือนการบังคับบัญชา ทำให้ผู้น้อยได้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดี ย่อมจะเป็น โรคติดต่อกันไป ในที่สุดการบังคับบัญชาของหน่วยของท่านย่อมจะหะหลวมไป ไม่มีความ เคารพนับถือนกันตามลำดับชั้น

๖. ปฏิบัติตนเป็นสุภาพบุรุษต่อผู้อื่น การแต่งตนสุภาพต่อผู้อื่น ย่อมเป็นการให้เกียรติแก่เขา ย่อมทำให้เขานับถือเรามากขึ้น ฉะนั้นผู้ที่ยอมจะให้เกียรติแก่ผู้อื่นในปกครองของตนด้วยการแต่งตนสุภาพต่อเขา เช่นในเมื่อผู้ใดบังคับบัญชาเข้ามารายงานหรือเข้ามาพบปะผู้บังคับบัญชา ควรแสดงความดีอกดีใจด้วยการจับมือเป็นต้น การจับมือต้องจับให้เต็มมือ ไม่ใช่จับเบาไม่ทำให้แน่นพอ อย่างที่อังกฤษเขาเรียก Dead fish handshake มี การปฏิบัติตนเป็นสุภาพบุรุษอีกหลายประการ ที่ผู้บังคับบัญชาไม่ควรจะละเลยเสีย เช่นการแนะนำให้ผู้สมัครในเมื่อไปทสนด้วยกัน ไม่ปล่อยให้เขาได้เหมือนกับเขาเป็นตัวละครตัวหนึ่ง เช่นนี้ จะทำให้เขารู้สึกในเกียรติ และจะรักใคร่นับถือเราอยู่เสมอ

๗. ถือนโยบายของผู้บังคับบัญชาเหมือนเป็นของตนเอง ผู้บังคับบัญชาที่ดี ย่อมเข้าใจเป็นอย่างดีว่า องค์การหรือส่วนรวมย่อมจะมีจุดหมายร่วมกันหนึ่งและอันเดียวเท่านั้น และจุดหมายอันนั้นย่อมมีหนทางปฏิบัติ คือ นโยบาย ดังนั้นผู้นำชนรของๆ ลงไป จะต้องแสดงตนเป็นอย่างดีว่า ตนได้ปฏิบัติตามนโยบายของส่วนรวมอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นผลให้ผู้บังคับบัญชาของตนได้มีจิตใจร่วมกันเป็นหน้าหนึ่งใจเดียว ฉะนั้น ผู้บังคับจะต้องยึดหลักและแสดงดีว่า "ยึดมั่นในนโยบายของส่วนรวม"

๘. แสดงความริเริ่ม ความคิดริเริ่ม เป็นหนทางนำไปสู่ความก้าวหน้า ใครบ้างที่อยากทำงานซ้ำซาก ทุกคนก็อยากจะให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญ คนที่ริเริ่มเท่านั้นจะก้าวไปอยู่ในแถวหน้าได้ ดังตัวอย่างเช่น คนงานคนหนึ่งสมัครเข้าทำงานในบริษัทแห่งหนึ่ง เมื่อเขาเข้าไปใหม่ ๆ ใน ๒-๔ วันแรก เขาได้มีผู้ใดมอบหมายหน้าที่การงานอย่างใดให้เขาทำไม่ ในระหว่างนั้นเองผู้จัดการบริษัทเดินไปพบคนงานใหม่คนนั้นเก็บเศษเหล็กในบริเวณของบริษัท เขามารวมได้เป็นกอง จึงถามว่าใครใช้ให้เก็บ คนงานคนนั้นตอบว่า ไม่มีผู้ใดสั่งให้เขาทำหรอกเพราะเพิ่งเข้ามาทำงานใหม่ และเขาได้ถามผู้จัดการต่อไปว่า ผู้จัดการไม่คิดหรือว่า วันหนึ่งเศษเหล็กเหล่านี้ต้องมีประโยชน์ ต่อมาภายหลังคนงานคนนี้ได้เป็นประธานกรรมการของบริษัทนั่นเอง แสดงให้เห็นว่า ความริเริ่มย่อมเป็นคุณสมบัติอันจำเป็นในตัวของผู้ทำ ความริเริ่มมีองค์ประกอบ ๕ ประการ คือ

ก. ไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ ความพอใจย่อมเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งความก้าวหน้า การ

ช่วงกับความก้าวหน้าไม่ใช่สมบัติของผู้ที่คิด เมื่อทำสิ่งใดไปแล้วต้องพิจารณาว่า ยังบกพร่องในแง่ใดอยู่บ้าง แล้วคิดแปลงแก้ไขให้ดีขึ้นไปอีก

ข. ไม่นอนคอยโชคชะตา ผู้หน้าที่มีสมรรถภาพย่อมไม่ผูกพันอยู่กับโชคความ ผู้หน้าค้ำคอหาโอกาสที่จะประกอบกิจการขึ้นใหม่ ๆ ในเมื่อเหตุการณ์อำนวยให้ ฉะนั้น ความริเริ่มจึงเกิดขึ้นแก่ผู้คนที่อยู่เสมอ คอยดูเวลาและเหตุการณ์อันเหมาะ

ค. มีความคิดแน่วแน่ คนที่จะมีความริเริ่มได้นั้น ต้องมีความคิดแน่วแน่ ไม่ยอมละทิ้งได้ง่าย ๆ กลางคัน การที่จะทำอะไรที่เป็นประโยชน์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ได้นั้น ไม่ใช่ของง่ายจะต้องใช้ความเพียรไม่ทอดทิ้ง ดังนั้นเมื่อมีความคิดใหม่ๆ อะไรเกิดขึ้นในสมองแล้ว จะต้องรักษาแนวความคิดอันนั้นให้บรรลุผลสำเร็จ จึงจะได้ชื่อว่า เป็นผู้ริเริ่ม

ง. ต้องทำงานหนัก ผู้ที่ริเริ่มทำอะไรเป็นคนแรกจะต้องทำงานหนักเสมอ ในขั้นผู้ที่ดำเนินตามย่อมจะรู้สึกได้ยาก ถ้าท่านผู้ใดเคยไปชม Smithsonian Institute ในกรุงวอชิงตัน ท่านจะเห็นความริเริ่มของมนุษย์หลายอย่าง ที่ไม่น่าเชื่อว่าจะมีสิ่งที่มีมนุษย์เราทำได้ เช่น เครื่องบินเครื่องแรกที่พี่น้องตระกูล Wright ทดลองบินเป็นต้น

ขอยกตัวอย่างสักเรื่องหนึ่ง คือ เรื่องที่โคลัมบัสไปพบอเมริกา โคลัมบัสมีความคิดอย่างแน่วแน่ว่า โลกเรานกลม ซึ่งในขณะนั้นไม่ค่อยมีใครเชื่อนัก โคลัมบัสคิดว่าถ้าแล่นเรือไปทางทิศตะวันตกตรงไป จะถึงแผ่นดินอีกข้างหนึ่ง คืออินเดีย โคลัมบัสขอมหาเศรษฐีหาเรือเงินได้ และออกแล่นไปตามความตั้งใจ ระหว่างทางมีอุปสรรคมากมายทั้งทางธรรมชาติ ทั้งทางลูกเรือจนแทบว่าจะเอาชีวิตไม่รอดกลับมา โคลัมบัสต้องใช้จิตต่อสู้ กับภัยต่างๆ เหล่านี้อย่างหนักยิ่ง จึงไปพบแผ่นดินและกลับไปยังเดปญได้ พระราชินีเดปญซึ่งเป็นผู้ออกทุนทรัพย์และหาคนประจำเรือให้แก่โคลัมบัส จึงจัดให้มีการเลี้ยงเป็นเกียรติแก่โคลัมบัส ในการไปพบแผ่นดินใหม่นี้ มีชนชั้นสูงชาวเดปญโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกทหารเรือและพวกเดินเรือทั้งหลาย ต่างพากันอิจฉาโคลัมบัสต่างมีความเห็นว่าสมบัติกับการแล่นเรือไปเรื่อยๆ แล้วกลับมาเยี่ยมไปพบเมืองเก่า ไม่เห็นจะเป็นเรื่องแปลกอย่างไร เมื่อการรับประทานครองดำเนินไปพอควร โคลัมบัสอยากจะส่งสอนพวกชอิจฉาเหล่านั้นเสียบ้าง จึงตั้งปัญหาขึ้นว่า ใครสามารถตั้งเรือไถ่กู้มันให้หนึ่งได้โดยเขาทางปลายแหลมลง พวกที่มาร่วมในงานเลี้ยงต่างก็พยายามตั้งเรือเป็นการใหญ่ แต่ไม่มีใครตั้งได้ โคลัมบัสจึงหยิบเรือไถ่กู้ขึ้นมา เขาทางปลายแหลมลงเกาะเบา ๆ กับพื้นโต๊ะพอให้เรือหยุด โคลัมบัสจึงตั้ง

ได้ ทั้มีใ้ตนเองทุกคนกร้ร้อง “ อ้อ ” ด้งนี้ ด้งเป็นบทเรียนให้รู้ด้กว่า ผู้ที่ริเริ่มนั้นต้องทำ งานหนัก

จ. ต้องอุทิศตัวให้แก่งาน คนที่ม่มีความริเริ่มมักจะอุทิก่กายใจให้แก่งานทุกเวลาดานาที่ ด้องครุ่นคิดแต่จะทำอะไรให้ปรากฏผลออกมา ด้ก้ด้องม่เวลาพักผ่อนให้เหมาะแก่การ มีฉะฉน ด้จะไม่ด้ำมารถ่างานไปด้้นานพอ

๘. ร่วมความด้ำบากหรือร่วมอันตรายกับผู้อื่น ผู้นำที่ด้ก้ด้องร่วมด้ร่วมทุกด้กับผู้ ด้ด้มีด้กับบัญญัติของคน ถ้าเขาอยู่ใ้ความด้ำบาก ด้แต่เรำด้บาย เขาด้ม่ม่ความเชื่อกันในด้วเรำ เรำจะเห็นปรากฏเสมอๆ ที่ผู้นำชั้นสูง เช่น พระเจ้าแผ่นดินไปเยี่ยมทหารในแนวรบ หรือพระ- เจ้าดิโอโปลด์แห่งเบตเยิม ทรงมอบด้วเองเป็นเชลยค้ตทหารเยอรมัน เพื่อไม่ให้ด้ช้ชื่อว่า เขา ด้บายใ้เวลาเกิดควมฉิบด้ การที่ผู้นำด้ก้ด้องหาความด้วเฉพาะตนหรือฉะฉนน้อยใ้เมื่อ ด้วใหญ่ด้ก้ด้ช้ช้น ย้ยอมเป็นทางวิครอนความเคารพหนักด้อย่างมาคมาย

๑๐. ย้ตมั่นต่อหลักการและอุดมคติ ผู้นำที่ด้ยอมเป็นผู้นำอุดมคติและหลักการ ด้ม่ ความกล้าหาญที่ด้จะเผชิญค้ความยากด้ำบากหรืออันตรายที่ด้จะมีค้ตคน ใ้ฉนที่ด้จะรักษาอุดมคติ ของคนไว้ คนที่กล้าหาญด้ก้ด้ยวค้อุดมคติของคนนั้น ผู้ด้ด้มีด้กับบัญญัติยอมไว้ด้วใจและเขา เป็นด้วอย่าง คนเรำด้ำปราศจากอุดมคติแล้ว ด้เปรียบด้มีฉนคนม่ม่ศำด้น บางคนอาจว่าอุดม คตินั้นกันม่ด้ ด้ยฉนฉนว่า อุดมคตินั้นกันด้ ถ้าเรำย้ฉนหยค้ค้ด้เพื่ออุดมคติของเราด้ยม่ท้อ ด้ยเปด้ยฉนเปด้ยงแล้ว ด้ฉนหนึ่งอุดมคติจะออกผลเป็นความเคารพหนักด้ ความศรัทธา ด้มีคุณค่า มากด้ว่าเงินด้ำน

๑๑. ม่ประพศิตคนให้ผู้น้อยเขาไปวิจารณ์ด้ ผู้นำนั้นจะทำอะไรด้ก้ด้องคิดให้รอบคอบ ด้ยก่อน ด้ด้งที่เรำทำฉนเป็นกรปฏิบัติชอบด้ยเหตุผลหรือศ้ธรรมหรือม่ ฉะฉนทางใดที่ทำ ด้งไปแล้ว เป็นทางให้ผู้ด้ด้มีด้กับบัญญัติฉนมากอาจนำไปวิพากษ์วิจารณ์แล้ว ด้วจะด้ด้มีด้ใจ ด้ม่ทำด้งไป เพราะทำให้ความหนักด้ศรัทธาด้ยฉน ด้เป็นช่องทางให้ผู้น้อยอย่างเป็นด้ำเหตุที่ด้จะทำ ความม่ด้เขาบ้าง

(ยังมีต่อ)

สาระสำคัญของระบบ MERIT SYSTEM

โดย

หลวงสุขุมภัยประดิษฐ์ เลขาธิการ ก.พ.

บรรยายในการอบรมปลัดจังหวัดเอกและนายอำเภอเอก ที่ได้เลื่อนขั้นใหม่
ณ กระทรวงมหาดไทย วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๙๐

ท่านผู้เคารพทั้งหลาย

ฉัน ผมรู้สึกมีความยินดี และ รู้สึกได้รับเกียรติอย่างสูงที่ได้รับเชิญให้มาบรรยายเรื่อง
สาระสำคัญของระบบ Merit System ซึ่งท่านทั้งหลายก็กำลังจะผ่านขั้นเป็นขั้นเอก โดยวิธี
Merit System นี้

ก่อนที่จะกล่าวถึงสาระสำคัญของระบบ Merit System จำเป็นจะต้องทราบเสียก่อนว่า
ระบบ Merit System นี้คืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร

คำว่า Merit แปลว่าคุณความดี System แปลว่าระบบหรือวิธีการ ฉะนั้นคำว่า
Merit System ก็แปลว่า ระบบหรือวิธีการแห่งคุณความดี หรือดีคุณดี

ระบบ Merit System นี้เป็นระบบหนึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคคลผู้เป็นพนักงาน
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของรัฐ หรือที่เราเรียกว่า "ข้าราชการพลเรือน" นี้เอง
ระบบนี้มุ่งหลักการที่จะเลือกสรรคนดีเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของรัฐ

ระบบข้าราชการพลเรือนในสมัยโบราณ ก่อนหน้าที่จะดำเนินการตามระบบ Merit System
นั้นเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) หรือระบบเล่นพรรค (Spoils System) กล่าว
คือการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของรัฐนั้น ผู้มีอำนาจมักบรรจุจาก
ลูกหลานญาติพี่น้องหรือพรรคพวกเพื่อนฝูงตามที่มีการฝากฝังหรือรู้จักชอบพอกันเป็นส่วนตัว
หรือเป็นพรรคพวกนักการเมือง โดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ การเลื่อนขั้น เลื่อน
ตำแหน่ง หรือการเลื่อนเงินเดือน การให้พ้นจากตำแหน่งก็กระทำกันตามแต่ผู้มีอำนาจจะเห็น
สมควร โดยไม่มีระเบียบแบบแผนอย่างใด ฐานะของพนักงานของรัฐในสมัยนั้น สำหรับ
ประเทศที่มีการปกครองระบอบราชาธิปไตย เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส รวมทั้งไทยด้วย ข้าราชการ

มีฐานะเป็นข้าราชการบริพารเพื่อรับใช้พระเจ้าแผ่นดิน มากกว่าที่จะเป็นพนักงานของรัฐรับใช้ประชาชน (Public) และสำหรับประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่นอเมริกา ข้าราชการที่มีฐานะ เป็นพรรคพวกของนักการเมืองบรรจุเข้าหรือเขาออก ได้ตาม ความ พื่อใจ ของ นักการเมืองผู้ครองอำนาจ ระบบที่ให้บรรจุ แต่งตั้งข้าราชการหรือให้ข้าราชการออกจาก ราชการได้ตามความพอใจของผู้มีอำนาจหรือของนักการเมืองเช่นที่วาน เรียกว่า Patronage System หรือ Spoils System

ระบบอุปถัมภ์หรือระบบเดินพวก (Patronage System หรือ Spoils System) มีข้อเสียหลายประการเช่น

- ๑) ข้าราชการขาดสมรรถภาพ เพราะบรรจุแต่งตั้งกันตามความพอใจ ไม่มีการเลือกสรรจากผู้มีความรู้ความสามารถ
- ๒) ข้าราชการถูกใช้ไปในทางส่วนตัวเสียมาก
- ๓) ฐานะข้าราชการกดจนแคบ ขาดหลักประกันความมั่นคง
- ๔) ข้าราชการทำงานโดยมุ่งที่จะประจบผู้มีอำนาจมากกว่าที่จะคำนึงถึงระเบียบแบบแผน และประโยชน์ของราชการ
- ๕) ผู้ไม่มีพรรคพวกในวงราชการไม่มีโอกาสได้เข้ารับราชการ
- ๖) ข้าราชการไม่ได้รับความยุติธรรมตามสมควร
- ๗) เป็นช่องทางให้นักการเมืองใช้ข้าราชการเป็นเครื่องมือของตน และอาจอาศัยวิถีทางในการเดินการเมืองเป็นบันไดทองมาหาคำ เหน่งประจำได้

โดยที่ระบบข้าราชการพลเรือนแต่เดิมซึ่งเรียกว่าระบบ Patronage หรือ Spoils System มีข้อเสียต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ซึ่งทำให้ราชการขาดประสิทธิภาพ และไม่เหมาะสมกับการปกครองที่วิวัฒนาการมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานที่จะให้เสรีภาพและเสมอภาคแก่บุคคล ระบบข้าราชการพลเรือนจึงได้วิวัฒนาการมาเป็นระบบ Merit System อันมีหลักการที่จะให้มีการเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการโดยให้มีการสอบแข่งขัน และไม่ให้มีการบรรจุหรือให้ออกตามความพอใจส่วนตัว หรือด้วยเหตุผลทางการเมือง

ระบบ Merit System จึงตั้งอยู่บนรากฐานของหลักสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. การเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการโดยการสอบแข่งขัน (Competence) คือในการรับสมัครเข้ารับราชการก็ การเลือกสรรคนตามตำแหน่งก็ ให้มีการสอบแข่งขันหรือสอบคัด

เลือกเพื่อเลือกเพิ่มเอาคนที่มีความรู้ความสามารถสูงกว่าผู้อื่นเข้ารับราชการ ตามตำแหน่งที่เหมาะสม คนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งนั้น ๆ ก็จะถูกกันออกไป การให้มีการสอบแข่งขันแบบเปิดวิชาการ อันหนึ่งที่จะให้ความยุติธรรม ให้ได้คนดีและขจัดอุปสรรคในการบ่อนกัการบรรจุแต่งตั้งคนที่ ไม่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการด้วย

๒. ความเสมอภาคในโอกาส (Equality of Opportunity) คือสิทธิในการสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการนั้นต้องเปิดทั่วไป (Open to all) เปิดโอกาสให้ผู้มีคุณสมบัติและพหุความรู้ตามที่กำหนดไว้ทุกคนมีสิทธิมาสมัครสอบได้ ไม่มีความเหลื่อมล้ำเลือกกันกำหนด พันเพศ วรรณะ ศาสนา หรือเพศ เพื่อกำหนด จึงต้องมีการประกาศรับสมัครให้ทราบทั่วไป

๓. หลักประกันความมั่นคง (Security) คือให้หลักประกันอันมั่นคงว่าคราวที่เข้ารับราชการยังปฏิบัติงานดี มีความประพฤติดี จะไม่ถูกให้ออกจากราชการโดยเหตุผลส่วนตัว หรือเหตุผลทางการเมือง ทั้งนี้จะเป็นทางให้ข้าราชการมีความอุ่นใจ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เพื่อหวังความก้าวหน้า ทั้งแก่งานของราชการและอนาคตของตนเอง โดยหวังที่จะยึดเอาราชการเป็นอาชีพ ไม่มีกังวลด้วยการทำงานที่จะต้องไปแสวงหาผลประโยชน์ในทางอื่น

๔. ความเป็นกลางทางการเมือง (Political Neutrality) คือต้องจัดให้ข้าราชการประจำอยู่นอกความควบคุมทางการเมือง ต้องบ่อนกัให้มีข้าราชการประจำถูกแทรกแซงทางการเมือง เพื่อให้ข้าราชการประจำได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนโดยเคร่งครัด ไม่อยู่ใต้อิทธิพลของนักการเมืองหรือพรรคการเมืองใด ๆ

เพื่อเสริมความมั่นคงของระบบ Merit System ให้ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักสำคัญ ๔ ประการดังกล่าวแล้วโดยแน่นแฟ้น จึงต้องมีระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดขึ้นได้ตามแบบของต่างประเทศ ซึ่งส่วนมากก็เป็นไปในรูปกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ว่างระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามหลัก Merit System ดังกล่าวนั้น และต้องมีคณะกรรมการกลางคณะหนึ่งตั้งไว้เพื่อควบคุมและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ตามหลัก Merit System นั้น คณะกรรมการนี้เรียกว่า "Civil Service Commission" ที่เราเรียกว่า "คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน" หรือ "ก.พ." นั่นเอง เพราะฉะนั้น "ก.พ." ก็เป็นองค์ประกอบอันสำคัญอันหนึ่งของ Merit System ด้วย

เมื่อเราได้พิจารณาข้อเสียของระบบ Patronage หรือ Spoils System และได้ศึกษาทราบหลักการของ Merit system โดยถ่องแท้แล้ว จะรู้สึกตระหนักได้ดีทีเดียวว่า เหตุใดจึงต้องมี การสอบแข่งขันในการเข้ารับราชการ และในการเลื่อนชั้น เหตุใดจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบ หมายพิมพ์ ก.พ. วางไว้ และเหตุใดจึงต้องขออนุมัติ ก.พ. ในบางเรื่องบางกรณี ผู้ที่ดำเนินและ ใ้บังคับปฏิบัติตามในเรื่องเหล่านี้ย่อมแสดงถึงเจตนาอยากที่จะใช้ระบบ Spoils System โดยมุ่งแต่ ประโยชน์ส่วนตัวนั่นเอง

การเปลี่ยนระบบข้าราชการพลเรือนจากระบบ Spoils System มาสู่ระบบ Merit System ไม่ว่าในประเทศใด ๆ ก็ต้องประสบความยุ่งยาก และเปลี่ยนมาได้ด้วยความยากลำบาก เพราะ เป็นการตัดอำนาจตามอำเภอใจของผู้มีอำนาจและนักการเมืองลงไป เพราะเดิมการบรรจุคดี การ เลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งคดี การให้ออกคดี อยู่ที่ผู้มีอำนาจคือท่านนักการเมือง ฉะนั้นการเปลี่ยน ระบบข้าราชการพลเรือนให้เป็นการตัดอำนาจของท่านนักการเมืองเองลงไป จึงต้องประสบ อุปสรรคอย่างรุนแรง ฉะนั้นในการวางระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามระบบ Merit System ใ้คนต้องให้นักการเมืองที่มองเห็นการณ์ไกล และเป็นผู้ที่เข้มแข็งจริง ๆ เป็นผู้วาง ระเบียบขึ้น จึงจะสำเร็จได้ ความสำคัญและประโยชน์ที่ทุกประเทศได้รับในการใช้ระเบียบเช่น ักคือ การเลือกผู้มีความรู้ความสามารถเข้ารับราชการไม่ใช่เลือกเอาลูกหลานหลานเธอ ซึ่งไม่ มีความรู้ ยิ่งกว่านั้นพหุความรู้ของผู้เข้ารับราชการก็จะได้เขยิบสูงขึ้นเป็นลำดับ กล่าวคือเมื่อ เป็นการแข่งขันกันแล้วระดับมาตรฐานของพหุความรู้ในชั้นหนึ่ง ๆ ในเมื่อมีคนมีความรู้ในชั้นนั้น ๆ เป็นจำนวนมากขึ้น ตำแหน่งที่รับน้อยก็จำเป็นต้องยกย่องตัวเองที่จะต้องเขยิบฐานะพหุความรู้ให้สูงขึ้นอีก

ในประเทศอังกฤษได้เริ่มเปลี่ยนระบบข้าราชการพลเรือน จากลักษณะข้าราชการบริพาร (Royalty) มาเป็นข้าราชการพลเรือนของชาติ (National Civil Service) ตั้งแต่เมื่อเปลี่ยนแปลง การปกครองใน ค.ศ. ๑๖๘๘ และจากผลของความกดดันจากชนชั้นกลางใน ค.ศ. ๑๘๗๐ จึง ได้มีการนำหลักการเบ็ดเสร็จระบบบุคคลเข้ารับราชการมาถือปฏิบัติ จนกระทั่งในปลาย ศตวรรษที่ ๑๘ ระบบ Favoritism หรือ Patronage ก็หมดไป โดยมีระเบียบกำหนดให้มีการประกาศ รับสมัครสอบแข่งขันในการรับบุคคลเข้ารับราชการตามหลัก Merit System ขึ้นแทน

ในสหรัฐอเมริกา ก่อน ค.ศ. ๑๘๘๓ ระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นไปตามระบบ Spoils System แต่ได้เริ่มมีปฏิกิริยาเป็นปฏิปักษ์ต่อระบบ Spoil System ขึ้นตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๖๕ จนกระทั่งถึง ค.ศ. ๑๘๘๓ จึงได้เข้าสู่ระบบ Merit System โดยสมบูรณ์ โดยได้ตราวิญญูติระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน ก.ศ. ๓๑๑๓ ขึ้น กำหนดให้มีการสอบแข่งขัน ทั้งในการเข้ารับราชการ ครั้งแรก และในการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นทุกตำแหน่ง โดยให้มีการ ประกาศรับสมัครเปิด สอบเป็นการทั่วไป และให้มี ก.พ. ขึ้นเพื่อจัดสอบแข่งขันและจัดให้ข้าราชการพลเรือนอยู่นอกความควบคุมทางการเมืองตามหลัก Merit System

ในประเทศไทย เริ่มจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนเข้าสู่ระบบ Merit System เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ โดยมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็นฉบับแรก มีหลักการตามที่ปรากฏในคำปรารภของพระราชบัญญัติฉบับนั้นว่า "โดยที่พระราชประสงค์จะทรงวางระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปในทางเลือกสรรผู้มีความรู้และความสามารถเข้ารับราชการเป็นอาชีพ ไม่มุ่งกังวลด้วยการแสดงผลประโยชน์ในทางอื่น ส่วนฝ่ายข้าราชการก็ให้ได้ประโยชน์ขึ้น เนื่องจากความสะอาดพร้อม ด้วย ข้าราชการซึ่ง สามารถ และ รอบรู้ ในวิชา และอุบายของราชการ กับทั้งหน้าที่และจรรยาอันพึงรักษาเป็นนิตย์กาล" ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นหลักการตามระบบ Merit System นั้นเอง ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการสอบแข่งขันเข้ารับราชการ และให้มี "คณะกรรมการรักษาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน" ซึ่งในครั้งนั้นเรียกโดยย่อว่า "ก.ร.พ." ต่อมาเมื่อเปลี่ยนแปลงมาใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๖-๒๔๗๗-๒๔๗๘-๒๔๗๙-๒๔๘๕ และฉบับปัจจุบันคือฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๗ เรียกคณะกรรมการนี้ว่า "คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน" เรียกโดยย่อว่า "ก.พ." และคงยึดหลัก Merit System ตลอดมา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบันนี้ จะเห็นได้ว่าประกอบด้วยสาระสำคัญของ Merit System หลายประการ เช่น

๑. กำหนดคุณสมบัติและพินิจความรู้ของผู้ที่จะสมัครเข้ารับราชการ เพื่อให้ได้คนดีไว้ปฏิบัติราชการ
๒. กำหนดให้มีการเปิดรับสมัครสอบแข่งขัน (ในตำแหน่งราชการ) และสอบคัดเลือก (ในตำแหน่งวิชาการ) โดยให้เปิดเป็นการทั่วไป (Open to all) ไม่ให้ผู้บังคับบัญชาเลือกบรรจุบุคคลตามใจชอบ แม้จะมีวิธีการให้คัดเลือกบรรจุเฉพาะคนได้บ้าง เช่นในตำแหน่งวิชาการ แต่ก็ต้องขออนุมัติ ก.พ. เป็นพิเศษซึ่ง ก.พ. จะอนุมัติเฉพาะผู้ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ไม่

ค้อยมีผู้ตำเร็จมากเท่านั้น ถ้าเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่มีผู้นเรียนตำเร็จมาบ้างแล้ว ก.ท. จะให้เปิดสอบคัดเลือกเป็นการ Open to all สำหรับผู้ที่มีคุณอย่างเดียวกันนั้นเสมอ

๓. กำหนดให้บรรจุตามลำดับที่สอบได้ เพื่อเลือกสรรเอาผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูงกว่าผู้นอื่นไว้เป็นข้าราชการ

๔. กำหนดให้มีการทดสอบปฏิบัติหน้าที่ ราชการในการบรรจุครั้งแรกก่อนไม่น้อยกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ ปี ทั้งนี้เพื่อจะคัดเลือกให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่ตำแหน่งจริง ๆ อื่น ๆ

๕. กำหนดหลักเกณฑ์ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อให้เป็นไปโดยยุติธรรม และเหมาะสมแก่การที่จะบำเหน็จความชอบ อันจะเป็นทางส่งเสริมสมรรถภาพของข้าราชการ

๖. กำหนดให้มีการสอบคัดเลือกเมื่อจะเลื่อนขั้นข้าราชการ ทั้งนี้ ก็เพื่อจะเลือกสรรบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถแต่งตั้งให้เหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่ ในเรื่องการสอบเลื่อนขั้นนั้น ยิ่งศึกษาค้นคว้ามากว่าเป็นการเสียเวลาและสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น แต่ถ้าจะมองกันให้ถ่องแท้แล้วจะเห็นได้ว่าประโยชน์ของการสอบนั้นมีอยู่มากหลาย ประการที่ ๑ เป็นการกระตุ้นให้ข้าราชการคอยหาความรู้ใส่ตัวอยู่เสมอ อันจะเป็นเครื่องช่วยให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพขึ้น ถ้าหากไม่มีการสอบกันบ้างแล้วข้าราชการก็จะเฉื่อยชาไม่สนใจในความรู้ ความสามารถของข้าราชการก็จะลดถอยลง และประสิทธิภาพในราชการก็จะหย่อนตามไปด้วย ประการที่ ๒ การสอบจะเป็นทางให้ได้ คัดเลือก ข้าราชการบรรจุ แต่งตั้ง ตาม ความรู้ความสามารถให้เหมาะสม แก่ ตำแหน่ง หากไม่มีการสอบแล้ว บางทีผู้บังคับบัญชาที่จำใจต้องเลื่อนขั้นหรือแต่งตั้งบุคคล ด้วยเหตุผลที่เป็นผู้มีอายุ ไล่ในทางอายุ เงินเดือน หรือเวลา ราชการ มากกว่าความรู้ความสามารถ ซึ่งจะโน้มเอียงไปในทางระบบ Patronage อีก การสอบจะเป็นเครื่องขจัดอุปสรรคในการ ยกคนไม่สามารรถถึงตำแหน่ง ประการที่ ๓ เกือบแก่ความเป็นธรรมที่ข้าราชการจะพึงได้รับ การสอบ จะเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถสูงได้มีโอกาสก้าวหน้าเร็ว อย่างเช่นท่านที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นปลัดจังหวัดเอกและนายอำเภอเอกนั้นก็ด้วยผลการสอบ ตามความรู้ความสามารถ ของแต่ละท่าน

๗. กำหนดกรณีที่ให้ข้าราชการพ้นจากราชการได้โดยมีกรณีใดบ้าง โดยไม่ต้องย
ให้ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากราชการตามชอบใจด้วยเหตุผลส่วนตัวหรือเหตุผลทางการเมือง และหาก
จะให้พ้นจากราชการเพราะกระทำผิดความผิดก็จะต้องสอบสวนพิจารณาตามวิธีการที่กำหนดไว้ เช่น
ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณา
เป็นต้น นี่เป็นการให้หลักประกันความมั่นคง (Security) แก่ข้าราชการตามระบบ Merit System
ส่วนหนึ่ง

๘. กำหนดให้มี ก.พ. เป็นคณะกรรมการกลาง วางระเบียบควบคุมและดำเนินการ
เกี่ยวแก่ข้าราชการพลเรือนเพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ และให้อยู่ใน
มาตรฐานที่ได้ระดับกันทุกกระทรวงทบวงกรม

สาระสำคัญต่าง ๆ ตามที่ กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ พลเรือน พ.ศ.
๒๔๘๗ ตามที่กล่าวข้างต้น เป็นการกำหนดคล้ายคลึงกับหลัก Merit System เกือบจะครบถ้วน
หากแต่ในทางปฏิบัติยังมีการผ่อนผัน เพื่อความสะดวกรวดเร็วเดี๋ยวบ้าง เช่นว่าตามมาตรา ๔๗
กำหนดให้ ก.พ. จัดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถาและชั้นตรี แต่ทางปฏิบัติ ก.พ.
ออกระเบียบมอบให้ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. จังหวัดไปจัดสอบโดย ก.พ.
เพียงแต่ส่งผู้แทนไปร่วมเฉพาะในการสอบในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรีเท่านั้น การสอบคัด
เลือกเพื่อเลื่อนชั้นจากชั้นตรีเป็นชั้นโท และจากชั้นโทเป็นชั้นเอก ก็มีได้บังคับให้เลื่อนตามลำดับ
ที่สอบได้ แต่ให้พิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ประกอบด้วย ในการพิจารณาดังโทษ
ข้าราชการสถานไล่ออก ปลดออก ซึ่งควรจะให้ ก.พ. ซึ่งเป็นคนกลางพิจารณา ก็มอบให้ อ.ก.พ.
กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัดซึ่งมีผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้กล่าวหาพร้อมอยู่ด้วยเป็นผู้พิจารณา
แทนเป็นต้น

สาระสำคัญประการหนึ่งของระบบ Merit System ซึ่งในระเบียบข้าราชการพลเรือนของ
ไทยยังมีไม่สมบูรณ์ ก็คือ ความเป็นกลางทางการเมือง (Political Neutrality) ทั้งนี้เพราะเรา
ยังอยู่ในระหว่งใช้บทเฉพาะกาล แห่งรัฐธรรมนูญอยู่ จึงยังแยกข้าราชการประจำกับข้าราชการ
การเมืองออกจากกันไม่เด็ดขาด จะเห็นได้ว่ารัฐมนตรียังเป็นเจ้ากระทรวงที่มีอำนาจให้คุณให้
โทษแก่ข้าราชการประจำได้ และ ก.พ. ก็ยังประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี

ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง ฉะนั้น ว่าโดยหลักแล้วข้าราชการประจำก็ยังคงอยู่ภายใต้ความควบคุมทางการเมืองอยู่ แต่ถึงแม้ทางกฎหมายจะมีช่องที่จะให้นักการเมืองใช้อำนาจเช่นนั้นได้ แต่ปรากฏว่ารัฐบาลได้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ที่จะไม่ใช้อำนาจให้ผู้อื่นให้โทษแก่ข้าราชการประจำโดยเหตุผลทางการเมือง ยิ่งกว่านั้นยังได้มีระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือนออกเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๔๘๘ มีสาระสำคัญว่า ข้าราชการพลเรือนจะนิยมหรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใด ๆ ที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย และจะไปประชุมอันเป็นการประชุมของพรรคการเมืองนั้นเป็นการส่วนตัวก็ได้ แต่ในทางที่เกี่ยวกับประชาชนและในหน้าที่ราชการต้องกระทำตนเป็นกลาง ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลโดยไม่คำนึงถึงพรรคการเมืองและไม่ กระทำการให้เป็นการฝ่าฝืนวินัย ที่กำหนดไว้ สำหรับ ข้าราชการพลเรือนกับต้องไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามบางประการ เช่น ไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองใด ๆ เว้นแต่เป็นผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภท ๒ หรือข้าราชการการเมือง, ไม่บังคับให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใด และไม่กระทำการในทางให้ผู้อื่นให้โทษ เพราะเหตุที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนนิยมหรือเป็น สมาชิกในพรรคการเมืองใดที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ปฏิบัติหน้าที่แทรกแซงในทางการเมือง หรือใช้การเมืองเป็นเครื่องมือเพื่อกระทำกิจการต่าง ๆ อาทิเช่น จึงเห็นติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมือง เพื่อให้নার่างพระราชบัญญัติหรือญัตติเสนอสภาฯ หรือตั้งกระทู้ถามรัฐบาล ดังนี้เป็นต้น ซึ่งแสดงว่าเรากำลังพยายามปรับปรุงระเบียบ ข้าราชการพลเรือนให้เข้ากับหลัก Merit System ให้มากที่สุดคืออยู่ จึงเป็นที่หวังได้ว่า เมื่อได้เลิกใช้บทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ก็คงจะมีการแยกข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำออกจากกันโดยเด็ดขาด และเมื่อถึงตอนนั้น หลักความเป็นกลางทางการเมือง (Political Neutrality) ก็คงจะมีในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนของไทยโดยสมบูรณ์

ตามที่ได้นำมาบรรยายเรื่องสาระสำคัญของระบบ Merit System มาแล้ว หวังว่าท่านผู้มั่งเกียรติกองทั้งหลายจะได้ทราบแจ่มแจ้งขึ้น และก็คงจะเป็นประโยชน์แก่ท่านบ้างตามสมควร เพราะทุกประเทศที่เจริญก้าวหน้าแล้ว ทางราชการเขาได้ใช้ระบบนี้ทั้งสิ้น

การประเมินผล “ประสิทธิภาพของราชการ”

โดย.....บุญชนะ อัครากร เนติบัณฑิต M.A. (Indiana)

อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความนำ

คราวก่อนข้าพเจ้าได้เขียนอธิบายถึงความหมายของคำว่า “ประสิทธิภาพของราชการ” (governmental efficiency) ไว้แล้วพอสมควร และได้อธิบายไว้ด้วยว่าแนวปรัชญาเกี่ยวกับความหมายของ “ประสิทธิภาพ” ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และอาจจะเปลี่ยนแปลงต่อไปอีกได้ การที่จะทราบว่าราชการมีประสิทธิภาพหรือไม่ ศาสตร์จารย์วอลโดโดคส์^{*}แจ้งว่า ต้องใช้วิธีวัดหรือประเมินผล การที่จะวัดก็จะต้องดูว่า รัฐบาลได้บริหารราชการโดยทำความพอใจให้แก่ประชาชนตามความต้องการเพียงใด และการกระทำนั้น ๆ ประชาชนรับรองเพียงไรหรือไม่ เอกสารฉบับนี้^{*}นำอ่านต่อจากเรื่องประสิทธิภาพของราชการซึ่งข้าพเจ้าได้เขียนไว้ก่อน จะช่วยให้เข้าใจดีขึ้น

วิธีวัดดังกล่าว^{*}จะมุ่งเข้กมองข้างกว้างขวางมาก และไม่มีเครื่องวัด (Yardstick) ที่แน่นอน จึงมีผู้คนคิดหาวิธีวัดต่าง ๆ ว่าตามหลักก็อาจจะวัดได้โดยวิธีที่เรียกว่า “การควบคุมการกิจการงาน” (Management control)^{*} กล่าวคือ ไม่ว่าจะทำการงานอย่างไร เราควรจะวางมาตรฐานกำหนดไว้ว่า เราต้องการผลให้เป็นอย่างไรอย่างนั้น ผลที่งานก่กต้าย ๆ กับประสงค์หรือความต้องการที่เราต้องการหรือที่เราอยากให้เป็น ถ้าเราทำงานอย่างไรได้ผลใกล้เคียงกับมาตรฐานที่เรากำหนดไว้ ก็ถือว่างานที่ไ้รับมีประสิทธิภาพ ถ้าอยู่ห่างก็ถือว่ายังไม่มีประสิทธิภาพ ใน^{*}ที่นคองขอ^{*}ย^{*}อ^{*}ก^{*}ค^{*}ร^{*}ง^{*}ว^{*}า^{*}ก^{*}า^{*}ร^{*}ท^{*}า^{*}ง^{*}า^{*}น^{*}ให้^{*}ได้^{*}ผล^{*}หรือ^{*}มี^{*}ประ^{*}ส^{*}ิ^{*}ท^{*}ิ^{*}ผล^{*} (Effective) นั้นต่างกับการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Efficient) กล่าวคือการทำงานอาจจะสำเร็จผลจริงแต่เปลืองค่าใช้จ่ายมากเกินไป เปลืองคนมากเกินไป เสียเวลามากเกินไป ผลของงานอย่าง^{*}นี้เราเรียกว่ามีประสิทธิภาพแต่ไม่มีประสิทธิภาพ

* B. Atthakor. Supervision of Finance, Rungruang Dharm, Bangkok, 1958. p. 32

บทที่ ๑

การประเมินผลโดยการวางมาตรฐาน

มาตรฐานของงานทุกประเภทอาจกำหนดได้อย่างหยาม ๆ หรือจะกำหนดไว้โดยละเอียดก็ได้ ดังต่อไปนี้

๑. มาตรฐานการบริหารงานบุคคล ถ้ากำหนดอย่างหยาม ๆ เรากำหนดว่า บุคคลที่จะเข้ามารับราชการ หรือบรรจุตำแหน่ง จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ มีปริมาณคนมากพอกับงาน และบุคคลเหล่านั้นได้รับเงินเดือนพอเพียงชีพ เมื่อออกจากราชการก็ได้รับบำนาญดีพอควร แต่ถ้าจะกำหนดให้ละเอียด มาตรฐานในการบริหารงานบุคคลก็อาจจะต้องทำการวิเคราะห์และวิจัยต่อไป เพื่อให้ได้กฎเกณฑ์ที่เราต้องการ เช่น

(ก) คุณสมบัติของข้าราชการ เราอาจจะแบ่งข้าราชการเป็นชั้น ๆ ทีเดียว ตรี โท เอก พิเศษ แบ่งตามตำแหน่ง เสมียนพนักงาน ประจำแผนก หัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง อธิบดี แต่ละชั้นหรือตำแหน่งเราอาจจะกำหนดวิทยฐานะ สอดคล้องชั้น วิทยาราชการก่อนเลื่อนชั้นตำแหน่ง อายุ พนพิ และอื่น ๆ ในกรณีสอดคล้องกันก็ต้องต่อไปอีกว่า ควรสอบวิชาอะไรบ้าง ควรจะกำหนดคะแนนแต่ละวิชาอย่างไร ได้คะแนนเท่าใดจึงจะถือว่าสอบได้ ในกรณีวิทยาราชการอาจจะกำหนดว่าวิทยาราชการเท่าใด จึงจะถือว่ามั่งประสงค์พร้อมสมควรก่อนเลื่อนชั้น ในกรณีอายุอาจจะคิดว่า บุคคลนั้น "สูง" พอจะรับตำแหน่งที่เลื่อนชั้นหรือไม่ สำหรับบางตำแหน่ง อาจจะต้องการคุณสมบัติเช่นดังกล่า การคบเพื่อน ฐานะความเป็นอยู่ทางครอบครัว ฯลฯ นอกจากนี้ราชการอาจจะจัดให้มีการฝึกอบรม (In-service Training) เพื่อเพิ่มคุณภาพของข้าราชการ

(ข) ปริมาณของข้าราชการ ข้าราชการถ้าพิจารณาในบางแง่ ก็ไม่ต่างกับอาชีพรับจ้างอย่างอื่น ๆ แต่เพราะอาชีพนี้ไม่ใช่อาชีพที่ผู้ทำจะหวังความร่ำรวย ผู้ทำราชการควรจะเป็น

๒ ความหมายของ Standard, operating standard, standard method, standardization, simplification, ratio, system, record, characteristics of standards, Problems in setting standards, classification of standards, function of standardization, scope of standardization, principles of standardization ให้อู John G. Glover and Coleman L. Maze, Managerial Control, Ronald Press, N.Y., 1937.

๓ บางท่านเรียกว่า After Entry Training ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง ดู E.N. Gladden, The Essence of Public Administration, Staples Press, London, 1952, p. 211-219.

ผู้เสียสละเพื่อส่วนรวมเท่าที่จะทำได้ โดยหลีกเลี่ยงไปกิจการงานของรัฐบาล จะเพิ่มมากขึ้น
 ทุก ๆ ปีไม่มีลดลงเลย ดังนั้นถ้าถือตามหลักนี้ จำนวนข้าราชการก็ควรจะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี
 พลเมืองของประเทศเพิ่มขึ้น งานเพิ่มขึ้นข้าราชการก็ต้องเพิ่มขึ้นตาม เราอาจคิดไม่เพิ่ม
 ปริมาณข้าราชการสักปีหนึ่งหรือสองปี แต่เราก็ต้องเพิ่มคุณภาพของข้าราชการขึ้นให้ได้อีก
 กัน โดยวิธีฝึกอบรมหรือโดยวิธีอื่น ๆ การขยายงานโดยปกติก็อาจจะต้องขยายจำนวนคนด้วย
 แต่หัวหน้างานที่ดามารถอาจจะขยายคุณภาพของคนจำนวนเดิมก็ทำได้ เรื่องนี้เป็นปัญหาเกี่ยว
 กับคุณภาพของ คนชนหัวหน้าด้วย (leadership) เพราะหัวหน้าย่อมมีปัญหาด้านการเงิน
 การงบประมาณที่จะต้องรับผิดชอบด้วย เรื่องคุณภาพของคนและของงาน เรื่องจำนวน คนและเงิน
 จึงเป็นสิ่งที่ต้องยกขึ้นมาพร้อม พิจารณาพร้อม ๆ กัน ปัญหาอย่างนี้ ถ้าไม่วิเคราะห์ให้ซึ้งก็
 เป็นของง่าย แต่หัวหน้าราชการที่มองเห็นการณ์ไกล ย่อมจะต้องพิจารณาดูจนหลาย
 อย่าง เช่น ถ้า อธิบดีกรม สรรพากร คำวิจะ ตั้งกองใหม่ เพื่อ พิจารณาเก็บ ภาษีอากร อย่าง
 ใหม่ อธิบดีผู้นั้นอาจจะต้องเริ่มคิดถึงปัญหา ประชากรที่เพิ่มขึ้น ในระยะ ๓๐ ปีที่ล่วงแล้ว และต่อ
 ไปอีก ๓๐ ปีข้างหน้าอาจจะต้องคิดถึง รายได้ของประชาชาติ ในระยะเดียวกัน อาจจะคิดถึง
จำนวนร้อยละของภาษีอากรที่ที่ราษฎรจะรับภาระได้ อาจจะคำนวณเงินภาษีที่จะได้รับตาม
อัตราภาษีใหม่ ตลอดจนนึกเทียบอัตราส่วนว่าค่าใช้จ่ายในการเก็บภาษีจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง
 อาจจะคิดถึง ทางรั่วไหล (loopholes) ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ฯลฯ ข้อคิดต่าง ๆ นี้ จะทำให้
 อธิบดีกรมสรรพากรหาจุดเลวที่ควรจะเป็นว่า ควรจะเพิ่ม ข้าราชการใหม่ ขึ้นใหม่ เท่าใดแน่ เมื่อ
 เพิ่มขึ้นนั้นแล้วจะได้ผลอย่างไรบ้าง

(ก) เงินเดือนของข้าราชการ โดยปกติอัตราเงินเดือนควรจะเป็นเท่าใดโดยยอมเป็น

หน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน แต่หัวหน้ากระทรวงทบวงกรมก็ควรต้องรับผิดชอบ
 ด้วย ในเรื่องอนุมัติให้รับสมัครควรต้องอาศัยตัวเลขเกี่ยวกับดัชนีค่าครองชีพของประชาชน
 โดยทั่วไป ต้องคิดถึงหน้าที่ของข้าราชการที่จะรับผิดชอบนั้นจะต้อง เสียภาษี และควรจะต้อง
มีเงินออมไว้บ้างตามสมควร จึงจะเรียกว่าข้าราชการมีเงินเดือนพอใช้จ่าย ปัญหาเรื่องเงินเดือน
 ของข้าราชการย่อมเกี่ยวโยงไปถึงปัญหาเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และอุปกรณ
 เช่นความสะอาดในสาธารณูปโภคต่าง ๆ ทางราชการน่าจะมีมาตรฐานกำหนดไว้ อย่างน้อย
 เป็นแนวทางที่จะยึดถือว่า

- (๑) ข้าราชการชั้นไหนควรจะมีความชำนาญในการครองชีพอย่างไร
- (๒) ข้าราชการชั้นไหนควรจะมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการครองชีพได้ และมีเงินเหลือพอเก็บออมไว้ได้
- (๓) ในกรณีฉุกเฉิน เช่นเจ็บป่วย ควรจะได้รับความช่วยเหลืออย่างไรและเพียงใด
- (๔) การช่วยเหลือครอบครัวของข้าราชการแต่ละชั้นควรมีอย่างไรบ้าง ทั้งรวมตลอดถึงการศึกษาของลูกข้าราชการแต่ละชั้น

๑ ๓ ๑

(ง) เรื่องเงินบำนาญ การกำหนดอัตราบำนาญไว้เป็นหลัก ย่อมเป็นการจูงใจให้ข้าราชการตั้งใจทำงาน อุทิศเวลาให้แก่ราชการตามสมควร ไม่ใช่คอยหาเวลาหลบเลี้ยงไปประกอบการอาชีพอย่างอื่น อัตราบำนาญก็เช่นเดียวกับเงินเดือน คือ ต้องพิจารณาถึงมาตรฐานการครองชีพและอื่นๆ ประกอบ ในขณะเดียวกัน ก็ต้องคำนึงถึงในฝ่ายรัฐบาลว่า ปริมาณเงินที่จะต้องจ่ายเป็นบำนาญ แก่ข้าราชการ ทั้งประเทศ ควรจะเป็นเท่าใด ของ ปริมาณรายจ่าย และรายรับ ควรจะควบคุมให้อยู่ในอัตราส่วนพอสมควรกับรายได้และรายจ่ายของรัฐบาลเป็นรายปีซึ่งปัญหาเรื่องนัยอ้อมเกี่ยวข้องไปถึงปัญหาทางเศรษฐกิจของชาติ ไม่ใช่จะเกี่ยวข้องกับเฉพาะปัญหาทางการบริหารอย่างที่เรากำลังนึกอยู่ในปัจจุบัน ในกรณีที่เงินบำนาญโน้มเอียงไปในทางที่สูงขึ้น รัฐบาลอาจนำปัญหาเรื่องการประกันสังคมมาร่วมใช้กับระบบบำนาญเพื่อเป็นการ แบ่งเบาภาระที่รัฐบาลจะนำเงินภาษีอากรของราษฎรมาใช้จ่าย และจะได้นำเงินนั้นไปลงทุนทำนุบำรุงบ้านเมือง (investment) เป็นการเพิ่มผลิตผลแก่ประชาชาติต่อไป

เมื่อกำหนดอัตรามาตรฐานบำนาญแล้ว ทางราชการก็พึงมีมาตรฐานที่กำหนดไว้แน่นอนด้วยว่าข้าราชการที่จะออกรับบำนาญนั้นจะต้องมีลักษณะอย่างไรบ้าง เมื่อครบกฎเกณฑ์นั้นแล้วจึงจะให้ออกรับได้ ขณะที่เราได้พิจารณานโยบายบำนาญกำหนดมาตรฐานในเรื่องนี้ไว้แล้ว ปัญหาจึงมีแต่เพียงว่าถึงเวลาที่จะมีการวิจัยผลของพระราชบัญญัตินั้นหรือยัง เพราะผลของการวิจัย อาจจะ ทำให้เห็น ช่อง โหว่ ซึ่งควร จะ ปรับปรุง แก้ไข มาตรฐาน ที่ กำหนด ไว้ในกฎหมายฉบับนั้นบ้างก็ได้

ที่กล่าวมาข้างต้นในข้อ ๓ เรื่องการวางมาตรฐานการบริหารงานบุคคลนั้น เป็นเพียงลักษณะ (nature) ของการควบคุมเพียงบางประเภท โดยยกตัวอย่างของการกำหนดมาตรฐานมาอธิบายไว้พอสังเขป ปัญหาในเรื่องนัยอ้อมเกี่ยวข้องไปถึงวิธีการ (techniques) ในการควบคุมงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดคือ

(๑) วิธีการควบคุมวิทยฐานะและคุณสมบัติ การควบคุมวิทยฐานะอาจจะทำได้โดยวิธีสอบคัดเด็ก สอบแข่งขัน หรือสอบทดลองในกรณีที่จำเป็น หรือเลื่อนชั้นเป็นครั้งคราว หรือในคราวจะมีการฝึกอบรมเป็นคราว ๆ ส่วนการควบคุมคุณสมบัติอาจจะกระทำได้โดยการฟังรายงานทั่วไปของผู้บังคับบัญชา ข้อมักรายการที่ปรากฏในแบบพิมพ์จรรยาบรรณอยู่แล้วว่าคุณสมบัติและความประพฤติอย่างไรบ้างที่ควรจะได้รับฟังจากผู้บังคับบัญชา

(๒) ควบคุมโดยการสำรวจความร่วมมือของข้าราชการ การดำเนินการบริหารข้าราชการทุกคนควรมีส่วนร่วมด้วยทางสติปัญญาและความสามารถ ส่วนร่วมเช่นนี้โดยตรงก็คือการร่วมมือในการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ โดยอ้อมก็อาจจะได้จากการเสนอความคิดเห็นต่อผู้บังคับบัญชาโดยลายลักษณ์อักษรและด้วยวาจา ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม หรือในที่ที่มีการฝึกอบรม การแสดงส่วนร่วมอย่างนเป็นการชักจูงอุปนิสัยใจคอและความสนใจของข้าราชการอย่างหนึ่ง

(๓) ควบคุมโดยการรายงาน การรายงานผลงานและความเป็นไปโดยทั่วไปจากผู้ผู้ใต้บังคับบัญชาถึงผู้ผู้เหนือผู้บังคับบัญชาในองค์การหนึ่ง ๆ ก็คือ การรายงานจากกองไปยังกรม กรมไปกระทรวง คณะรัฐมนตรี ไปยังสภานิติบัญญัติ ตลอดจนการรายงานผลการบริหารของรัฐบาลให้ประชาชนทราบ ย่อมเป็นเครื่องหยั่งทราบว่าผลของการบริหารเป็นไปสมกับมาตรฐานในการต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพียงใดหรือไม่

(ยังมีต่อ)

ปัญหาและทบทวนคดี

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดย . . . ประวิทย์ ๓ นคร ธ.บ.

หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาใหม่

๓๘๗. ถาม ตำแหน่งสรรพากรเขตในปัจจุบันจะเป็น อ.ก.พ. กรมสรรพากรตามความในมาตรา ๑๘ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือไม่

ตอบ ก.พ. ลงมติว่า เนื่องจากสรรพากรเขตต้องประจำทำงาน ณ สำนักงานสรรพากรเขตในจังหวัดที่ตั้งสำนักงานสรรพากรเขตตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งเขตท้องที่ของกรมสรรพากร กระทรวงการคลังออกเป็นเขต พ.ศ. ๒๕๐๐ ดังนั้นสรรพากรเขตจึงไม่เป็น อ.ก.พ.กรมตามความในมาตรา ๑๘ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของกรมสรรพากร ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ๔๘๔๔/๒๕๐๐ ล.ว. ๖ มี.ค. ๒๕๐๑)

๓๘๘. ถาม ข้าราชการที่ได้รับทุนจาก ไอ.ซี.เอ. ให้ไปศึกษาและดูงาน ณ สหรัฐอเมริกา และได้ออกเดินทางไปแล้ว เมื่อกลางเดือนกันยายน ๒๕๐๐ และขณะนี้ยังไม่ได้กลับจากต่างประเทศ ในกรณีเช่นนี้ข้าราชการผู้นั้นจะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนใน พ.ศ. ๒๕๐๑ โดยถือหลักปฏิบัติตามมติ ก.พ. ที่ น.ว. ๒๔/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๐ จะได้หรือไม่

ตอบ ก.พ. ลงมติว่า ข้าราชการที่ได้รับทุน ไอ.ซี.เอ. ผู้นั้น ได้ไปศึกษาและดูงาน ณ ต่างประเทศและไม่อยู่ในฐานะเป็นข้าราชการตา ตามข้อ ๓ (๖) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔

(พ.ศ. ๒๕๐๐) และได้มีวันราชการในรอบปีที่แล้วมาเกินกว่า ๖ เดือน ถ้าเป็นผู้ที่สมควร
ได้เดือนชนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งชน ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาตั้งเดือน
เงินเดือนตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ประกอบกับ
หลักเกณฑ์ของ ก.พ. ที่วางไว้ตามบัญชีอัตราส่วนงาน ก.พ. ที่ น.ว.๒๔/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๗
กันยายน ๒๕๐๐ ได้ (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของกระทรวงอุตสาหกรรม ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ อก. ๑๑๓๘๑/๒๕๐๐ น.ว. ๑๕ พ.ก. ๒๕๐๐)

๓๕๕. ถาม กรมหนึ่งได้บรรจุข้าราชการผู้ได้รับปริญญา จากประเทศอังกฤษเข้าเป็น
ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวรับเงินเดือน ๑๖ ๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน
๒๔๙๘ ต่อมาได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญทดลองปฏิบัติราชการ
ในตำแหน่งประจำแผนก โดยได้รับเงินเดือนอัตราขั้นต้นอันดับ ๒ ชั้น ๑๖๐ บาท
ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๐๐ ครั้นต่อมาวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๐๐ ได้ขอลา
ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเป็นเวลา ๖ เดือน และ
ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นทหารกองหนุนโดยไม่มีความเสียหาย ได้แสดงความ
จำนงขอกลับเข้ารับราชการ กรมหนึ่งจึงบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ
พลเรือนวิสามัญชั่วคราว ทดลองปฏิบัติหน้า ที่ราชการ ตามเดิมเมื่อวันที่ ๑
พฤศจิกายน ๒๕๐๐ และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญขั้นต้นอันดับ
๒ ชั้น ๑๖๐ บาท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑
และบัดนี้ข้าราชการผู้นั้นได้สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นเป็นชั้นโทได้ กรมหนึ่งจะ
นับเวลาที่ไปรับราชการทหาร ๖ เดือนรวมเข้าเป็นเวลา ๑ ปี เพื่อประโยชน์ในการ
เลื่อนข้าราชการผู้นั้นเป็นชั้นโทตามความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้หรือไม่ และจะนับเวลาดังแต่ได้
เริ่มเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน
๒๔๙๘ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๐ ก่อนที่ข้าราชการผู้นั้นสอบคัดเลือกบรรจุเป็น
ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เพื่อกำหนดเวลาเป็นข้าราชการชั้นตรีได้หรือไม่

ตอบ ก.พ. เห็นว่าเนื่องจากในระหว่างที่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ข้าราชการผู้นั้นได้ถูกเกณฑ์ไปรับราชการทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๗๘ และเป็นพลทหารกองประจำการเป็นเวลา ๖ เดือน หาได้รับพระราชทานยศเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรเช่นเดียวกับนายทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหารไม่ ฉะนั้น ระยะเวลาที่ข้าราชการผู้นั้นไปรับราชการเป็นพลทหาร ๖ เดือน จึงไม่เทียบชั้นตรีตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยเฉพาะพลทหารนั้น ก.พ. ไม่เทียบชั้นใด ก.พ. จึงลงมติว่า จะนับเวลาระหว่างไปรับราชการทหารของข้าราชการผู้นั้นรวมเข้าเป็นเวลา ๑ ปี เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโท ตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หาได้ไม่

อนึ่ง เวลาราชการของข้าราชการผู้นั้นตั้งแต่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว คือ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๐ ก่อนที่จะสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก็ควรจะรวมเข้าเป็นเวลาราชการในชั้นตรีไม่ได้ เพราะการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวในระยนั้น เป็นการบรรจุเพื่อปฏิบัติราชการในกรณีที่จจะบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญในอัตรานั้นให้ทันท้องที่ไม่ได้เท่านั้น และเวลาการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวจะคำนวณได้คือเมื่อได้รับการบรรจุเพื่อทดลองปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เท่านั้น (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของสำนักงานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ๑๑๓๖๗/๒๕๐๑ ถ.ว. ๑๕ พ.ค. ๒๕๐๑)

๔๐๐. ถาม ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตำแหน่งครูในสังกัดกรมอาชีวศึกษา สอบคัดเลือกเข้ารับราชการในตำแหน่ง ข้าราชการครู วิสามัญในสังกัด กรมเดียวกันได้ เมื่อจะบรรจุเข้าเป็นข้าราชการครูวิสามัญ เวลาราชการก่อนที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญกับตอนที่เป็นข้าราชการครูวิสามัญ ไม่นับรวมกันเพื่อประโยชน์ในการ

คำนวณบำเหน็จบำนาญในเวลาออกจากราชการ จึงทำให้เวลาราชการในตอนต้นขาดไป กรมอาชีวศึกษามีความประสงค์ที่จะได้ครูผู้ไปดำรงตำแหน่งนี้ แต่เมื่อจะส่งให้ออกจากราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ แล้วส่งบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งครูวิสามัญ ก็จะทำให้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ กรณีเช่นนี้จะส่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๓๖ (ข) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เพื่อให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ จะได้หรือไม่

ตอบ ก.พ. ลงมติว่า การไปดำรงตำแหน่งครูวิสามัญถือว่าเป็นการไปปฏิบัติงานใดๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ฉะนั้นเมื่อทางกรมอาชีวศึกษามีความประสงค์ที่จะให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูวิสามัญและเจ้าตัวสมัครใจแล้ว ผู้บังคับบัญชาตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก็อาจส่งให้ออกจากราชการได้ตามความในมาตรา ๓๖ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ศ.บ. ๑๑๔๖๐/๒๕๐๑ ถ.ว. ๑๖ พ.ก. ๒๕๐๑.)

ผู้ถามปัญหาโปรดทราบ

ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ถามไปในเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน-กรกฎาคม อาจได้รับตอบล่าช้า เพราะผู้ตอบคืออบรม Training Director จนถึงกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๐๑ ในระหว่างนี้จะตอบให้บ้างเฉพาะปัญหาที่จะต้องปฏิบัติโดยรีบด่วน.

น.ว. กาง ๓

ที่ น.ว. ๓๒ / ๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ข้าราชการวิสามัญชั่วคราวซึ่งทดลองปฏิบัติราชการตาม มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เกินกำหนด ๓ ปี

เรียน (เว้นกระทรวงทบวงกรมและจังหวัดต่าง ๆ)

ด้วยกระทรวงทบวงกรมบางแห่งได้หาว่า มีข้าราชการบางรายที่กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดได้แต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองปฏิบัติราชการตาม มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่ได้บัญญัติว่า เพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ ปี เมื่อปรากฏว่ามีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถสมควรที่จะบรรจุและแต่งตั้งได้แล้ว จึงให้บรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต่อไป แต่ปรากฏว่ามีบางรายที่กรมเจ้าสังกัดตั้งบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเกินระยะเวลา ๓ ปีตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และไม่อาจที่จะแก้ไขคำสั่งบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญย้อนไปเมื่อครบกำหนด ๓ ปีได้ เพราะได้ถึงแก่กรรมหรือลาออกจากราชการ เช่นนี้ จะถือว่าคำสั่งของกรมเจ้าสังกัดตั้งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลอง ปฏิบัติราชการ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เมื่อเกินระยะเวลา ๓ ปีแล้ว จะขัดกับมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือไม่

เรื่องนี้ได้นำเสนอ ก.พ. พิจารณาแล้วลงมติว่า การแต่งตั้งผู้สอบแข่งขัน ผู้สอบคัดเลือก หรือผู้ได้รับการคัดเลือกที่ไม่เป็นข้าราชการ ให้เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองปฏิบัติราชการก่อนนั้น ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้กำหนดเวลาไว้โดยชัดเจนแล้วว่าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ ปี ฉะนั้น กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดจึงต้องดำเนินการให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเคร่งครัด คือ เมื่อปรากฏว่าข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวซึ่งทดลองปฏิบัติราชการ มีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถสมควรที่จะบรรจุและแต่งตั้งได้หรือไม่แล้ว ก็ต้องดำเนินการออกคำสั่งภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดกำชับเจ้าหน้าที่ให้พึงตั้งวณปฏิบัติในเรื่องนี้ และโปรดแจ้งให้กรม
โพงตั้งกัทราบด้วย

ขอแต่คงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) พิสิษฐสุขุมการ
(หลวงพิสิษฐสุขุมการ)
ผู้อำนวยการกองวิชาการและสอบได้
ลงนามแทนเลขาธิการ ก.พ.

ด่วน

ที่ น.ว. ๗๕/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาลรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ระเบียบการตั้งตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วย ในคราวประชุม คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ศกนี้ ท่านนายกรัฐมนตรี
เสนอว่า ปรากฏว่ากระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ได้เสนอขอตั้งตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการกองและอื่น ๆ มาหลายราย เพื่อเป็นการประหยัดตามนโยบายของรัฐบาล ยังไม่
เห็นควรให้ตั้งตำแหน่งดังกล่าวเพิ่มจนออก ในที่สุดคณะรัฐมนตรีได้ลงมติดังต่อไปนี้

๑. ในหลักการให้ระเบียบการตั้งตำแหน่งผู้อำนวยการกอง และผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง
ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ทั้งนี้ให้รวมถึงรายที่เจ้ากระทรวงส่งไปให้ ก.พ. พิจารณายด้วย

๒. ให้คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขกฎหมายที่เป็นภัย และไม่เป็นธรรมแก่สังคม
พิจารณาแก้กฎหมายในเรื่องนี้ โดยให้เลิกการแต่งตั้งตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ผู้ช่วยผู้
ราชการกองหรือตำแหน่งอื่นที่ฟุ่มเฟือยเสีย จึงขอเรียนย่นย่อมา

ขอแต่คงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ที่ น.ว. ๘๐/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาล

๖ มิถุนายน ๒๕๐๓

เรื่อง กำหนดหลักสูตรการสอบเลื่อนชั้นข้าราชการตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

เรียน (เจียมกระทรวงมหาดไทย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักสูตรการสอบคัดเลือก ๒ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน ก.พ. เสนอมาว่า ขณะนี้ปรากฏว่า กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักสูตรการสอบเลื่อนชั้นข้าราชการตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ไว้ไม่เหมือนกัน โดยมีข้อเห็ดมดำต่าสูงกัน ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดเวลาและคะแนนไม่ได้ระดับกัน เช่น บางกระทรวงให้คะแนนวิชาต่างๆ มากถึง ๕๐ คะแนนบ้าง, ๓๐๐ คะแนนบ้าง แต่พอถึงวิชาภาษาอังกฤษ ให้คะแนนเต็มเพียง ๓๐ คะแนน จึงเห็นว่าระดับห่างกันมากในการสอบคราวเดียวกัน ยิ่งกว่านั้นบางกระทรวงสอบวิชาภาษาอังกฤษแต่มีเอาคะแนนเข้ารวมตัดสินได้ตก บางแห่งก็ไม่สอบวิชาภาษาอังกฤษเลย บางกระทรวงใช้สอบวิชาภาษาอังกฤษรวมไปในการสอบสัมภาษณ์

๒. บางกระทรวงสอบเพียง ๓ วิชา หรือเพียง ๒ วิชา หรือเพียง ๓ วิชา บางกระทรวงที่สอบตามหนังสือเวียนของ ก.พ. ที่แนะนำไปเป็นการตัดสินไม่สม่ำเสมอ

๓. วิชาและวิธีการสอบบางกระทรวงก็ปฏิบัติตามที่ ก.พ. แนะนำไปโดยเคร่งครัด บางแห่งก็สอบพอเป็นธรรมเนียม เช่น บางกรมปรากฏว่าไม่สอบวิชาข้อเขียนเลย สอบแต่สัมภาษณ์ วิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น และบางกรมก็ตัดสินเพียงสอบได้คะแนนร้อยละ ๕๐ เท่านั้น และมีวิธีการแบบต่างๆ กัน

๔. นอกจากวิธีการต่างๆ แล้ว ก็ยังมีวิธีการเรียนกันอยู่เสมอ บางแห่งสอบส่วนใดความจริงก็ต้องลดอันดับเงินเดือนผู้ทุจริตในการสอบเลื่อนชั้นและมีให้เลื่อนชั้นกันไปแล้วก็มี

ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า ถ้าจะยังคงให้มีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้ว ก็ควรหาทางควบคุมการสอบให้ได้ระดับเดียวกัน ก.พ. จึงได้ยกวางหลักสูตรในการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังได้แนบมานี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๓ เห็นชอบด้วยและอนุมัติให้ถือปฏิบัติต่อไป

จึงขอขออนุญาตให้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

หลักสูตรการสอบคัดเลือก

เพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท (ตามมาตรา ๕๘)

ภาควิชาการ

๑. ความรู้ทั่วไป

ความรู้เกี่ยวกับสังคมศึกษา, วัฒนธรรม, อำนาจหน้าที่ การปกครอง บังคับบัญชา กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและหลักเกณฑ์วิธีการสอบส่งทางวินัยข้าราชการพลเรือน

(คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๒. ภาษาไทย

ความรู้ในการเรียงความบรรยายเรื่องตามกระทู้ใดตั้งให้ ควรให้เรื่องเกี่ยวแก่ความคิดเห็น เช่น การแก้ไขหรือวางโครงการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือจะดำเนินการงานในหน้าที่ ที่จะสอบเข้าดำรงตำแหน่งนั้น ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นหรือให้หัวข้อเรื่องให้แก้ปัญหาขัดข้องของงาน เพื่อฟังความคิดเห็นหรือมีความรู้ในนโยบายของรัฐเกี่ยวแก่หน้าที่ ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งนั้น

(คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๓. ภาษาอังกฤษ

ความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ส่วนราชการใดจะใช้ภาษาอื่นแทนภาษาอังกฤษให้เป็นหน้าที่ของ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณา

(คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๔. กฎหมาย, กฎ ข้อบังคับและระเบียบการต่างๆ

ให้สอบความรู้กฎหมาย, กฎ, ข้อบังคับและระเบียบการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ หรือที่เห็นว่าจำเป็นจะต้องทราบ กฎหมายรัฐธรรมนูญ, กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม, และกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

(คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

ภาคปฏิบัติการ

๑. ทดสอบปฏิบัติหน้าที่ราชการ

อำนาจหน้าที่ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกรม, กอง และตำแหน่งซึ่งผู้สอบจะเข้ารับการบรรจุและแต่งตั้ง

(คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ถ้าผู้มีวิชานี้ต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะถือว่าสอบได้

๒. สัมภาษณ์

สอบท่วงท่าวาจา เชาวน์ และความรู้รอบตัว

(ให้คะแนนท่วงท่าวาจา ๑๕ คะแนน เชาวน์ ๒๐ คะแนนความรู้รอบตัว ๑๕ คะแนน รวม

๕๐ คะแนน)

นอกจากต้องได้คะแนนวิชาบังคับไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ แล้ว ยังจะต้องได้คะแนนรวมทั้งต้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ด้วย จึงจะถือว่าเป็นผู้สอบได้

หลักสูตรการสอบคัดเลือก

เพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือนชั้นโทเป็นชั้นเอก (ตามมาตรา ๕๕)

ภาควิชาการ

๑. ความรู้ทั่วไป

ความรู้เกี่ยวกับสังคมศึกษา, วัฒนธรรม, อำนาจหน้าที่การปกครองบังคับบัญชา กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและหลักเกณฑ์วิธีการสอบเลื่อนทางวินัยข้าราชการพลเรือน

(คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

๒. ภาษาไทย

ความรู้ในการเรียงความบรรยายเรื่องตามกระทู้ที่ติดตั้งให้ ควรให้เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น เช่น การแก้ไขหรือวางโครงการในการปฏิบัติหน้าที่หรือจะดำเนินการงานในหน้าที่ที่จะสอบเข้าดำรงตำแหน่งนั้นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น หรือให้หัวข้อเรื่องให้แก้ปัญหาข้อขัดข้องของงาน เพื่อฟังความคิดเห็นหรือมีความรู้ในนโยบายของรัฐ เกี่ยวกับหน้าที่ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งนั้น

(คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

๓. ภาษาอังกฤษ

ความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนราชการใดจะใช้ภาษาอื่นแทนภาษาอังกฤษให้เป็นหน้าที่ของ อ. ก. พ. กระทรวงพิจารณา

(คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

๔. กฎหมาย, กฎ, ข้อบังคับและระเบียบการต่างๆ

ให้สอบความรู้กฎหมาย, กฎ, ข้อบังคับและระเบียบการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่หรือที่เห็นจำเป็นจะต้องทราบ กฎหมายรัฐธรรมนูญ, กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม, และกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

(คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ภาคปฏิบัติการ

๑. ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

อำนาจหน้าที่ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกรม, กอง และตำแหน่งซึ่งผู้สอบ
จะเข้ารับกรมบรรจุและแต่งตั้ง

(คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

ถ้าหวั่ววิชาต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะถือว่าสอบได้

๒. สัมภาษณ์

สอบท่วงท่าจาจา เขาฉวม และความรู้รอบตัว

(ให้คะแนนท่วงท่าจาจา ๓๐ คะแนน เขาฉวม ๕๐ คะแนน ความรู้รอบตัว ๓๐ คะแนน
รวม ๓๐๐ คะแนน)

นอกจากต้องได้คะแนนวิชาบังคับไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ แล้วยังจะต้องได้คะแนนรวมทั้งสิ้น
ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ด้วยจึงจะถือว่าเป็นผู้สอบได้.

ที่ น.ว. ๗๓/๒๕๐๓

กรมตำรวจบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๓๒ มิถุนายน ๒๕๐๓

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เรียน

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๒๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

ตั้งที่ส่งมาด้วย ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ ๓ ชุด

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาแก้ไขระเบียบการขอ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เดี่ยใหม่ โดยมีกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระ-
ทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นกรรมการและผู้รักษาการ
ในตำแหน่งผู้อำนวยการกองประกาศิต เป็นเลขานุการ นัน บดิน คณะกรรมการดังกล่าวได้ยก

ร่างระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ ขึ้นใหม่ และได้นำ
เสนอกองรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วยและให้
ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป ดังระเบียบแนบมาพร้อมกบหนงด่วน
จึงขอขึ้นย่นมา.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้ใช้ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์ ดังต่อไปนี้

ขอความเบงตน

- ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า "ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยา-
ภรณ์ พ.ศ. ๒๕๐๓"
- ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๐๓
- ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๔๙๗
และระเบียบอนตมขอความชดเชยกับระเบียบมเดยทงตน

หลักทั่วไป

ข้อ ๔. เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องประดับเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ
โดยคำแนะนำขอพระราชทานของรัฐบาล เป็นบำเหน็จและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติอย่างสูงแก่ผู้
ได้รับพระราชทาน

ในการพิจารณาขอพระราชทาน ผู้มีหน้าที่พิจารณาพึงใช้ดุลพินิจถึงกรณีความชอบต่อ
ประเทศชาติประชาชนโดยรอบคอบว่ามีลักษณะถึงขนาดควรจะได้รับบำเหน็จเครื่องราชอิสริยา-

ภรณ์ ทงน เพื่อให้ได้รับพระราชทานวอร์ดภาคภูมิในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างจริงใจ และทรงเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ทรงใจซึ่งเกียรติอันสูงด้วย

- ข้อ ๕. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบ
- ข้อ ๖. ผู้พึงได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น จะต้องประกอบด้วย

- (๑) เป็นผู้ปฏิบัติงานของประเทศไทยมาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเอาใจใส่ต่อหน้าที่เป็นอย่างดี
- (๒) เป็นผู้มีความสามารถปฏิบัติราชการเจริญก้าวหน้า
- (๓) เป็นผู้ประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย
- (๔) เป็นผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติประชาชน
- (๕) สำหรับข้าราชการต้องมีเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ๖๐ วัน

การขอพระราชทานตามเกณฑ์ปกติให้เป็นไปตามฐานะของข้าราชการ ดังต่อไปนี้

ข้าราชการ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน	หมายเหตุ
เงินเดือนตั้งแต่ ๔๕ บาทขึ้นไป	ร.จ.ม.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๖๐ บาทขึ้นไป	ร.จ.ช.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๗๐ บาทขึ้นไป	ร.ท.ม.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๓๐๐ บาทขึ้นไป	ร.ท.ช.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๔๕๐ บาทขึ้นไป	บ.ม.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป	บ.ช.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๓๐๐ บาทขึ้นไป	จ.ม.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๔๕๐ บาทขึ้นไป	จ.ช.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๖๕๐ บาทขึ้นไป	ต.ม.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๗๐๐ บาทขึ้นไป	ต.ช.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๓๐๐๐ บาทขึ้นไป	ท.ม.	
เงินเดือนตั้งแต่ ๓๓๐๐ บาทขึ้นไป	ท.ช.	

การขอพระราชทานตามเกณฑ์ดังกล่าว ห้ามขอพระราชทานในระยะปีติดกัน ส่วนเหรียญ
ข้างเอือกและมงกุฎไทยนั้น จะขอพระราชทานได้แต่เฉพาะในกรณีพิเศษตามที่กล่าวในข้อ ๘ เท่านั้น

ข้อ ๘. ข้าราชการที่จะได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นด้าย
ดะพายนัน จะต้องประกอบด้วย

- (๑) เงินเดือน ๓๒๐๐ บาทขึ้นไป
- (๒) มีความประพฤติเรียบร้อยมาแต่ตลอดมา
- (๓) มีความชอบดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

การขอพระราชทานให้ถอดตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- (๑) ได้รับ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ได้
- (๒) ได้รับ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ได้
- (๓) ได้รับ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.จ.ม. ได้
- (๔) ได้รับ ม.จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ได้

ข้อ ๘. การขอพระราชทานกรณีพิเศษนอกเหนือจากเกณฑ์ปกติ ตามข้อ ๖ และข้อ ๘
ย่อมกระทำได้ ในเมื่อได้กระทำความดีความชอบดีเด่น กล่าวคือปฏิบัติหน้าที่ผ่่านคราย หรือ
ปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขนซึ่งเบ่งงานสำคัญยิ่งและเป็นผลดีแก่ประเทศชาติประชาชน หรือ
คิดค้นสิ่งหรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติประชาชนได้เป็นผลสำเร็จ ทั้งนี้ให้
ขอได้ตามคราวแห่งความชอบ

ข้อ ๙. ข้าราชการวิสามัญ ซึ่งได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศ
ชาติประชาชน อาจได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามคราวแห่งความ
ชอบ

ข้อ ๑๐. ข้าราชการต่างประเทศซึ่งได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประ-
เทศไทย อาจได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามคราวแห่งความชอบ
และถ้าในกรณีที่มีแบบธรรมเนียมระหว่างประเทศ พึงปฏิบัติต่อกันให้ปฏิบัติโดยหัดก ถ้อยที่ถ้อย
ปฏิบัติต่อกัน

ข้อ ๑๑. ข้าราชการการเมือง นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรี ซึ่งได้กระทำความดี
ความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติประชาชน อาจได้รับการพิจารณาขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๓๒. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล กรรมการตำบล กรรมการสุขาภิบาล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและตำรวจกำนัน ซึ่งได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประเทศชาติ ประชาชน อาจได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล กรรมการตำบล กรรมการสุขาภิบาล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และตำรวจกำนัน ร.จ.ม. - ร.จ.ช.

กำนัน ร.ท.ม. - ร.ท.ช.

ข้อ ๓๓. พนักงานขององค์การรัฐบาล หรือผู้มีใช้ข้าราชการ หากได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประเทศชาติประชาชน ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามสมควรแก่ฐานานุรูปและตามคราวแห่งความชอบ

ข้อ ๓๔. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ข้าราชการ เป็นหน้าที่ของกระทรวงเจ้าสังกัด

ข้อ ๓๕. การขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปี ให้ขอได้ตามเกณฑ์ปกติเท่านั้น นอกจากนั้นขอพระราชทานได้ตามเหตุการณ์และตามคราวแห่งความชอบ

ให้กระทรวงเจ้าสังกัดทำบัญชีเรียงตามลำดับชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะขอพระราชทาน ตั้งแบบบัญชีท้ายระเบียบนี้ กระทรวงละ ๓ ชุด ส่งถึงกรมตำรวจนครบาล รัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ วัน และถ้าในคราวเดียวกัน มีขอพระราชทานในกรณีความชอบพิเศษหรือชั้นสายสะพายด้วย ให้ทำบัญชีแยกข้อมาต่างหาก ไม่ให้ขอรวมมาในบัญชีเดียวกัน

การขอพระราชทานในกรณีความชอบพิเศษ หรือขอให้บุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการทุกประเภท ให้ระบุความดีความชอบของแต่ละบุคคลมาให้เห็นเด่นชัดว่า ได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประเทศชาติประชาชน ประการใด เมื่อใด.

บัญชีข้าราชการกระทรวง..... ซึ่งเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ.....

(๓) ลำดับ	ยศ หรือ ชื่อนาม	ตำแหน่ง	เงินเดือน	เครื่องราชอิสริยาภรณ์		(๓) หมายเหตุ
				๕ ทรงสุภาย ๖ เดือน ๗	๕๕ ขอพระราชทานกรม	

(๑) ให้เรียงแต่ลำดับตั้งแต่ต้นจนที่สุด ไม่แยกหน่วยกรมกอง
 (๒) ให้เรียงตามลำดับชั้นตราที่ขอพระราชทานใหม่ตั้งแต่ชั้นสูงลงมาต่ำ
 (๓) หากเป็นการขอพระราชทานครั้งแรก ให้ระบุวันเริ่มเข้ารับราชการ หรือหากเป็น
 ผู้ย้ายสังกัดมาจากกระทรวงอื่น ขอให้แจ้งโดยพอสังเขปแก่การทะเบียนฐานันดร
 ดงนาม.....
 ตำแหน่ง.....
 (ผู้เสนอขอพระราชทาน)

ระเบียบคดี

โดย..... วิเชียร ไชยโรจน์ อ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

★ ★ ★

กอบัญญาศาล

สมาชิกเลขที่ ๑๖๘๘ ถามว่า :-

ข้าพเจ้ามีภูมิลำเนาอยู่ที่ ตำบลนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ครั้งแรกเป็นนครประชาบาลมณฑล ป. บรรลุไปเป็นนครประชาบาลประจำอยู่ที่โรงเรียนศาลาอวด อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๘๒ ต่อมาวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ข้าพเจ้าได้รับโอนมาเป็นเสมียนแผนกสรรพากรจังหวัดนครปฐม และได้พักอาศัยอยู่กับบิดา ซึ่ง บิดน้าข้าพเจ้ามีความจำเป็นจะต้องเช่าบ้านเพื่อพักอาศัยอยู่ต่างหาก เพราะบ้านบิดาของข้าพเจ้าคับแคบ โดยมีบิดามารดาข้าพเจ้ากับพี่ ๆ และน้อง ซึ่งมีครอบครัวเพิ่มขึ้นอาศัยอยู่รวมกันบิดาถึง ๓๗ คน และเฉพาะครอบครัวข้าพเจ้าซึ่งมีอยู่ถึง ๖ คน จึงจำเป็นต้องขอเช่าบ้านอาศัย จึงขอหารือว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ได้หรือไม่ เพราะตาม พ.ร.ฎ. ค่าเช่าบ้านบังคับไว้แต่เพียงว่า "ข้าราชการซึ่งมีเคหสถานของตนเองหรือของบิดามารดา หรือบุตรหรือสามีภริยาที่พอจะอาศัยอยู่รวมกันได้" มิให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านให้ แต่ในกรณีของข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าเองไม่มีบ้านเป็นของตนเองและของภริยาหรือบุตรก็ไม่มี ทั้งบ้านของบิดากับแคบไม่พอที่จะอาศัยอยู่ได้ ดังนั้นจะเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ

ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลให้ทางผู้บังคับบัญชารับรองตามระเบียบ

คุณหญิงทอง ศรีคงยศ ที่ทำการสหกรณ์จังหวัดชัยนาท ถามว่า :-

ข้าราชการลาป่วยไม่ติดต่อกัน และไม่ใช้โรคเดียวกัน เมื่อรวมกันทุก ๆ ครั้งแล้วเกินกว่า ๖๐ วัน กรณีนี้จะเข้าตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ พด. เรือ่นและตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๕ ข้อ ๓ หรือไม่ เพราะการลาแต่

ละครั้งไม่เกินอำนาจผู้อนุญาต แต่เมื่อเขาทุกครั้งมารวมกันแล้วเกิน ๖๐ วัน แต่การตามติดติดต่อกันและมีไข้โรคเดียวกัน

คำตอบ

จะลาติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม ถ้ามีหนึ่งเกิน ๖๐ วันก็เข้า มาตรา ๕ (๓) ทั้งนั้น มีฉะนั้นแล้วถ้า ๕ วัน วันเสาร์มาทำงาน ถ้าจันทร์ถึงศุกร์ เสาร์มาทำงาน มาตรา ๕ ไม่มีประโยชน์.

สมาชิกเลขที่ ๓๓๘๓/๒๕๐๑ สำนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่ ถามว่า:-

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ นาย ก. เริ่มรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมหนึ่งจังหวัดพระนคร และเข้าบ้านพักอยู่จังหวัดชลบุรี ต่อมา นาย ก. ได้รับแต่งตั้งไปรับราชการอยู่ต่างจังหวัดหลายจังหวัด บัดนี้ นาย ก. ย้ายเข้ามาอยู่ในกรมและเข้าบ้านอยู่จังหวัดพระนครหรือจังหวัดชลบุรีก็ตาม ขอถามว่า นาย ก. จะขอเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ โดยอาศัยมาตราใดแห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓.

คำตอบ

ไม่ได้ ต้องห้ามตาม มาตรา ๕ (๔) แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยค่าเช่าบ้านฯ

คุณกระแสะ ศาสตร์ระสิงห์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า:-

๑. นายแพทย์โท ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี รับเงินเดือน ๓๖๐ บาท เงินพิเศษพิเศษ ๔๐ บาท รวมเป็น ๒๐๐ บาท จะมีสิทธิเบิกเงินค่าเบียดเบียนเดินทางภายในราชอาณาจักรในอัตราวันละ ๒๒ บาท ตามบัญชีหมายเลข ๑ ข้อ ก. ๕ หรือวันละ ๒๐ บาทตามข้อ ก. ๖ กันแน่ ขอทราบด้วย

อัตราหมายเลข ๓ มีดังนี้-

ข้อ ก. ๕ "...ข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการฝ่ายตุลาการ ชั้นโท ที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๒๐๐ บาทขึ้นไป.....วันละ ๒๒ บาท"

ข้อ ก. ๖ "...ข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการฝ่ายตุลาการ ชั้นตรี ที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕๐ บาทขึ้นไป.....วันละ ๒๐ บาท"

คำตอบ

เมื่อก ๒๒ บาท ๕ ๕ ๕
มาตรา ๘ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยอัตราค่าพาหนะเบียดเบียนทางบก ๒๔๗๘
ประกอบกับมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๗๕

น.ว. กาง ๗

ควน

ที่ น.ว. ๗๗/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาล

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาเงินการจัดซื้อพัสดุ

เรียน

ข้างถึง หนังสือกรมตำรวจนครบาลที่ น.ว. ๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

ตามที่ขณมติกกรมตำรวจนครบาลในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาเงินการจัดซื้อพัสดุ มาเพื่อ
ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปน

ต่อมา กระทรวงคมนาคมหารือว่า การกำหนดการรับราคาไว้ดังกล่าว ในข้อ ๒. สำหรับ
ในต่อนภูมิภาค กรมไปรษณีย์โทรเลขไม่มีเจ้าหน้าที่พัสดุ แต่มีความจำเป็นต้องซื้อพัสดุใช้เป็นครัง
คราว เพราะการจัดตั้งไปจากกรุงเทพ ฯ ไม่สะดวกและแพงกว่า ในกรณีเช่นนี้จะให้เจ้าหน้าที่
พัสดุส่งเจ้าหน้าที่ไปจัดการยอมกระทำไม่ได้หรือทำได้ก็ไม่ได้ผลดี เพราะจะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่าย
จ่ายในการจัดตั้งเจ้าหน้าที่ไป ซึ่งในที่สุดก็จะได้ของราคาแพงทางอ้อม กรมไปรษณีย์โทรเลขจึง
จำเป็นต้องให้เจ้าหน้าที่ในต่อนภูมิภาคผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ของแต่มีใช้เจ้าหน้าที่พัสดุทำการรับ
ราคาเสียเอง แล้วรายงานเสนอตามลำดับชั้น กระทรวงคมนาคมจึงหารือว่า จะเป็นการขัดกับ
มติกกรมตำรวจนครบาลหรือไม่ และควรปฏิบัติประการใด

กรมตำรวจนครบาลได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
พิจารณาแล้ว เห็นควรเพิ่มเติมความในข้อ ๒. ตามมติกกรมตำรวจนครบาลดังกล่าว ซึ่งจะมีข้อความ
เป็นดังนี้

“๒. การตั้งราคาตามระเบียบมุ่งให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุตั้งเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๒ นาย แยกย้ายไปตั้งราคาตามห้างร้านดังกล่าวอย่างน้อยคนละ ๒ แห่ง แล้วรายงานเสนอตามลำดับชั้น ควรห้ามมิให้บุคคลอื่นไปตั้งราคาเอาเอง โดยมีผู้อำนวยการพัสดุให้ทราบเรื่อง ในกรณีที่หน่วยราชการนั้นๆ ไม่มีเจ้าหน้าที่พัสดุโดยเฉพาะ ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ เป็นผู้ตั้งการและรับผิดชอบเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่พัสดุ”

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ค.ศ. ๒๕๐๓ เห็นชอบด้วยตามที่สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอ และอนุมัติให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้

จึงขอเรียนมายังท่านเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กองคลัง.

Conversation

สนทนา

โดย..... วสันต์ หงทกต M.Sc.

The Thai Official Transactions

The transactions as practised here in Thailand, though not quite the same as observed to be the practice in England, cannot be too far off. Besides, those influential foreigners working and staying in this country, especially those that must be employed by the government or those attached to various agencies giving out all forms of helps, which have powerful influence upon all official dealings and transactions in Thailand, all use English as the principal language. Consequently let us consider the following conversation which is about transactions that are taking place in a school belonging to the administration.

The scene is the headmaster's office which is now buzzing with work for a simple reason that it is the beginning period of the new academic year and the place is continually visited.

A visitor: Excuse me, headmaster; Good afternoon, sir.

My niece is afraid she may not get a place in the school. She applied for the entrance examination and has sat for it. It is said that she will have to be interviewed. Will you help her to get a place? Please do us a favour.

การปฏิบัติราชการในประเทศไทย

การปฏิบัติราชการของไทยอาจจะผิดกับที่เคยเห็นอยู่ที่อังกฤษ แต่ก็คงไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบทั้งชาวต่างประเทศที่มาอยู่ทำงานใน เมืองไทย ก็ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นหลัก โดย เฉพาะ ชาวต่างประเทศ ที่ราชการ ต้องจ้าง หรือประจำอยู่กับหน่วยให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลอย่างมากมายต่อการ ปฏิบัติ ราชการ ในประเทศไทย เพราะฉะนั้นเราลองมาพิจารณาถึงบทสนทนาต่อไปนี้ ซึ่งเป็นบทของการติดต่อ ขอราชการกันที่โรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง

สถานที่เป็นห้องอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียน ซึ่งขณะนี้เป็นสถานที่เต็มไปด้วยงาน เพราะเพิ่ง เปิดเรียนในปีการศึกษาใหม่ เต็มไปด้วยคนไป คนมา

แขก : ขอโทษเกิดค่ะ ท่านอาจารย์ใหญ่
ฉันไหว้ค่ะ ดาน ค่ะ
เกรงว่าจะไม่ได้ เข้าโรงเรียน เขา
มาสมัครสอบ และก็ได้สอบไป
แล้ว เห็นว่าเขาจะต้องสัมภาษณ์
กันอีก ท่านอาจารย์จะช่วยให้
เขาได้สักคนไหมคะ นึก ว่าเห็นแก่
หลานฉัน

Headmaster: What is the name of your niece?
And what does she want to study?

Visitor : Penpare Suntraporn, sir. Excuse me. I have here a letter for you from her uncle.

Headmaster: Oh, yes, I know him. He is so high up. Your niece wants to get a place in the foreign languages department. Let me have somebody look into the list.

Yes, we still have to interview the candidates. We cannot say for certain who are in yet. But your niece's name appears to be about the middle. She may get in yet.

Please don't be afraid. We must be fair to everyone. Even though her uncle did not write me the letter, if she passes we will have a place for her.

Visitor : I hope you will accept her. We fear she may go astray if she is not successful.

Headmaster: Yes, yes, good-bye. Please excuse me.

Bring the memo file over here, will you? Let us have a look at them. What is this? Mr. Boonyavej, "-Owing to the fact that there is an epidemic of cholera in Bangkok and Dhonburi, I think it fit that the school should see to the pro-

อ.จ. ใหญ่ หลานชื้ออะไรไม่ทราบครับ เขา
สมัครเรียนอะไร

แขก ชื่อ เพ็ญภาค ค่ะ นามสกุล
สุนทรภรณ์ นิตนหมัจจดหมายของ
ลุงเขาด้วยค่ะ ขอโทษนะคะ

อ.จ. ใหญ่ อ้อ ครับ ผมรู้จัก ท่านเป็นผู้ใหญ่
มาก นักเรียนจะเรียนภาษาต่าง
ประเทศ ผมจะให้เขาค้นตราย
ชื่อให้ค่ะ ครับ ครับ น
ยังต้องมาสอบสัมภาษณ์อีก ยง
ไม่ทราบแน่ชัดว่าใครจะได้ แต่ชื่อเขา
อยู่ตรงกลาง ๆ คงจะได้กระมัง
ครับ

โปรดอย่ากลัวไปเลยครับ เราต้อง
ทำให้ยุติธรรมเต็มที่ กับทุกคน
ถึงท่านจะไม่ม่จดหมายมา ถ้าเขา
ได้ก็ต้องมีที่ให้เขาแน่ ๆ

แขก ขอให้ช่วยรับไว้ด้วยเถิดค่ะ กลัวเขา
จะไม่มีที่เรียนจะเตลิดเบียดเบียนไป
ไหนเสีย

อาจารย์ใหญ่ ครับ ครับ สวัสดีครับ ขอโทษ
ผมครับ

เอา เอาเพิ่มมาดูกันเถอะ นื้อไร
ของอาจารย์พวง บุนยเวช
"--เนื่องจากเกิดชื้อหวาดกลัวโรคระบาด
อยู่ในพระนครและชนบทขณะนี้ เห็น
เป็นการสมควรที่ทางโรงเรียนจะกวด

blem of the water for consumption seriously for once, if it is not too much trouble. Ever since the school first came into existence the water supply has been from an artesian source which ought to be suitable for human consumption. But the fact is that this water has been experimented upon by the Industrial Scientific Department and shown to be not potable because of the hardness that is caused by enormous amounts of dissolved calcium and magnesium salts so that its effect may be to cause the existence of gallstones in the urinary system; in addition, it is shown to have more than 5,000 per millilitre bacteria count with suspicion of some diarrhoea-causing organisms. Consequently I should like to propose that fund for general use be allocated to buy the necessary apparatuses to filter, soften and sterilize the water, which should not cost more than 5,000. Then we shall have reasonably pure water for consuming purposes enough for everybody in the school."

He is right. Why didn't somebody mention this at all before?

Hello, what is it ?

Mr. Summaphand: I should like to ask for my allowance.

Headmaster: All right. Will you write out the borrowing form ? How much is it ?

ขณ เรื่อง นำ คม นำ ใช้กัน เดียก ัก
 ไม่ เป็น การ ดำ บาก จน เกิน ไป เพราะ
 คง แด วัณ คง โรง เรย น ขน มา นาท
 ไค ใช้ อย ใน โรง เรย น เป็น น้า บาค
 ชง ก น้า จะ เหมาะ ด้า หรั บ คม วั-
 ประ ทาน แด คว ม จ ริ ง มี อย ว้า น
 น ไค วั บ การ ทด ดอง จาก กรม วิ ท ยา
 ศาส ตร์ อด ด้า หกร ร ม แด ไค ท ราม
 ผล ว้า ไม่ เหมาะ ด้า หรั บ ใช้ วั บ ประ
 ทาน เพราะ เป็น น้า ก ระ ค้าง มี แด คค
 เขย ม แด แม ก น เขย ม ดะ ดาย อย มาก
 จน น้า ก ดว จะ ไป ตก ตะ กอน เป็น น
 ขน ไค ไน ร้าง กาย นอก จาก นย มี
 เชอ โรง น บ ไค มาก กว่า ๕๐๐๐ คค
 หนง มด ลด ต ร ชง เชอ บาว เชอ อว
 จะ ทำ ไค เกิด ท้อง เดิน รน ไค จง ข
 เสน อย ว้า ไค เขย ด เจิน กง กตาง ข
 เครอง กรอง แด เข น้า เชอ ไน น้า ชง
 คง ไม่ แด ย ส ดว ค มาก กว่า ห้า พัน บาท
 ก จะ ไค น้า บ ริ ด ที่ ส ด้า หรั บ ใช้ วั บ ประ
 ทาน กัน ไค พ้อ ด้า หรั บ ไน โรง เรย น น"
 จ ริ ง ของ เขา ทำ ไค ไม่ มี ไค ร ค ค ขน
 มาก อย น
 ส ดว ส ค วั บ อา จ ร ย มี ะ ไท หรี อ วั บ

อ.จ. สวัสดิ์ ผมมาขอเบิกเงินยืมใช้ครับ

อ.จ.ใหญ่ ได้ใช้ครับ เขย น ไบ ยั ม มา เท้า ไท
 วั บ

Mr. Summabhand: Nine hundred, please.

สวัสดิ์ เก้าร้อยครับ

Headmaster: Here it is. Take them all. The cash is finished. Now I'll have to open the safe. Just a minute. Have you been officially appointed yet?

อ.จ. ใหญ่ เข้า อาจารย์เขาไปได้เลย ผมต้องไปเบิกกำนันอีก เขาเงินตำรองจ่ายหมดพอดี อาจารย์ครับ เขามรรค อาจารย์แล้วหรือยัง

Mr. Summabhand: Yes, I have long got the appointment. I should get this rate of salary until they will have decided on my application for revision of my qualification rate. What is the matter?

สวัสดิ์ มรรคนานแล้วครับ ให้ได้รับเงินเดือนอัตราใหม่ไปก่อน จนกว่า ก.พ. จะพิจารณาคำร้องขอ อัตราเงินเพิ่มใหม่ของผมเสร็จ ทำไมหรือครับ

Headmaster: Then I should be able to ask for the sum, and don't have to pay you out of the reserve all the time.

อ.จ. ใหญ่ ก็จะได้ไปเบิกมาเรื่อยๆ ไม่ต้องให้เงินตำรองอาจารย์จ่ายอยู่เรื่อยๆ

Mr. Summabhand: Thank you very much.

สวัสดิ์ ขอบพระคุณครับ

Headmaster: That is all right.

อ.จ. ใหญ่ ครับ ไม่เป็นไร

" - - I propose that the cleaners be more responsible for the general cleanliness and the cloak rooms be better taken care of many times over. As it is all cloak rooms, be they the staff's or students', are in a horribly shameful condition, stinking and annoying everyone who passes. The interior of these cloak rooms are not at all clean. Some skilled person should be found to instruct the cleaners how to keep them clean, such as to use chemicals for cleansing the porcelain, to put into on the sides of the water closet to get rid of the lime, etc. So some of the general-purpose or charity funds should be put aside for purchasing these chemicals, i. e.

“ขอเสนอให้ภารโรงรับผิดชอบและเอาใจใส่ ห้องน้ำให้มาก จนกว่าหมดอายุ ๆ เท่าที่ เบน อยู่ ห้องน้ำทุกห้อง ไม่ว่าของนักเรียนหรืออาจารย์ ตั้งกลิ่นเหม็นที่น่า ละอาย แก่ ทุก คน ที่ผ่านไปมา ทั้งข้างในก็ไม่สะอาดเท่าที่ควร ขอให้ใครผู้ให้การอบรมแก่ภารโรงให้รู้จัก วิชาความสะอาด เบนคนว่าใช้เครื่องเคมีชนิดกระเบื้องเคลือบ, ใส่น้ำส้มเพื่อขจัดหินปูน ๆ ๆ เพราะฉะนั้นจึงต้องขอ เสนอให้เจียด เงินกอง กกลาง หรือ การ กศต สำหรับใช้ ขอ เครื่องเคมีดังกล่าว คือ :

1. for cleansing porcelain, the Ajax or Vim category ;

2. for getting clear of lime in the bowl, the Harpic category and

3. for purifying and freshening air, the air fresheners.

It is hoped that this will meet with approval, if it is not too much a trouble."

He again. This is something to think about.

Yes, come in.

Mr. Choeadi: Excuse my interrupting. I want an English teacher for the department. Prapat is going abroad.

Headmaster: For how many hours?

Mr. Choeadi: Nine, sir.

Headmaster: Have you approached any reasonably qualified teacher. I don't think we have enough money to pay for an outside teacher now.

Mr. Choeadi: I have tried Mr. Noppund. But he was not sure if he could because they would coincide with his hours.

Headmaster: If you let him have extra paid hours in the afternoon, he might try to help you in the morning period.

Here he comes.

๑. สำหรับขจัดกระเบื้องเคลือบ
พวก Ajax หรือ Vim

๒. สำหรับขจัดหินปูนในถ้วย
พวก Harpic

๓. พวกให้กลิ่นหอมสำหรับให้
อากาศโปร่งและสดชื่น หวังว่าถ้า
ไม่ลำบากเกินไปคงจะไปรบกวนมติ"

อาจารย์พวกอื่น อ้อ ก็น่าคิด

อ้อ เจริญครับ ๆ

อ.จ. สีน ขอโทษที่รบกวนครั้นอาจารย์ ผม
เชอติ ต้องการ ครุ ภาษา อังกฤษ ใน แผนก
อาจารย์ ประพัฒน์ จะ ไป เมือง นอก
เดี๋ยวแล้ว

อ.จ. ใหญ่ ก็ชั่วโมงครับ

สีน เก้าครับ

อ.จ. ใหญ่ อาจารย์ตองถาม อาจารย์ ที่พอสอน
ได้หรือยัง เงินนะเห็นจะไม่มีให้
จ้างครูพิเศษหรือกอดอนน

สีน ผมลองทาบตามอาจารย์สุภาพ แต่
เห็นว่าติดสอนเต็มหมด จะรับได้
หรือไม่ก็ไม่น่า

อ.จ. ใหญ่ ให้เขาสอนใน ตอน บ่าย บ้าง ชั่วครู่
แล้วเขาอาจจะ ช่วยสอน ตอนเช้าให้
อาจารย์ได้บ้างกระมัง
อ้ออาจารย์สุภาพมาพอดี

Mr. Noppund: I came to remind you of the appointment with the man from USOM. He said he would be here in half an hour.

Headmaster: Thank you.

Do you think you can put in nine hours more for Mr. Choeadi?

Mr. Noppund: No, please. I have fifteen hours already.

Headmaster: I think you can still put in three more hours?

Mr. Noppund: That is true. But I have said that it is too complicated and exhaustive to have to prepare the lectures on discontinuous parts of the subjects with two or three other lecturers all interfering with one another. If Mr. Choeadi would let me have one class all to myself with the three teaching hours I shall be glad to oblige.

Mr Choeadi: Thank you, sir.

Headmaster: All right, Mr. Choeadi. I shall find you the teacher.

Mr. Choeadi: That is kind of you. Good afternoon.

Headmaster: Why do they want you in so many departments?

Mr. Noppund: I don't know. They must have thought I could take the jobs.

อ.จ. สุภาพ ผมมาเตือนอาจารย์เรื่องนัดกับฝรั่ง
ยู่ซ่อมครับ เขาว่าจะมาภายในครึ่ง
ชั่วโมง

อ.จ. ใหญ่ ขอบคุณครับ
อาจารย์คิดว่าจะสอนให้ อาจารย์ สิ้น
สักเก้าชั่วโมงได้ไหมครับ

สุภาพ ไม่ไหวละครับ ผมต้องสอนตั้งสิบ
ห้าชั่วโมงอยู่แล้ว

อ.จ. ใหญ่ ผมว่าอาจารย์ยังได้อีกสามชั่วโมงคือ
อาทิตย์นะครับ

สุภาพ ก็จริง แต่ผมได้พูดไว้แล้วเกี่ยวกับ
ถ้าสอนกันทีละส่วน ช่วยกันกับ
อาจารย์อื่น มันจะรกกันทีเดียว
เวลาเตรียมทีละตอนๆ ถ้าอาจารย์
สิ้นจะให้ผมสอนชั้นไหน เดี่ยวชั้นหนึ่ง
ไปเลย ได้สามชั่วโมงคืออาทิตย์
โดยไม่ต้องให้คนอื่นเข้ามา ผมก็จะ
ยินดี

สิ้น ขอบคุณครับ

อ.จ. ใหญ่ เขาเถอะครับ แล้วผมจะช่วยหาครู
ให้

สิ้น ขอบคุณครับ ดีดี

อ.จ. ใหญ่ ทำไม แผนก ไหม ๆ ก็ต้อง การ
อาจารย์ทั้งนั้นนะครับ

สุภาพ ไม่ทราบครับ เขาคิดว่าผมสอนได้

Headmaster : When the man arrives, will you show him into the drawing room and come to call me.

He wants to discuss the appointment of the new head of department, I think.

Your memorandum draft is O.K. with me. I'll take it to the department. Take it to be registered so that it will be an important matter. You may also talk about this with the man. I think he has an interest in it. And when he talks to the Director-General, he always consents

Mr. Neppund : Thank you kindly, sir.

Headmaster : It's a pleasure.

"--As to the staff's club, if there is some fund still available, it should be founded. Timely rests are not a waste of time as usually thought, but according to scientific sources a little rest, now and then, during the work may make people more efficient, which is both psychologically and biologically a fact.."

Another memo. Mr. Boonyavej ought to be sent to study bygiene and social science.

อ.จ. ใหญ่ สว่างมาเชิญ ให้เขา ไปห้องรับแขก แล้วก็นั่ง แล้วมาตามผม เขาอยากจะทำเรื่องหัวหน้าแผนกใหม่ ร่างบันทึกของอาจารย์ ที่จะส่งไป กรมฯ ผมยอมให้หมดแล้ว แล้วผมจะเอาไปให้ อาจารย์เขาไปให้เขาจะทะเบียน เพราะจะได้เป็นเรื่องสำคัญ เรื่องนี้อาจารย์พูดกับสว่างว่าด้วยก็รู้สึกว่าเขาจะสนใจ และเขาพูดอะไรกับอธิบดี อธิบดีก็ตกลงเร็วทีเดียว

สุภาพ เป็นพระคุณครับ อาจารย์

อ.จ. ใหญ่ เชิญครับ ไม่เป็นไร

"เรื่องสโมสร ถ้าเงินยังอยู่ก็ควร จะแบ่งมาทำเสียบ้าง เพราะการพักผ่อนหย่อนใจเป็นเวลา ไม่ใช่ของทำให้เสีย เวลา ราชการ อย่างที่คิด แต่ตามสถิติการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ การพักผ่อนที่ละน้อยระหว่างเวลาทำงานนั้น ทำให้ งานได้ผลมากกว่าเดิมเสียอีก นี่เป็นความจริงทั้ง ทางจิตวิทยา และทางชีววิทยา"

อธิบดีทักท้วง อาจารย์พวงนเห็น จะต้องส่งไปเรียนข้าราชการชั้นสูง และสังคมศาสตร์เสียแล้ว

Grammar and Composition

โดย... วนิช รัตนปราการ อ.บ. ป.ม. อาจารย์โรงเรียนนายร้อย จ.ป.ร.

★ ★ ★
(ต่อจากฉบับก่อน)

166. ในกรณีที่ ^๕ใช้ pronoun แล้วทำให้ความหมายคลุมเครือ ^๕ก็ให้ ^๕ใช้ noun ได้ตรงที่
^๕pronoun นั้นแทนที่จะ ^๕ใช้ pronoun ก็ได้ หรือเขียน ^๕noun ในวงเล็บตามหลัง ^๕pronoun
^๕ก็ได้ เช่น

{ Uthai said to Smarn, "You have made a mistake."
 Uthai said to Smarn that **Smarn** had made a mistake.
 Uthai said to Smarn that **he (Smarn)** had made a mistake.
 { Dang said to Dusit, "You tell a lie."
 Dang said to Dusit that **Dusit** told a lie.
 Dang said to Dusit that **he (Dusit)** told a lie.

167. ประโยค interrogative (คำถาม)

คำถามที่ใช้กันแบ่งได้เป็น 2 จำพวก

1. **General Questions** คำถามที่ต้องการคำตอบ Yes or No
 เช่น Will you go there ?
 Can you give me some water ?
2. **Special Questions** คำถามที่มี Interrogative words นำหน้า (ได้แก่ Interrogative pronoun, interrogative adjective and interrogative adverb) เช่น
 What do you want ?
 Which book do you prefer ?
 Where are you going ?

168. General Questions & Special Questions. (กล่าวเฉพาะที่แตกต่าง หรือเพิ่มเติมจากกฎที่กล่าวมาข้างต้น)

1. ให้เปลี่ยน ^๕ใช้ ask, inquire หรือ enquire นำ indirect speech.
2. ^๕ใช้ conjunction whether หรือ if เป็นคำเชื่อม แต่สำหรับ Special Questions
 ให้ ^๕ใช้ Interrogative words เป็นคำเชื่อม

3. เรียงลำดับประโยคคำถามเต็มเสียใหม่ ตามลักษณะประโยคบอกเล่า

- e.g. { He said to me. "Will you go with me?"
 { He asked me whether (or if) I would go with him.
 { The police-man said. "Have you shot his brother?"
 { The police-man enquired whether (or if) he had shot the brother.
 { Dusit said. "Where is he living?"
 { Dusit asked where she was living.
 { He said to her, "What do you want?"
 { He asked her what she wanted.
 { He said to his pupils, "Why are you so lazy?"
 { He asked his pupils why they were so lazy.

169. ประโยค Imperative mood (commands or requests). (กล่าวเฉพาะที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมจากกฎการเปลี่ยนประโยค assertive)

1. ให้เปลี่ยนใช้คำกริยาที่มีความหมายสอดคล้องกัน นำ indirect speech เช่น
 เป็น คำสั่ง ให้ใช้ order, command, tell.
 เป็น คำขอร้องวิงวอน ให้ใช้ ask, request, beg.
 2. เปลี่ยนกริยา imperative mood เป็นรูป infinitive.
 3. สำหรับประโยค imperative mood ที่เป็น negative ให้ใช้ not นำหน้า infinitive
 หรือมีเครื่องหมายห้ามให้ใช้ to forbid (ห้าม) นำ indirect speech
- e.g. { Dusit said to him, "Go out quickly."
 { Dusit ordered (or commanded) him to go out quickly.
 { He said to his mother, "Please give me five ticals."
 { He requested (or asked) his mother to give him five ticals.
 { The teacher said, "Don't make a loud noise."
 { The teacher ordered not to make a loud noise.
 { The teacher forbade to make a loud noise.

ข้อสังเกต อย่าใช้ The teacher forbade not to make a loud noise.

CHAPTER 16

Combination of Sentences.

170. Combination of Sentences or Synthesis ได้แก่การรวมประโยคหลาย ๆ ประโยคเข้าเป็นประโยคเดียว อาจรวมเป็น Simple, Compound, Complex, or Mixed Sentence.

Combination into Simple.

171. โดยการ ใช้ Participle (or Participial phrase).

- e.g. 1. He saw a tiger. He ran away.
Having seen a tiger, he ran away.
2. I received no answer. I knocked a second time.
Having received no answer, I knocked a second time.

172. โดยการ ใช้ Noun or Phrase in Apposition.

- e.g. 1. The cow provides milk. Milk is a valuable food.
The cow provides milk, a valuable food.
2. I have met your friend. His name is Uthai.
I have met Uthai, your friend.

173. โดยการ ใช้ Preposition with a Noun or Gerund.

- e.g. 1. He was ill last term. He was unable to attend school.
He was unable to attend school last term because of his illness.
2. He was rude. I took no notice of it.
I took no notice of his rudeness.
3. He amused us very much. He sang a funny song.
He amused us very much by singing a funny song.

174. โดยการ ใช้ Absolute Phrase.

- e.g. 1. The storm ceased. The sun came out.
The storm having ceased, the sun came out.
2. Rain was plentiful this year. Rice is cheap.
Rain being plentiful this year, rice is cheap.

175. โดยการ ใช้ Infinitive.

- e.g. 1. He has some bills. He must pay them.
He has some bills to pay.
2. I speak the truth. I am not afraid of it.
I am not afraid to speak the truth.

176. โดยการ ใช้ Adverb or Adverb Phrases.

- e.g. 1. I met him once. I was in a railway carriage.
I met him once in a railway carriage.
2. The door was open. It looked rather suspicious.
The door was open suspiciously.

177. ในการรวมประโยคหนึ่ง อาจจะใช้หลาย ๆ วิธีรวมกันก็ได้

- e.g. The boy was drowning.
He shouted for help.

ศัพท์หมวดรถจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ ๑๖ เล่มบุ๊ต

โดย สุวี เภกะหิตานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.

[ยินดีนำศัพท์หมวดรถทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

รถ (กข)

- รถม้าเก๋ง calash (n.) closed carriage, gharri (n.) gharry (n.)
 รถม้าชนิดเตี้ย (รถม้าชนิดเล็กตัวข) low-wheeled gharry
 รถม้าเช่า job carriage
 รถม้าเดี่ยว brougham (n.) one horse carriage
 รถม้าเดี่ยวสองที่นั่งกับที่คนขับ cabriolet (n.)
 รถม้าเดี่ยวสองล้อ gig (n.)
 รถม้าเดี่ยวสี่ล้อชนิดบรรทุกคนได้มาก carry-all (n.)
 รถม้าเทียมสอง—เทียมคู่ carriage-and-pair (n.)
 รถม้าเทียมสองตัวเรียงกัน—ไม่ใช่เทียมข้าง tandem (n.) tandem-carriage (n.)
 รถม้าเทียมสี่ตัว carriage-and-four (n.) coach-and-four (n.)
 รถม้าเทียมหก carriage-and-six (n.) coach-and-six (n.)
 รถม้านั่งคนเดี่ยว buggy (n.)
 รถม้าพระที่นั่ง chariot (n.) royal-carriage (n.)
 รถม้ารับจ้าง ๒ ล้อ hansom (n.) hansom-cab (n.)
 รถม้าเล็ก (รถม้าชนิดเตี้ยตัวข) buggy (n.) landalet, landalette (n.)
 รถม้า ๒ ล้อ—ไม่มีประทุน cart (n.)
 รถม้า ๔ ล้อ barouche (n.)
 รถม้า ๔ ล้อเทียมม้าคู่ landau (n.) phaeton (n.)
 รถม้า ๔ ล้อนั่งสองคน surrey (n.)
 รถม้า ๔ ล้อมที่นั่งเฉพาะด้านหลังและผู้นั่งขับเอง chariot (n.)
 รถม้า ๔ ล้อมที่นั่งตามยาวทั้ง ๒ ข้าง waggonette (n.)
 รถมีคนแน่น the bus is crammed
 รถมีหลังคา box car, caravan (n.) van (n.)
 รถยนต์ automobile (n.) motor-car (n.) motor-vehicle (n.)
 รถยนต์เก๋ง limousine (n.) saloon car
 —ขนาดย่อม sedan (n.)
 รถยนต์เก๋งชนิดพับหลังคาได้ convertible coupé
 รถยนต์เก๋งชนิด ๒ ประตู coupé (n.)
 รถยนต์เก๋งจอหนัง flivver (n.) jalopy (n.)
 รถยนต์เก๋งที่วังตั้งโครมคราม rattletrap (n.)
 รถยนต์ไขลาน clock-work motorcar
 รถยนต์คันงาม lovely car
 รถยนต์ชนิดเล็ก midget car, whippet (n.)

News Summary

๑๐๐ น. ๒๖

สรุปข่าว

HOME

June 1 The collection of tolls from users of the Don Muang Highway began at 8 a.m.

It was reported that four convicts of the Rajburi Prison had been killed last Friday following a riot.

June 2. It was reported that 7 persons suspected of using forged cheques to withdraw Railways Organisation funds from the Bank of Thailand had been arrested

June 4. H.R.H. Princess Kalyani Vadhana, Honorary President of the Siamese Badminton Association, and Mr. Chulindr Lamsam, the President, left for Singapore to watch the Siamese badminton team compete against the United States team.

The Cabinet met to discuss a bill for amending the present Revenue Act submitted by the Ministry of Finance.

The Cabinet approved in principle a draft of ministerial regulations to reorganise Police uniforms; decided to establish a new district office at Nonkhai province; accepted in principle a Royal Decree for establishing a Cold Storage Organisation.

June 5. In the National Assembly, questions were asked about the shortage of schools. The Assembly then debated on the Anti-Communist Act, but during the debate the Speaker and Deputy Speakers walked out without any instructions.

A warning by the Bangkok Municipality was circularized to 20 ice plants in the city saying that any plant making ice from canal water would have its license revoked. The Municipality also warned that food shops must comply with health regulations.

June 6. Fire destroyed about 100 wooden buildings in Wat Sam Ngarm lane. The damage was estimated at over Tos. 2 million.

ในประเทศ

๑ มิ.ย. เริ่มเก็บค่าธรรมเนียมการใช้รถยนต์ผ่านทางหลวง ตอนเมือง ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ น.

มีข่าวว่า เมื่อวันศุกร์ที่แล้ว ผู้ต้องขัง ๔ คนในเรือนจำจังหวัดราชบุรี ถูกยิงตายหลังจากก่อความไม่สงบ

๒ มิ.ย. มีข่าวว่าได้จับกุมผู้ต้องสงสัย ๗ คนในคดีปลอมเช็ค องค์การรถไฟถอนเงิน จากธนาคาร แห่ง ประเทศไทย

๔ มิ.ย. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ นายกกิตติมศักดิ์และนายจลินทร์ ล้ำชา นายกสมาคมแบดมินตันแห่งประเทศไทยได้ออกเดินทางไปสิงคโปร์ ชมการแข่งขันแบดมินตันระหว่างทีมสหรัฐอเมริกาและทีมไทย

คณะรัฐมนตรี ประชุม พิจารณาร่าง พระราชบัญญัติแก้ไข ประมวล รัษฎากร ฉบับ บังคับใช้ ซึ่งกระทรวง การคลัง เสนอ

คณะรัฐมนตรีลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบตำรวจใหม่, ลงมติอนุมัติสร้างที่ว่าการอำเภอใหม่ในจังหวัดหนองคาย, ลงมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การห้องเย็นและโรงน้ำแข็ง

๕ มิ.ย. ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร, มีผู้ตั้งกระทู้ถามเรื่องโรงเรียนขาดแคลน ครูแล้วสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ แต่ในขณะที่มีการอภิปรายกัน ประธานสภาและรองประธานสภาได้เดินลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด

เทศบาลนครกรุงเทพฯ ได้ประกาศตัดเดือนโรงน้ำแข็ง ๒๐ โรงในเขตเทศบาล โดยแจ้งว่าถ้าโรงน้ำแข็งรายใดยังใช้น้ำคลอง อาจถูกถอนใบอนุญาต เทศบาลยังได้ประกาศ ตัดเดือนร้านขายอาหารให้ปฏิบัติให้ถูก สุขลักษณะด้วย

๖ มิ.ย. ได้เกิดเพลิงไหม้ห้องแถวไม้กว่า ๑๐๐ ห้องในตรอกวัดสามถ้ำ ประมาณค่าเสียหายกว่า ๒ ล้านบาท

June 9. His Majesty the King paid homage to the ashes of His late Majesty King Ananda Mahidol in the Royal Grand Palace at 3 p.m.

June 10. The National Assembly rejected a bill for the repeal of the Anti-Communist Act.

June 14. The Director-General of the Police Department ordered policemen not to wear uniforms when duty.

About 400 students gathered in front of the Ministry of Education to present eight demands.

June 16. The Cabinet decided to amend censorship law for stricter control of movies from abroad and produced locally to prevent ill effects on public morals. Stricter control would also be imposed on stage shows.

The Cabinet turned down a proposal by some Ministers and some pro-government Assemblymen to turn the Rice Department into a division under the Agriculture Department; to turn the Cooperative Auditing Department into a division under the Office of the Under-secretary of State, Ministry of Cooperatives; to turn the Commercial Intelligence Department into a division under the Economic Relations Department.

These departments were found to be necessary.

June 17. The Government was studying ways and means for more effective control of prostitutes.

Community development schemes were under study for 40,000 remote villages of Thailand.

As a start, 60 selected interior officials from various provinces were to begin next month a six-month training course in community development leadership.

June 18. Air Marshal Chalermkiart Wattanangkur yesterday afternoon resigned as Secretary-General of the ruling National Socialist Party and Lt. Gen. Pongse Punnakan was appointed in his place.

๘ มี.ย. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถวายบังคมพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ พระบรมมหาราชวัง เวลา ๑๕.๐๐ น.

๑๐ มี.ย. สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายป้องกัน การกระทำ อันเป็น คอมมิวนิสต์ตกไป

๑๔ มี.ย. อธิบดีกรมตำรวจได้มีคำสั่งห้ามข้าราชการตำรวจสวมเครื่องแบบเมื่อมาทำงาน

นักเรียนเกือบ ๔๐๐ คนได้ชุมนุมกันที่หน้ากระทรวงศึกษาธิการเพื่อยื่นข้อเรียกร้อง ๘ ข้อ

๑๖ มี.ย. คณะรัฐมนตรีลงมติให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ที่มาจากต่างประเทศและที่ผลิตในประเทศให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนเสื่อมเสียศีลธรรม รวมทั้งให้ควบคุมการแสดงตามเวทีให้รัดกุมขึ้นอีกด้วย

คณะรัฐมนตรีลงมติให้รับข้อเสนอ ของรัฐมนตรี และ ส.ส. ฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลบางคน ที่เสนอ ให้ยุบกรมการข้าวลงเป็นกองไปสังกัดกรมกลีกรวม. ยุบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ลงเป็นกอง ไปสังกัด สำนักงาน ปลัด กระทรวง สหกรณ์. ยุบกรมการสนเทศลงเป็นกองไปสังกัดกรมเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ กรมเหล่านี้ยังมีความจำเป็นอยู่

๑๗ มี.ย. รัฐบาลกำลังพิจารณาหาวิธีที่จะควบคุมหญิงโสเภณีให้เป็นผลดียิ่งขึ้นอีก

ได้มีการพิจารณาโครงการพัฒนาการ ท้องถิ่นสำหรับหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล ๔๐,๐๐๐ แห่งในประเทศไทย

ในเมืองแรก ได้คัดเลือกข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ๖๐ คนจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ารับการอบรม ปลัดอำเภอพัฒนาการ มีกำหนด ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนหน้า

๑๘ มี.ย. พลอากาศเอก เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร เลขาธิการพรรคชาติ สังคมนัดลาออกจากตำแหน่ง เมื่อบ่ายวานนี้ และพลตรีพงษ์ ปุณณกันต์ได้รับแต่งตั้งแทน

ภาษาไทย

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

คำที่สำเนียงซ้ำกันแต่เขียนไม่เหมือนกัน (ต่อ)

- นาก - ดัด^๑ดัด^๑ชนิดหนึ่ง, โด^๑โผล่^๑มระหว่างทองคำกับทองแดง
- นาค - งู^๑ใหญ่ในนิยาย, คน^๑กำลังจะบวช
- นาฏ - ศิลป^๑ในการละคร
- นาค - ทอด^๑แขนให้อ่อนงาม
- นาค - ทพง^๑, ผู้^๑เบนนทพง
- นาค - ความ^๑บมดอ, เต^๑ยง^๑ร้อง
- นิต - เด็ก^๑, น้อย^๑
- นิจ - เทยง^๑, ยิง^๑ยพ, เต^๑มอ
- นิตย - เทยง^๑, ยิง^๑ยพ
- นาค - ทำ^๑ให้^๑มี^๑เผด^๑ด้วย^๑ของ^๑มี^๑คม, เจ็บ^๑, ระวัง^๑
- นาค - ตก^๑, เช่น^๑ อด^๑น^๑นาค
- นาค - ภา^๑ษ^๑ณะ^๑แห่ง^๑นัก^๑บวช
- นาค - เชง^๑, เท้า^๑ รือ^๑หน้อย^๑เงิน
- นาค - ทูบ^๑เบา^๑ๆ, คำ^๑เบา^๑ๆ, บู้^๑ตง
- นาค - ก้อน^๑, ที่^๑แรก^๑, เม^๑อง^๑คั้น
- นาค - คั้น^๑ไม้^๑จำ^๑พวก^๑หนึ่ง
- นาค - เอา^๑ตง, ตก^๑ตง เช่น^๑ ปลง^๑ใจ
- นาค - ช้อน^๑น^๑ก^๑ชนิด^๑หนึ่ง
- นาค - ช้อ^๑ว^๑ค^๑ก^๑ชนิด^๑หนึ่ง
- นาค - หัว^๑หน้า^๑, ผู้^๑เป็น^๑ใหญ่^๑ใน^๑หมู่ (นาม)

ประทาน	- ให้ (กริยา)
ประพาศ	- ความเป็นไปอันเนื่องด้วยการกระทำหรือปฏิบัติคน
ประพาศ์	- เจริญ, โต, ใหญ่ รุ่งเรือง
ประพาส	- อยู่แรม, เที่ยวไป
ประกาศ	- ครุฑ, บอก, พุด
ประกาศ	- แสงสว่าง
ประสพ	- ได้, พบ
ประสพ	- การเกิดผล
ประสาน	- ทำให้ติดกัน, ทำให้เข้ากันสนิท
ประสาร	- คัดออก, เหยี่ยคัดออก
ปรัก	- หัก, ปรักหักพัง-ชำรุด
ปลัก	- แปรลง, ที่เป็นโคตมเด่น
ปราณ	- ผู้มีชีวิต, ดัตว์, คน
ปราน	- เข้มคุ, เผื่อแผ่
ปราด	- ไปโดยเร็ว, เร็ว
ปราศ	- จากไป, พ้นไป, ไม่มี
ปราชญ์	- ผู้รู้, ผู้มีปัญญา
ปราง	- แก้ม, มะปราง
ปรางค์	- สกูปที่มียอดสูงขึ้นไป
ปรัด	- แต่ง, (กวดอน)
ปลัด	- ผู้ผลิต, ผู้ของ, ผู้แทน

(ยังมีต่อ)

แนวเรียงความ

โตอ..... บุญทอด พันธุ์เพ็ง อ.บ.

เรื่อง วิวัฒนาการแห่งการปกครองของประเทศไทย

(ข้อสอบชั้นตรี สำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๐๐)

๑. อารัมภบท

- อธิบายความหมายหรือให้เข้าใจว่า - การปกครองมีความหมายเพียงใด
- ชุมชนย่อมมีระเบียบข้อบังคับ มีกฎหมาย
- รูปแบบการปกครอง - แบบพ่อบ้าน - บิดาปกครองบุตร
 - แบบอภิชนาธิปไตย
 - แบบชนาธิปไตย
 - แบบเผด็จการ
 - แบบราชาธิปไตย
 - แบบประชาธิปไตย
- ประเทศไทยเคยมีแผนการปกครองอย่างไร - บิดาปกครองบุตร
 - ราชาธิปไตย
 - ประชาธิปไตย

๒. เนื้อเรื่อง

- วิวัฒนาการแห่งการปกครองของประเทศไทยมีอย่างไร ?
- วิวัฒนาการแห่งการปกครองของประเทศไทย (อาจจะเป็นตามแนวนี หรือแนวของบางท่านดีกว่านี้ - คือ)
 - ก. - แบบบิดาปกครองบุตร - สมัยสุโขทัย
 - พืชขุนรามคำแหง - ปกครองแบบบิดาปกครองบุตร
 - ตัวอย่าง
 - รวมอำนาจไว้ส่วนกลาง
 - แบ่งการปกครองเป็นเมืองราชธานี เมืองลูกหลานและหัวเมืองประเทศราช
 - ข. - แบบราชาธิปไตย - ๑) สมัยกรุงสุโขทัยยุคปลาย
 - คือสมัยกรุงศรีอยุธยา - จุดศกมภ์ ๔ เมือง วัง กลังนา
 - อำนาจอยู่ที่กษัตริย์
 - ชาว จกรรจห์ทุกคน ต้องเป็นทหาร

— กษัตริย์ เป็นทั้ง นักรบ และ
นักรบปกครอง

๒) สมัยกรุงศรีอยุธยาปรับปรุงการปกครอง

- สมัยพระบรมไตรโลกนาถ
- สมัยสมเด็จพระเอกาทศรถ ปรับปรุง
กฎหมายและการปกครอง
- ดำเนินนโยบายภายในประเทศ, ต่างประ
เทศ

๑๓๖

๓) สมัย กรุงธนบุรี — และ สมัย กรุงรัตน-
โกสินทร์ยุคต้น (คือก่อนวันที่ ๒๔ มี.ย. ๒๔๗๕)

- กษัตริย์ทรงอำนาจเด็ดขาด
- มีพระบรมราชานุญาตมาก
- ปฏิรูปการปกครองในสมัย ร. ๕ มี
 - เสนาบดีสภา
 - รัฐมนตรีสภา
 - สภาที่ปรึกษา
- ภารกิจเกี่ยวกับความเจริญในด้านกา
รปกครอง
- การปกครองสมัย ร. ๗
มีสภาการแผ่นดิน ๓ สภา คือ
 - อภิรัฐมนตรีสภา
 - เสนาบดีสภา
 - สภากรรมการองคมนตรี
- การก่อหวอดเริ่มการปฏิวัติ เปลี่ยนแปลง
การปกครอง เป็น ระบอบ ประชาธิปไตย
ตั้งแต่ ๒๔ มี.ย. ๒๔๗๕ (เพื่อที่จะเข้า
สู่ระบอบที่ ๓ คือ - ระบอบประชา-
ธิปไตย)

๓. แบบประชาธิปไตย - หลักการ

— อำนาจอำนาจในการปกครองมาจาก ประชาชนชาว
ไทย

- นิติบัญญัติ
- บริหารบัญญัติ
- ตุลาการ

— เคยมีสภา ๒ สภา — พหุสภา
— สภาผู้แทนราษฎร

- มีสภาผู้แทนราษฎรสภาเดียว ประกอบด้วยสมาชิก ๒ ประเภท
- การปกครองประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน
 - ราษฎรมีสิทธิเทียมกัน
 - คิดเห็นโดยเสรี

๑ ๓ ๑

๓. บรรยายเรื่องตามหัวข้อที่วางไว้ (ตาม ๒)

๔. - แทรกเหตุผลตามความเหมาะสม - ในการบรรยายตาม ๒ นั้น คอนโตควรนำตัวอย่าง - ข้อเท็จจริงอันเป็นที่ประจักษ์หรือความรู้ที่พึงจำได้ นำมา แสดงให้ปรากฏไว้ ก็น่าจะเป็นเครื่องแสดงว่า ความรู้ของผู้เขียนเรียงความนั้นแตกฉาน

๕. แทรกความคิดเห็นในตอนที่เหมาะสม

อาจเป็น - ความคิดเห็นส่วนตัวเปรียบเทียบระบอบของการปกครองอื่นๆ - หรือให้ทัศนะว่า การปกครองแบบประชาธิปไตยดีเพราะ ๑ ๓ ๑ ควรตั้งเสริมสนับสนุน - หรือว่า การปกครองที่เหมาะสมในเมืองไทยควรเป็นแบบผสม โดยยึดประชาธิปไตยเป็นหลัก ๑ ๓ ๑ สุดแท้แต่ความคิดเห็น

๖. สรุป - และจบเรื่อง

- สรุปเรื่องที่บรรยายมาแล้ว
 - การปกครองของไทยได้วิวัฒนาการมาโดยลำดับ ในปัจจุบัน ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย
 - อาจจบลงด้วยข้อความการเปรียบเทียบว่า การปกครองระบอบประชาธิปไตยอำนวยประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย และเหมาะสมสำหรับคนไทย ซึ่ง..... เป็นที่คาดหวังว่า น่าจะเป็นระบอบการปกครองของ ไทยที่แท้จริงยั่งยืน มากกว่าที่จะหันเข้าสู่ระบอบอื่นใดอัน ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของชนชาติไทยโดยส่วนรวม.

ย่อประวัติศาสตรไทย

โดย.....

โชค สุกันชวณิช พ.ม., อ.บ.
อาสา ศุภระมังกถ พ.ม., อ.บ.อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมหาคหัครมัยชน
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

๒. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ (พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

พ.ศ. ๒๓๕๒—๒๓๖๗

กรมพระราชวังบวรฯ เดิมชื่อนครของราชย์ตั้งต่อจากพระชนกนาถใน พ.ศ. ๒๓๕๒ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมื่อพระชนมายุได้ ๕๓ ปี เมื่อเสวยราชย์แล้วโปรดให้สถาปนากรมหลวงเดนมารักษ์ พระอนุชาธิราช เป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) ในรัชกาลนี้ได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง คือ

ก) โปรดให้สร้างเมือง นครเขื่อนขันธ์ (พระประแดง) และสร้างบ่อนต่าง ๆ ขึ้น บึงก้นข้าศึกทางชายทะเล

ข) ทำนุบำรุงศาสนา โดยการจัดสร้างวัดสุทัศน์ วัดชัยพฤกษ์ วัดหงส์ วัดไมพิไลย และทำการซ่อมวัดอรุณ ทั้งได้จัดตั้งสมณทูตไปลังกา และได้ค้นโพธิ์จากลังกามา ๖ ต้น โปรดให้นำไปปลูกไว้ ณ วัดต่าง ๆ

ค) รัชกาลนี้ได้ช้างเผือก ๓ เชือก จึงโปรดให้ใช้ "ธงช้าง" เป็นธงชาติไทย

ง) โปรดให้ฟื้นฟูการช่างและวรรณคดีต่าง ๆ พระองค์ทรงนิพนธ์บทละครไว้หลายเรื่อง เช่น สังข์ทอง มณิพชย์ คาวี อเหมา รามเกียรติ์ ไชยเชษฐ และไกรทอง

รัชกาลนี้มีการเกี่ยวข้องกับต่างประเทศคือ

ก) เกี่ยวข้องกับจีน ทรงเห็นว่าการพาณิชย์เป็นทางนำรายได้อย่างสูงมาสู่กษัตริย์ จึงโปรดให้พระคลังสินค้าแต่งเรือหลวงออกไปทำการค้าขายบริเวณไต้หวันและฮ่องกง และทรง

จัดคณะทูตไปเจริญทางพระราชไมตรี ณ เมืองจันในรัชกาลพระเจ้าเกี้ยวเซ่ง ทำให้การพาณิชย์ระหว่างไทยกับจันดำเนินไปอย่างคึก

ข) เกี่ยวข้องกับโปรตุเกส ผู้สำเร็จราชการเมืองมาเก๊าของโปรตุเกสได้แต่งตั้งให้นายกาดส์ เป็นทูตเข้ามาติดต่อกับชายกับไทย ทรงโปรดให้แต่งตั้ง นายกาดส์ เป็นหลวงอภัยวานิช

ค) เกี่ยวข้องกับอังกฤษ มากวิด เฮตคิงส์ ผู้สำเร็จราชการอินเดียของอังกฤษ แต่งให้นายจอห์น ทรอปเพ็ต เป็นทูตเข้ามาทำสัญญาค้าขายกับไทย แต่การเจรจาไม่เป็นที่ตกลงกัน แต่ก็เป็นทางให้เรือสินค้าอังกฤษได้เข้ามาค้าขายมากขึ้น

ง) เกี่ยวข้องกับพม่า พระเจ้าปะดุงได้ถือโอกาสตอนขึ้นเสวยราชย์ใหม่ ๆ ยกทัพมาตีหัวเมืองมณฑลได้ จึงโปรดให้จัดทัพจากในกรุงยกไปบดขยี้ ในที่สุดทัพพม่าก็แตกพ่ายไปพลั้ง พ.ศ. ๒๓๖๒ ทางพม่าผลิตแผ่นดินใหม่ พระเจ้าจันกายเบง ได้ครองราชย์สืบต่อไป และได้ข่าวโรคระบาดทั่วไปในประเทศไทย จึงถือโอกาสยุให้พระยาไทรบุรีช่วยตีหัวเมืองมณฑลได้ ส่วนพม่าชุมนุมทัพอยู่ที่เมาระตะมะ ฝ่ายไทยได้ทราบโปรดให้จัดทัพไปตั้งสกัดไว้ ณ ที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง พอทัพพม่าเกิดวิวาทกับอังกฤษ ด้วยเรื่องเมืองยะไซกับมณฑลประ และเกิดสงครามขึ้นในที่สุดพม่าก็ยกทัพเข้ามาเมืองชนของอังกฤษ และนับแต่นั้นมา พม่าก็มีได้มารบกับไทยอีกหลาย

จ) เกี่ยวข้องกับญวนและเขมร พระเจ้าเวียงต๋นนามยาตอง ยังคงติดต่อกับไทยเป็นปกติ ได้จัดตั้งคณะทูตมาถวายบังคมพระบรมศพสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ ส่วนสมเด็จพระอุทัยราชาเจ้ากรุงเขมรกลับแต่คงอาการกระต้างกระเตื่องต่อประเทศไทย กล่าวคือสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยคาดว่ามีศึกพม่ามารุกรานตอนผลิตแผ่นดิน จึงทำสำนักราไปถึงสมเด็จพระอุทัยราชาให้เกณฑ์ทัพเขมรเข้ามาช่วย แต่สมเด็จพระอุทัยราชาแกดั่งเฉยเฉย ฝ่ายพระมหาอุปโยราช พระยาจักรี พระยาตากาโหม และพระยาตั้งคโลก ยังนับถือไทยอยู่จึงคิดอ่านกะเกณฑ์ผู้คนจะยกมาช่วย สมเด็จพระอุทัยราชาได้ทราบก็โกรธ จึงให้พระยาแสนทองฟ้า พระยาราชอาณา คุณกำลังไปจับพระยาจักรีและพระยาตากาโหม มาเสีย ทั้ง ๒ คน ส่วนพระยาตั้งคโลก

รัฐวิวัฒน์เข้ามากรุงเทพฯ ได้ สมเด็จพระอภัยราชาเกรงว่าไทยจะยกทัพไปปราบปราม จึงหนีไป
 พงญอนโดยกล่าวหาว่าพระยาตั้งคโลกเป็นกบฏ พงญอนไม่รู้จักความจริงก็ส่งทหารมาช่วย ครั้นได้ทราบ
 ความจริงแล้วก็ยกทัพกลับไป พระมหาอุปโยราชไม่พอพระทัยในการกระทำของสมเด็จพระอภัย
 ราชา จึงพร้อมด้วยไพร่พลหนีมาตั้งมั่นอยู่ที่เมืองโพธิ์สัตว ทางกรุงเทพฯ ได้ทราบจึงจัดตั้งเจ้า
 พระยามราชออกไปไกล่เกลี่ย แต่สมเด็จพระอภัยราชาไม่เชื่อฟัง กลับหนีอพยพไปอยู่ที่ไซ่ง่อน
 เจ้าพระยามราชจึงเผาเมืองพนมเปญ กระพงหลวง และบัณฑิตยเพชรเสีย แล้วเชิญเสด็จพระมหา
 อุปโยราชมายังกรุงเทพฯ ส่วนทางเขมร สมเด็จพระอภัยราชาก็กลับมาครองเมืองพนมเปญ
 และยอมชนกับพงญอน และยังคบคิดกับพงญอนยกทัพมาตีเมืองพระตะบองและเต้ยมราช แต่ไทยรัฐวิ
 วัฒนจึงสามารถตีทัพพงญอนและเขมรแตกพ่ายกลับไป

สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๗ ทรงราชสมบัติอยู่
 ได้ ๓๖ ปี

คำถามท้ายบท

๑. เหตุใดจึงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีไปตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ
๒. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองอย่างไรบ้าง
๓. จงอธิบายความหมายของ กฎหมายตราสามดวง, วังหน้า, วังหลัง, และวังหลวง
๔. จงอธิบายเรื่องสงครามเก้าทัพว่ามีที่มาอย่างไร และจบสิ้นลงอย่างไร
๕. จงกล่าวถึงวัตรกรรมของท้าวเทพสตรีและท้าวศรีสุนทร
๖. จงกล่าวถึงประวัติของพระพุทธสิหิงค์มาโดยละเอียด
๗. ใน พ.ศ. ๒๓๕๕ ไทยได้ทำการขับไล่พม่าออกจากเขตแดนนาไทยได้อย่างไร
๘. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองอย่างไรบ้าง
๙. จงกล่าวถึง การทำ ทางราชไมตรี คำเนนการ คำขาย กับชาวต่างด้าว ใน รัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
๑๐. ความก้าวหน้าแห่งวรรณคดีในรัชกาลที่ ๑ และที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์มี
 อย่างไรบ้าง

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย... ซาลี่ เอ็มกระตั้นส์

- ๒๗ พ.ค. — การเจรจาเกี่ยวกับทำให้เอกราชแก่สิงคโปร์ ก็ผู้แทนของสิงคโปร์ในกรุงลอนดอนได้บรรลุถึงข้อตกลงในการให้สิงคโปร์เป็นเอกราชแล้ว แถลงการณ์ของทางการจึงประกาศว่ารัฐบาลจะเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาเพื่อก่อตั้งรัฐสิงคโปร์ขึ้น เพื่อให้พระราชินีของอังกฤษทรงประกาศใช้รัฐธรรมนูญในสภาค่อยไป
- รัฐบาลอังกฤษประกาศภาวะฉุกเฉิน เนื่องจากเผชิญวิกฤตการณ์ร้ายแรงที่สุด นับตั้งแต่ดำรงความเป็นเอกราชมาเป็นเวลา ๑๐ ปี ทั้งนี้เพราะนาซีเยอรมัน บันทารา โนบเก นายกรัฐมนตรีอังกฤษได้ตัดทอนใจประกาศใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาทางการเมืองหลายเดือนมาแล้ว
- ๒๘ พ.ค. — กองทหารเลบานอนกับฝ่ายปฏิวัติรัฐบาลได้ยิงโต้ตอบกันอย่างรุนแรงที่สุดเท่าที่มีมาในเบรุต
- ๓๐ พ.ค. — นายบาราเฟรช นายกรัฐมนตรีมอโรคโคเรียกร้องให้ฝรั่งเศสเลิกใช้สนามบินที่อยูใกล้พรมแดนอัลจีเรีย และให้ฝรั่งเศสถอนทหารออกไปจากภาคตะวันออกของมอโรคโคให้หมดสิ้น
- ประธานาธิบดีเรอเนโกตี ประกาศเป็นทางการแล้ว แต่งตั้งให้พลเอกเคอโกล เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของฝรั่งเศส
- ๒ มิ.ย. — สภาผู้แทนฝรั่งเศสลงมติรับรองกฎหมายโอนอำนาจฉุกเฉินเต็มที เป็นเวลา ๖ เดือน ให้พลเอกชาร์ลส์เคอโกล นายกรัฐมนตรีคนใหม่ตามที่เรียกร้อง
- ๔ มิ.ย. — อนุ นายกรัฐมนตรีพม่า ประกาศจัดตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ภายหลังจากลาออกของรัฐมนตรีรวม ๑๕ คน รวมทั้งรองนายกรัฐมนตรี อุบาสวัย กับ อุลลอเชียง ด้วย
- ๕ มิ.ย. — คณะกรรมการบริหารของขบวนการกู้ชาติอัลจีเรีย ออกคำแถลงปฏิเสธไม่ยอมรับแผนการสำหรับอัลจีเรียของพลเอกเคอโกล คำแถลงแจ้งว่าขบวนการนี้ตกลงจะต่อสู้ต่อไป เพื่อให้อัลจีเรียได้รับเอกราชโดยสมบูรณ์
- คณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ เปิดประชุมเพื่อฟังคำร้องเรียนของเลบานอนกล่าวหาว่า สหสาธารณรัฐอาหรับ หรือนัยหนึ่งอิจิปต์กับซีเรียได้แทรกแซงในเลบานอนอย่างมิชอบด้วยกฎหมาย
- ๘ มิ.ย. — ผลของการเลือกตั้งประธานาธิบดีโปรตุเกสคนใหม่ ได้แก่พลเรือตรี อเมริโกโฆมาส
- ๑๐ มิ.ย. — นายคอนสแตนติน คารามันลิส นายกรัฐมนตรีกรีซ ยืนยันว่ารัฐบาลกรีซจะให้ความสนับสนุนแก่ขบวนการคินอมกรีซ ในเกาะไซปรัสต่อไปเพื่อให้ไซปรัสได้ปกครองตนเอง พ้นจากการอยู่ในปกครองของอังกฤษ

แก๊งข้อสอบ

โดย.....เฉลิม สิงห์กุล

พูดถึงเรื่องสอบ ไม่ว่าจะสอบอะไร ผู้เข้าสอบทุกคนต่างก็อยากจะสอบได้ด้วยก้นทั้งนั้น โดยเฉพาะการสอบข้าราชการชั้นตรีด้วยแล้ว ผู้สอบทุกคนมักจะกระตือรือร้นมากกว่าคนอื่น ๆ คือปรารถนาจะได้คะแนนสูงยิ่ง ๆ อีกด้วย เพราะเมื่อสอบได้และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการชั้นตรี หรือที่เรียกว่าชนชั้นญวนบัตรแล้วก็เหมือน กับได้ ผ่าน ประตู ไปสู่ ชีวิตอันรุ่งโรจน์ในราชการ แต่การที่จะผ่านประตูไปได้นั้นต้องเผชิญกับข้อสอบ นานาชนิดที่ไม่ อาจจะรู้ ล่วงหน้า ได้ว่าจะออกมาทำนองไหนอย่างไร จึงได้แต่คุ้ยหนังสือคักคำถามไปจนตาเมื่อยกตาและ เพราะ การที่จะไปถามกรรมการตรง ๆ ว่า “ท่านครับ, ท่านจะออกคำถามอะไรบ้าง” นั้นเห็นจะไม่ มีทางสำเร็จแน่ บางคนขงตั้งเวณนเป็นครั้งที่ ๑๐ กว่าจึงจะเอาชนะได้ บางคนไม่รู้ว่าครั้งที่เท่าไรตัวเองก็เหลือจะจดจำ กลายเป็นเด็กตั้งเวณนตายครมขนาดกรรมการผู้แทน ก.พ. เห็นหน้าเข้ากร้องทักว่า “บ๊ยะ เจอกันอีกแล้ว” และจนบ้านเขาก็ยังสอบไม่ได้ก็จักจะรำขอโทษออก พาดไปโดยเด็ดว่าเจ้านายไม่เลี้ยงบ้าง ไม่สนับสนุนบ้าง เป็นเรื่องของกรรมการที่จะให้คะแนนบ้าง เราเป็นคนนอกอย่างนั้นอย่างนั้นบางไปตามเรื่อง แต่บางคนสอบครั้งเดียวขาดไปเลย อย่างนั้นาคิด ผมจึงขอแนะนำว่า จะไปโทษเจ้านายอย่างนั้นอย่างนั้นจะไม่ควร เพราะเจ้านายท่านจะเลี้ยง หรือสนับสนุนเราก็อเมื่อเรามีความสามารท มีความรู้เพียงพอ ไม่ใช่ดุ่มดุ่มห้หา ขอให้มี ความขยันหมั่นเพียรเอาใจใส่อย่างจริงจังจึงเข้าได้เถอะ เป็นได้การ และนอกจากนั้นก็เห็นจะต้องมีการแก๊งกันบ้าง เพราะการแก๊งเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จะทำให้สอบได้คะแนนดีหาก ว่าแก๊งถูก ทำมคงสงสัยว่า แก๊งยังงัใไหว ? ผมขอเสนอวิธีแก๊งดังนี้

๑. แก๊งใจกรรมการ ไหน ๆ คุณก็เตรียมตัวขงตั้งเวณนแล้ว ไม่แต่คุณจะพิศเบริยะ มาอย่างเดียดแล้วหวังตลยคู่ต่อสู้ด้วยพลังกำลังมหาศาลของคุณเท่านั้น คุณจะต้องรู้ด้วยว่า จุค อ่อนของคู่ต่อสู้ของคุณอยู่ตรงไหน คุณจะต้องระมัดระวังจุดอ่อนของคุณอย่างไรด้วย หากไม่ แล้วคุณเองนั้นแหละจะเป็นหมูที่ถูกชนเขยง เพราะคู่ต่อสู้ของคุณเขาก็พร้อมที่จะ K.O. คุณอยู่ เหมือนกัน การแก๊งใจกรรมการนั้นก็ไม่มีผิดอะไรกัน คุณจะต้องทราบถึงความรู้ ความสามารท

ความสนใจของกรรมการที่จะออกข้อสอบในแต่ละวิชาว่าท่านมีความรู้ความชำนาญ หรือมีความสนใจทางไหน ก็เป็นอันตั้งใจของท่านได้ว่าข้อสอบที่ท่านจะออกมาถามคุณ ก็คงจะวนเวียน อยู่ในวงความรู้ความถนัดหรือความสนใจของท่านนั่นเอง พุคก็ง่าย ๆ ขึ้นไปอีก ผู้ชำนาญในทางนั้นจะไปคิดออกข้อสอบทางบกนั้นไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่อย่างไรก็ตาม ทางที่ถูกต้องไม่ควรไม่ประมาท ดูภาคให้เตียนไว้พอรู้เค้า เกลาให้เกลี้ยงในข้อที่เก่งนอกชั้นหนึ่ง

๒. เรื่องข้อสำคัญ คุณอ่านตำราวิชาไหน ตอนใดที่คุณเห็นว่าสำคัญ ดูให้เข้าใจ จำให้แม่นยำเป็นพิเศษกว่าตอนอื่น ๆ

๓. เรื่องจากข้อสอบที่เคยออกสอบมาแล้ว อันไหนออกซ้ำ ๆ ซาก ๆ บ่อยแฉะ ๆ ระวังให้ตีมันมาจากกมลมาเด่งงานคุณเข้าอีก (ข้อสอบเก่า ๆ ปี ๒๔๘๘-๒๔๘๘-๒๕๐๐ บริการสวัสดิการ ก.พ. จัดพิมพ์เป็นเล่มไว้ ราคารวม ๒๕ บาท) แต่ไหน ๆ ผมก็ตั้งใจจะให้คำตอบแก่คุณแล้ว ก็จะให้คำตอบยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก ผมจะแสดงสถิติให้คุณเห็นและแนะนำคุณเคยวนเวียนเดียวว่า คำถามอะไรออกมาแล้วกี่ครั้งอย่างไรในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๘๘ และ ๒๕๐๐ ออกในกรมไหนบ้าง และต่อไปน่าจะออกอะไร

วิชาเรียงความภาษาอังกฤษ

๑. "My life" หรือคล้าย ๆ กัน ในปี ๒๔๘๘ ออก ๕ ครั้ง คือในกรมปลัดตั้งตัว กรมโลหกิจ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (The story of my life) สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (My aim in life) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (My native place) ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ออกอีก ๕ ครั้ง ในกรมประชาสัมพันธ์ กรมประมง (My sweetheart) กรมกสิกรรม (My home town) กรมพลศึกษา และสภากาชาดแห่งประเทศไทย (My native place)

๒. "Bangkok" ในปี ๒๔๘๘ ออก ๓ ครั้ง ที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรมตรวจราชการแผ่นดิน กรมประชาสัมพันธ์ (Bangkok canals) ในปี ๒๕๐๐ ออกอีก ๓ ครั้ง คือกรมประมง สำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ กรมประกันตั้งคม

๓. "Thailand" พักพิงระวัง ในปี ๒๔๘๘ ออก ๓ ครั้งในกรมปลัดตั้งตัว ในปี ๒๕๐๐ ออก ๒ ครั้งในกระทรวงการต่างประเทศ (The present position of Thailand in Asia) และกรมโลหกิจ

๔. เรื่องงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษซึ่งตั้งหัวข้อเรื่องไว้แตกต่างกันบ้าง ออกในกรมสามัญศึกษา กรมประชาสงเคราะห์ กรมศิลปากร ผมขอให้ข้อสังเกตว่าเรื่องนั้นจะผ่านไปได้ เพราะเป็นเหตุการณ์ชั่วคราวหนึ่งเท่านั้น

๕. สำหรับกรมประชาสงเคราะห์ พึงตั้งเรื่องไว้ในหัวข้อที่ตั้งไว้ว่า "Youth welfare" หรือ "Public welfare" และอะไรอื่น ๆ ทำนองนี้

๖. การท่องเที่ยวทางเรือ เช่น "Describe a trip by boat to Ayudhya" ก็เคยออกในกรมประชาสงเคราะห์เมื่อ ๒๔๘๗ และในกรมชลประทานเมื่อ ๒๔๘๘ ซึ่งได้ตั้งหัวข้อว่า "My trip to Ayudhya"

๗. "My hobby" ก็เป็นหัวข้อเรียงความสำคัญอันหนึ่งที่เคยออกมาแล้ว และจะคงออกต่อไปอีกบ้างแน่ ๆ แต่ก็อาจจะแตกต่างกันไปบ้าง เช่น "How to enjoy a holiday" ในคณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อ ๒๔๘๗ และ "My vacative last year" ในกรมประกันตั้งคมเมื่อ ๒๕๐๐

พึงตั้งเรื่องด้วยว่า การตั้งหัวข้อเรียงความภาษาอังกฤษ มักจะตั้งตามอารมณ์ของผู้ออกข้อสอบและตามแนวหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่ปฏิบัติอยู่ เช่น กรมประชาสงเคราะห์ตั้งว่า "Youth welfare" หรือ "Public welfare" ดังกล่าวมาแล้ว กรมสหกรณ์พาณิชย์ตั้งหัวข้อว่า "Co-operative development in Thailand" กรมสหกรณ์ที่ดินตั้งหัวข้อว่า "Land Co-operative Department" กรมพลศึกษาตั้งหัวข้อว่า "Thai boy scout" กรมเศรษฐกิจตั้งหัวข้อว่า "Thailand's Foreign Trade" กรมประมงตั้งหัวข้อว่า "Fisheries" กรมศิลปากรตั้งหัวข้อว่า "A visit to a library" กรมประกันตั้งคมตั้งหัวข้อว่า "Why I want to work in the social Insurance Department" กรมการศาสนาตั้งหัวข้อว่า "Life in Buddhist temple" กรมกสิกรรมตั้งหัวข้อว่า "A mango tree" และ "The ants" หรือกระทรวงการต่างประเทศตั้งหัวข้อว่า "The present position of Thailand in Asia" ดังได้กล่าวมาแล้ว

แต่อาจมีส่วนราชการบางแห่งตั้งหัวข้อเรียงความชนิดอิสระพอ เช่นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งหัวข้อว่า "Bottles" เฉย ๆ กรมโลหกิจตั้งหัวข้อว่า "Khao Din zoo" หรือ "Rice" กรมการศาสนาตั้งหัวข้อว่า "The River Chow Phya" หรือ "A railway journey" ตำแหน่งงาน

ปลัดกระทรวงเกษตรตั้งหัวข้อว่า "Elephant in Thailand" กรมทหารบกตั้งหัวข้อว่า "How to Increase my efficiency" คงเป็น

ส่วนบางแห่งอาจตั้งหัวข้อเป็นภาษาไทยก็ได้ เช่น กรมตรวจราชการแผ่นดินตั้งหัวข้อว่า "Look before you leap" หรือกรมทะเบียนการค้าตั้งหัวข้อว่า "When the cat away, the mice play."

"Education" นี้ก็ต้องเตรียมไว้เหมือนกัน อาจจะมาในหัวข้อตั้งที่สำนักงาน ก.พ. เคยออกชื่อว่า "Education in Thailand" กรมโลหกิจเคยตั้งหัวข้อว่า "University in Bangkok" และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเคยตั้งหัวข้อว่า "Thai Ministry of Education" คงเป็นต้น

สำหรับกรมตำรวจบรรณคดีรัฐมนตรีย้ายการเมืองนี้ออกจะเก้งยอกสักหน่อย เพราะเมื่อปี ๒๕๐๐ ได้ออกมาในหัวข้อที่ว่า "How the Invention of Television has helped mankind" แต่ถึงอย่างไรก็ยังมีเค้าว่า เป็นงานในเครือกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งอยู่ในสังกัดทบวงนี้

ส่วนราชการบางแห่งอาจจะไม่ตั้งหัวข้อเลย แต่บอกให้เรียงความเป็นจดหมายภาษาอังกฤษ เช่นกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้ทำจดหมายถึงบริษัทต่างประเทศขอให้ส่งราคาตามบัญชีที่กำหนดไว้ โดยให้ส่งทางเรือในราคารวมทั้งค่าขนส่งและค่าประกันภัย กรมสามัญศึกษาและกรมศึกษาธิการกำหนดให้เขียนจดหมายถึงเพื่อน เล่างานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษในประเทศไทย เป็นต้น

คราวหน้าเอาแค่นี้ก่อน คราวหน้าค่อย ๆ ไปผมจะแสดงสถิติข้อสอบวิชาอื่น ๆ ต่อไป พบกันใหม่ในวารสารข้าราชการฉบับต่อไปนะครับ

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
วิชาพิเศษเฉพาะกรม กรมที่ดิน (เหล่าที่ดิน)

สอบวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๘๘

โดย..... โสว ตละรัต อ.บ.

ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน รักษาการหัวหน้ากองกำหนดสิทธิในที่ดิน
(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๕ คำถาม ผู้ใดได้มาซึ่งที่ดินในขณะที่มีสัญชาติไทย ถ้าภายหลังผู้นั้นเปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าว จะมีผลในการถือที่ดินประการใดหรือไม่?

ของคำตอบ ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับความจำ ผู้ใดจำหลักการในมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ ก็ตอบได้ มาตรา ๘๕ บัญญัติว่า “ผู้ใดได้มาซึ่งที่ดินในขณะที่มีสัญชาติไทย ถ้าภายหลังผู้นั้นเปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าว ให้คงมีสิทธิถือที่ดินได้เท่าที่คนต่างด้าวนั้นจะพึงมี นอกจากนั้นให้ทำการจำหน่ายและให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” หมายความว่าเมื่อเปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าวแล้ว ก็มีสิทธิถือที่ดินได้เท่ากับคนต่างด้าว ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๖ ซึ่งมีปรากฏอยู่ในคำตอบข้อ ๕ แล้ว เช่น นาย ก. คนไทยมีที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ๒ ไร่ (ไม่เกินกำหนดมาตรา ๓๕) ต่อมา นาย ก. เปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าว (ตามหลักการในกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ) แต่ตามมาตรา ๘๖ บัญญัติให้คนต่างด้าวมียุทธินเพื่ออยู่อาศัยได้ไม่เกินครอบครัวละ ๑ ไร่ ฉะนั้นถ้าคนในครอบครัวของนาย ก. ยังไม่มีที่ดินเลย นาย ก. ก็คงมีสิทธิในที่ดินได้เพียง ๑ ไร่ ส่วนที่เกินอีก ๑ ไร่ นาย ก. มีหน้าที่ต้องจำหน่ายตามมาตรา ๘๕ ซึ่งบัญญัติว่า “.....ให้คนต่างด้าว นั้นจัดการจำหน่ายภายในเวลาที่อธิบดี (กรมที่ดิน) กำหนดให้ ซึ่งไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน แต่ไม่เกิน ๓ ปี ถ้าไม่จำหน่ายที่ดินภายในเวลาที่กำหนดให้ อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้น และให้นำบทบัญญัติเรื่องบังคับ

จำหน่ายที่ดินตามความในหมวด ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” แต่ถ้าคนในครอบครัว เช่น ภรรยาของนาย ก. มีที่ดินเพื่ออยู่อาศัยอยู่ ๓ ไร่ แล้ว ก็เป็นอันว่านาย ก. จะมีที่ดินเพื่ออยู่อาศัยอีกไม่ได้เลยต้องจำหน่ายทั้ง ๒ ไร่

มาตรา ๘๕ นี้ มีปัญหาอยู่ ๒ ประการคือ (๑) ที่ว่าเปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าวนั้น เปลี่ยนเมื่อใช้ประมวลกฎหมายที่ดินแล้วเท่านั้น หรืออย่างไร (๒) ถ้าเปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าวซึ่งตามบทบัญญัติกฎหมาย ไม่มีสิทธิถือที่ดินในประเทศไทยเลยเช่น จะต้องยกเอาหลักในบทบัญญัติกฎหมายมาพิจารณาเช่นเดียวกับมาตรา ๘๖ ด้วยหรือไม่ ปัญหาข้อแรกเท่าที่ได้ฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการร่างประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๘๕ แล้ว ก็เห็นว่ามีนัยถึง การเปลี่ยน สัญชาติ ก่อน ประมวลกฎหมายที่ดินด้วยทั้งนี้เพราะหลักการนี้ได้บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. ที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๘๖ ดังนั้น เมื่อคนไทย เปลี่ยน สัญชาติ เป็น คน ต่าง ด้าว ในขณะ ที่ใช้ พ.ร.บ. ดังกล่าว กฎหมายในขณะนั้นจึงช่วยอะไรไม่ได้ ต้องปล่อยให้ผู้นั้นถือที่ดินไปตามเดิม แต่เมื่อร่างประมวลกฎหมายที่ดิน เห็นว่าควรเดิมหลักการนี้ด้วย จึงปรากฏออกมาเป็นมาตรา ๘๕ อย่างไรก็ตามแม้ผู้ร่างจะมีเจตนาอย่างนั้น แต่ถ้อยคำในกฎหมายมีได้กล่าวให้ชัดแจ้ง ถ้าตีความตามหลักนิติศาสตร์น่าจะถือเอาเฉพาะกรณีการเปลี่ยนสัญชาติภายหลังวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๔๘๗ เท่านั้น เพราะจะตีความให้กฎหมายมีผลย้อนหลังไปบังคับเอาแต่บุคคลที่กฎหมายเก่ามิได้บัญญัติบังคับไว้ อันเป็นการทำให้เขาเสียหายโดยที่มิได้บัญญัติ ไว้ ในกฎหมายใหม่ให้มผลย้อนหลังเช่นนี้จะไม่ชอบด้วยหลักการตีความและความเป็นธรรม ปัญหาที่ยังไม่มีเรื่องตัวอย่างจึงขอฝากไว้ให้ท่านผู้ช่วยพิจารณาด้วย ส่วนปัญหาข้อ ๒ ควรพิจารณาตามมาตรา ๘๕ คำว่า “ให้คงมีสิทธิถือที่ดินได้เท่าที่คนต่างด้าวนั้นจะพึงมี” คนต่างด้าวมัสิทธิถือที่ดินได้อย่างไรเพียงใดนั้น ตามมาตรา ๘๖ บัญญัติว่า ต้องพิจารณาบทบัญญัติด้วย และมาตรา ๘๗ กำหนดจำกัดสิทธิในการถือที่ดินไว้อีกหนึ่ง จึงทำให้เข้าใจว่าจะต้องพิจารณาตามหลักการทั้ง ๒ มาตราประกอบกัน ฉะนั้นถ้า นาย ก. เปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างด้าวที่ยังไม่มีสิทธิถือที่ดินในประเทศไทย เช่นคนจีน คนพิตติบิณฑ์ นาย ก. ก็จำเป็นต้องจำหน่ายที่ดินทั้งหมด ๒ ไร่

ส่วนการจำหน่ายที่ดินนั้น ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๘๔ ได้บัญญัติไว้เป็น ๒ ชนิด คือ ตอนแรกให้อธิบดีกรมที่ดินตั้งให้นาย ก. จำหน่ายเองก่อน ถ้านาย ก. จำหน่าย โดยดีเรื่องก็เป็นอันเสร็จกันไปได้ แต่ถ้านาย ก. ไม่จำหน่ายภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดิน กำหนดก็ดี หรือจะจำหน่ายแต่ยังไม่จำหน่ายไม่ได้ทันกำหนดเวลานั้นก็ดี มาตรา ๘๘ บัญญัติว่า “..... ถ้าไม่จำหน่ายภายในเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีอำนาจ จำหน่าย ” การบังคับจำหน่ายต่อไปนี้เป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ - ๕๕ แห่ง ประมวลกฎหมายที่ดินและกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (๒๔๘๗) ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปใช้ใน กรณี การ บังคับ จำหน่าย ที่ดิน ตาม ประมวล กฎหมาย ที่ดิน ได้ทุก กรณี (ผู้สนใจโปรด พิจารณามาตราต่าง ๆ ดังกล่าวด้วยตนเอง)

ข้อ ๑๐. คำถาม ผู้ประสงค์จะเวนคืนสิทธิในที่ดินให้แก่รัฐจะต้องทำอย่างไร ?

ขงคำตอบ บัญชีข้อนี้ถ้าพิจารณาเคร่งครัดคำถามแล้วก็เห็นว่าไม่มีอะไรที่จะต้องตอบมาก เพราะมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติไว้แต่เพียงว่า “ผู้ใด มีความ ประสงค์ เวนคืน สิทธิ ใน ที่ดิน ให้แก่รัฐ ให้ยื่น คำขอเวนคืนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๗๓ หมายความว่า

- (๑) ถ้าเป็นที่ดินมีโฉนดหรือที่ดินมีใบไต่สวน ก็ไปยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินหรือผู้ทำการแทน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา
- (๒) ถ้าเป็นที่ดินอย่างอื่น ก็ไปยื่นคำขอต่อนายอำเภอหรือผู้ทำการแทน หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทน

ในการยื่นคำขอนั้น ถ้าเป็นที่ดินมีโฉนดหรือใบไต่สวนก็นำโฉนดหรือใบไต่สวนไปยื่น (ม. ๗๒) ถ้าเป็นที่ดิน มีขอเปล่า ก็ต้อง นำหลักฐาน การแจ้ง การครอบครองที่ดิน (ต.ค. ๓) ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ ไปยื่นด้วย เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะได้ทำการสอบสวนตามมาตรา ๗๕ และดำเนินการ จดทะเบียน สิทธิ และ นิติกรรม เกี่ยวกับ ที่ดิน แปลงนั้นตามมาตรา ๗๗ แห่งประมวล กฎหมายที่ดินต่อไป ส่วนรายละเอียดที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการอย่างไรนั้นเป็นเรื่องนอกขอบเขตแห่งคำถาม และเนื่องจากกรณีที่จะเกิดขึ้นตามมาตรา ๕ นั้นมีน้อยจึง ขอตอบสั้น ๆ เพียงเท่านั้น.

เฉลยสอบเข้าวุ่นแฉะ: ความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

๑. ภาพจากสฤณี "ถ่มน้ำลายรดฟ้า" หมายถึงการที่ผู้น้อยกระทำการใดเพื่อประสงค์จะให้โทษแก่ผู้ใหญ่ชั้นสูง มักจะเป็นผลให้ตนเองกลับได้รับโทษเอง เหมือนนกบการถ่มน้ำลายรดฟ้า น้ำลายจะกลับลงมารดหน้าตัวเอง เช่น ข้าราชการชั้นผู้น้อย คำหรือเสียดสีใส่ร้ายข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือร้องกล่าวหาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ว่ากระทำความผิด ผลที่สุดตนเองจะกลับได้รับผลร้าย ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง
๒. คำว่า "สบู" มาจากภาษาโปรตุเกสว่า "SAPU"
๓. บัญชิตยเลขทะเบียนรถยนต์ในประเทศไทย มีดังนี้ คือ
 - (๑) บัญชิตยเลขส่วนบุคคล พินัยคำ อักษรย่อท้องที่และเลขสี่ตัว
 - (๒) บัญชิตยเลขสาธารณะ (รับจ้าง) พินัยคำ อักษรย่อท้องที่และเลขสี่ตัว
 - (๓) บัญชิตยเลขเฉพาะ พินัยคำ อักษรย่อ ท. และเลขสี่ตัว
 - (๔) บัญชิตยเลขราชการตำรวจ พินัยคำ เหลือง เลขสี่ตัว มีเครื่องหมายกรมตำรวจ (โล่)
 - (๕) บัญชิตยเลขหลวง พินัยคำ อักษรย่อ ร.ช.ล. และเลขสี่ตัว
 - (๖) บัญชิตยเลขราชการทหาร พินัยคำ เลขสี่ตัว เครื่องหมายเหล่าสี่ตัว เช่น กระทรวงกลาโหม ไซ้กิ่งจักร สมอบก กองทัพบก ไซ้กิ่งจักร กองทัพเรือ ไซ้สมอบ กองทัพอากาศ ไซ้ดาวบึก (สำหรับรถยนต์กองทัพบก ไซ้ พินัยคำ กงจักรและเลขสี่ตัวแดงก็มี)
 - (๗) บัญชิตยเลขสำหรับรถยนต์ที่ยังไม่มีป้ายถาวร เช่นรถออกจากอู่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน พินัยคำสีแดง ตัวเลขสี่ตัว
๔. เมื่อของขวัญนั้นเป็นของประเภทสำหรับทะเล เช่นตะกรอ ฟุตบอลล์
๕. เพราะพบแล้วก็ไม่ต้องค้นหาอีก

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบถึงภายในกำหนด ๔๒ ราย ตอบถูกต้อง ๖ ราย คือ คุณดำควน สุวรรพันธ์ จังหวัดหินกองกาย คุณเด็ริม ภูสิงห์ กรมอาชีวศึกษา คุณสถิต ดำเว้า กรมปลัดสัตว์ คุณประเสริฐ เพ็ชรเลิศ กรมศุลกากร คุณสุบรรณ แก้วไธย อำเภอบางมอ กรมทรปรภากร คุณประทีป สกณะพัฒน์ หนบุรี ผู้ตอบถูกต้องจะได้รับรางวัลหนึ่งคือ "ประมอด ปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน" คนละเล่ม

๑. ข้างบนเป็นภาพจากสุภาษิตบทหนึ่ง สุภาษิตบทนั้นว่าอย่างไร หมายความว่าอย่างไร
๒. (ก) ตำแหน่งเดชะข้าราชการนายกรัฐมนตรีนอนอยู่ในสังกัดทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองหรือทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
- (ข) การโรงในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่รับเงินเดือนเป็นรายเดือนจากงบประมาณประเภทค่าใช้สอย เป็น "ข้าราชการ" หรือไม่
- (ค) กิจการของเทศบาล ถือเป็นราชการหรือไม่
๓. เครื่องแบบข้าราชการพลเรือน มีกษัตริย์ ให้บอกลักษณะโดยสังเขปว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง
๔. ชาวนาต้องคนยื่นคยกันอยู่ คนหนึ่งเป็นพ่อของลูกของอีกคนหนึ่ง ชาวนาต้องคนนั้นเป็นอะไรกัน
๕. ถ้าพ่อของเดชะเป็นลูกชายของสันติ เดชะกับสันติเป็นอะไรกัน

กติกา

ให้ส่งคำตอบไปถึงผู้จัดการวารสารข่าวราชการภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๑ สมาชิกวารสารข่าวราชการผู้ตอบถูกต้องจะได้รับรางวัลหนังสือที่เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการ (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อและสถานที่ชัด ๆ และควรแจ้งเลขที่สมาชิกด้วย)